

Algemene Bank-CAO

1 januari 2008 tot 1 april 2009

Algemene Bank-CAO

collectieve arbeidsovereenkomst
voor de periode
1 januari 2008 tot 1 april 2009

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
VOORWOORD	7
HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN	9
Formele bepalingen	9
Begripsomschrijvingen	10
Verplichtingen van de werkgever en de werknemer	11
Inhoud van de individuele arbeidsovereenkomst	12
HOOFDSTUK II GELD	15
Inkomensaanpassingen	15
Vakantietoeslag	15
Dertiende maand	16
Kostenvergoedingen	16
Vakbondscontributie	17
Werknemersbijdrage in de pensioenlasten	17
Uitkering bij overlijden	18
De salarisparagraaf	18
Modellsalarissysteem	24
HOOFDSTUK III TIJD	27
Arbeidsduur	27
Werktijden	29
Vakantie	31
Feestdagen	32
Verlofregelingen	33
HOOFDSTUK IV INZETBAARHEID	37
HOOFDSTUK V ARBEIDS(ON)GESCHIKTHEID	41
HOOFDSTUK VI PENSIOEN en VUT	45
A REGELINGEN VOOR WERKNEMERS GEBOREN IN 1950 OF LATER	45
I Pensioenprotocol 2006	45
II Overgangsregeling bij pensioenprotocol 2006 inzake VUT en pensioen	48
B REGELINGEN VOOR WERKNEMERS GEBOREN VÓÓR 1950 EN IN DIENST GETREDEN OP OF NA 31.12.1998	50
I Pensioenvoorziening 1998	50
II Pensioenprotocol bij pensioenvoorziening 1998	51
C REGELINGEN VOOR WERKNEMERS GEBOREN VÓÓR 1950 EN IN DIENST GETREDEN VÓÓR 31.12.1998	55
I VUT-regeling	55
II Pensioenprotocollen I t/m V	57

HOOFDSTUK VII POSITIE VAN DE VAKORGANISATIES IN DE ONDERNEMING	59
Protocol faciliteiten vakorganisaties in de onderneming	59
Werkgelegenheidsontwikkelingen/sociaal plan bij reorganisatie	60
HOOFDSTUK VIII STUDIEAFSPRAKEN EN AANBEVELINGEN	63
Studies	63
Aanbevelingen	63
BIJLAGEN	65
Relevante bepalingen reglement scheidsgerecht voor het bankbedrijf	65
Ploegendienst	66
LIJST VAN LEDEN EN GEASSOCIEERDE INSTELLINGEN	73
ADRESSEN VAN DE BIJ DE CAO BETROKKEN ORGANISATIES	74
TREFWOORDENREGISTER	75

Amsterdam, december 2007

De ondergetekenden

Nederlandse Vereniging van Banken
gevestigd te Amsterdam

(w.g.) mr W.A.J. MIJS,
directeur

(w.g.) mr J.B. KUYPER,
secretaris

hierna genoemd partij namens werkgevers, en

FNV Bondgenoten,
gevestigd te Utrecht,

(w.g.) C.FR. KIBURG,
bestuurder

De Unie, Vakbond voor Industrie en
Dienstverlening,
gevestigd te Culemborg,

(w.g.) J.P.H. TEUWEN,
voorzitter

(w.g.) mr G.A.M. VERBERNE,
bestuurder

CNV Dienstenbond, Vakbond voor
Werknemers in de Handel, het Bank- en
Verzekeringsbedrijf, de Administratieve
Kantoren en de Vrije Beroepen,
gevestigd te Hoofddorp,

(w.g.) D. SWAGERMAN,
voorzitter

(w.g.) G.F. VAN LINDEN
arbeidsvoorwaardencoördinator

Beroepsorganisatie Banken Verzekeringen,
gevestigd te Culemborg

(w.g.) mr J.G. DE VRIES,
voorzitter

(w.g.) drs R.B. LOMAN,
lid dagelijks bestuur

hierna tezamen genoemd partij namens werknemers,

verklaren met ingang van 1 januari 2008 deze collectieve arbeidsovereenkomst te hebben aangegaan.

VOORWOORD

Mission statement

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wil sturing geven aan arbeidsvoorwaarden binnen banken, de voorwaarden voor maatwerk scheppen en ontwikkelingen ondersteunen die er op gericht zijn een optimale balans te vinden tussen flexibiliteit en rechtszekerheid binnen volwassen arbeidsverhoudingen. De uitvoering van de in de CAO vastgelegde afspraken is primair een aangelegenheid van werkgevers en werknemers op ondernemingsniveau, tenzij de CAO anders bepaalt.

Raamwerkarakter

Van oorsprong was de bank-CAO een standaard-CAO met een aantal minimum-bepalingen. Dat betekende dat elke werkgever verplicht was óf dezelfde arbeidsvoorwaarden toe te passen (standaard), óf bepaalde arbeidsvoorwaarden ten minste toe te passen (minimum).

Door de grote diversiteit aan banken en bancaire instellingen in de bedrijfstak heeft de bank-CAO zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een raamwerk-CAO. Een groot aantal CAO-bepalingen geeft het kader aan waarbinnen op ondernemingsniveau het op die bank of instelling toegesneden maatwerk kan worden geleverd. Diversiteit binnen eenheid.

Voorbeelden van raamwerk-bepalingen zijn de salarisparagraaf, de beoordelingssystematiek, functiewaardering, arbeidsduur, arbeidstijden, en employability. Minimum-kenmerken hebben pensioen, en de WIA-regeling.

Standaardregelingen zijn bijvoorbeeld vakantie, vakantietoeslag en 13^e maand.

Betere toegankelijkheid door andere indeling van de CAO

De indeling van de CAO is gewijzigd door het groeperen van bepalingen die volgens hun aard bij elkaar passen. Dit heeft geleid tot een indeling in de volgende hoofdstukken:

Algemene bepalingen, Geld, Tijd, Inzetbaarheid, Arbeids(on)geschiktheid, Pensioen en VUT, Positie vakorganisaties in de onderneming en Studietoetsafspraken en Aanbevelingen.

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

FORMELE BEPALINGEN

1 Duur, wijziging en opzegging

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten voor de periode van 1 januari 2008 tot 1 april 2009.

Als noch partij namens werkgevers, noch één van de vakorganisaties tezamen vormende partij namens werknemers bij de CAO uiterlijk drie maanden vóór het tijdstip waarop deze CAO eindigt, bij aangetekende brief te kennen heeft gegeven dat zij de overeenkomst wenst te doen eindigen of in één of meer bepalingen wijziging wenst, zal de overeenkomst geacht worden telkens voor een jaar stilzwijgend te worden verlengd.

2 Interpretatie van de CAO

De interpretatie van de bepalingen van deze CAO is voorbehouden aan partijen bij de CAO. De ondernemingsraad heeft – conform de wet – tot taak het toezicht op naleving van de CAO-bepalingen.

3 Werkingssfeer

Deze CAO is niet van toepassing op:

- bestuurders van een onderneming en de hoogste functionarissen, die rechtstreeks bij het bepalen van het ondernemingsbeleid zijn betrokken;
- de werknemers ingedeeld in een functiegroep waarvan het functie-eindsalaris van de bijbehorende schaal €83.515,29 (per 1 maart 2008) of hoger bedraagt. Dit bedrag zal worden geïndexeerd met bij de CAO overeengekomen algemene salarisaanpassingen volgens Hoofdstuk II Geld, 1 Structurele inkomensaanpassingen, en bedraagt dientengevolge per 1 maart 2009 €84.350,44;
- vakantiewerkers en stagiaires.

Voor werknemers ingedeeld bij technische, huishoudelijke of onderhoudsdiensten e.d. kunnen in deze CAO bij de afzonderlijke artikelen afwijkende bepalingen worden opgenomen. De bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten voor andere bedrijfstakken zijn op hen niet van toepassing.

4 Karakter van de CAO

De bepalingen van de CAO hebben een standaardkarakter, tenzij uit de tekst van een bepaling blijkt dat er sprake is van een minimum-, maximum- of raamwerkbeeping.

5 Dispensatie

Partijen bij de CAO kunnen in gemeenschappelijk overleg aan een werkgever op diens verzoek in bijzondere omstandigheden dispensatie verlenen van bepalingen van deze CAO of van haar bijlagen. De werkgever die aan CAO-partijen een dispensatieverzoek voorlegt, zendt van dit verzoek een afschrift aan zijn ondernemingsraad. De ondernemingsraad ontvangt van de werkgever eveneens een afschrift van de beslissing van CAO-partijen op dit verzoek.

Wijzigingen in gedispenseerde regelingen moeten opnieuw aan partijen worden voorgelegd.

6 Scheidsgerecht voor het Bankbedrijf

Geschillen tussen een werkgever en een werknemer over de toepassing van de CAO worden met uitsluiting van de gewone rechter onderworpen aan de uitspraak van het Scheidsgerecht voor het Bankbedrijf. Samenstelling, werkwijze en wijze van procesvoering van het Scheidsgerecht voor het Bankbedrijf zijn geregeld in een afzonderlijk, door partijen vastgesteld, reglement, dat deel uitmaakt van deze CAO. De bijlage achter in de CAO bevat een aantal relevante bepalingen uit dat reglement.

De werknemer die overweegt een geschil aanhangig te maken kan – alvorens daartoe over te gaan – een exemplaar van het desbetreffende reglement opvragen bij het secretariaat van het Scheidsgerecht, Postbus 3543, 1001 AH Amsterdam.

De overeenkomst inzake het Scheidsgerecht voor het bankbedrijf is gesloten voor de tijd van 5 jaar, ingaande 1 januari 2008.

7 Geschillen tussen werkgever en vakorganisaties

Een geschil over de toepassing van de CAO – ontstaan tussen een werkgever en de vakorganisaties vormende partij namens werknemers gezamenlijk dan wel elk apart – zal bij voorkeur via arbitrage door een ad hoc te benoemen geschillencommissie worden beslecht.

Voordat een geschil aanhangig wordt gemaakt, wordt dit eerst voorgelegd aan partijen bij de CAO om de mogelijkheden tot een minnelijke schikking te onderzoeken.

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

In deze collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) wordt verstaan onder:

partijen bij de CAO:

partij namens werkgevers en partij namens werknemers, die deze CAO zijn aangegaan (zie voor in de CAO bij de ondergetekenden en achter in de CAO bij adressen van bij de CAO betrokken organisaties).

contactadres van partijen:

Nederlandse Vereniging van Banken.

werkgever:

de banken en instellingen, zoals genoemd achter in de CAO bij de Lijst van leden en geassocieerde instellingen.

werknemer:

degeene die in dienst is van een werkgever en zijn standplaats in Nederland heeft.

wettelijke bepalingen:

bepalingen bij of krachtens de Nederlandse wetgeving.

functiesalaris:

het voor de werknemer op jaarbasis geldende schaalbedrag, behorende bij de salarisschaal volgens welke hij wordt gesalarieerd.

salaris:

het door de werknemer op jaarbasis feitelijk verdiende salaris, gebaseerd op het functiesalaris, de eventuele toeslag op grond van de wijze van functie-uitoefening, en de overeengekomen arbeidsduur met een maximum van 1872 uur.

jaarinkomen:

het salaris, vermeerderd met de vakantietoeslag en 13^e maand.

uurloon:

het salaris gedeeld door 52 x het overeengekomen gemiddeld aantal uren per week, met een maximum van 36 uur per week.

arbeidsduur:

- basis arbeidsduur = gemiddeld 36 uur per week
- langere arbeidsduur = tussen 36 en maximaal 40 uur gemiddeld per week
- kortere arbeidsduur = korter dan gemiddeld 36 uur per week.

algemeen erkende feestdagen:

Nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag, Eerste en Tweede Paasdag, Koninginnedag, Hemelvaartsdag, Eerste en Tweede Pinksterdag, Eerste en Tweede Kerstdag.

dag: de op de betreffende dag met de werknemer overeengekomen arbeidsduur.

VERPLICHTINGEN VAN DE WERKGEVER EN DE WERKNEMER**1 Algemeen**

Een arbeidsovereenkomst aangegaan tussen een werkgever en een werknemer, mag op straffe van nietigheid, geen bepalingen bevatten in strijd met deze CAO.

Werkgever en werknemer zorgen voor een goede verstandhouding in de onderneming en op de plaats van de arbeid.

2 Verplichtingen van de werkgever

De werkgever verstrekt aan iedere werknemer bij aanstelling of na wijziging:

- een exemplaar van deze CAO;
- een exemplaar van aanvullende algemene regelingen van arbeidsvoorwaarden, die bij de onderneming voor hem van toepassing zijn.

Met “verstrekken” wordt gelijkgesteld de mogelijkheid voor de werknemer om via elektronische hulpmiddelen kennis te nemen van de bepalingen van deze CAO en de interne regelingen.

De werkgever neemt gedurende de tijd dat deze CAO van kracht is, tegenover zijn werknemers de in deze CAO geregelde arbeidsvoorwaarden in acht. In een individuele arbeidsovereenkomst kan hij van deze arbeidsvoorwaarden in voor de werknemer gunstige zin afwijken. Als hij deze afwijkingen wil toepassen op een groep van werknemers vraagt hij daarvoor dispensatie aan bij partijen bij de CAO.

De werkgever voert een beleid dat erop is gericht discriminatie en seksuele intimidatie te voorkomen. Hij draagt zorg voor adequate procedures voor behandeling van klachten ter zake.

De werkgever met een personeelsbestand van meer dan 250 werknemers zal een regeling treffen ter zake van een integraal klachtrecht voor individuele werknemers.

De werkgever streeft er naar elk jaar verslag te doen van het gevoerde sociaal beleid. Dit verslag kan onderwerp van bespreking zijn in bredere kring binnen de onderneming.

Aan de hand van dit verslag zal het gevoerde sociaal beleid jaarlijks onderwerp van bespreking zijn met de ondernemingsraad. De werknemersorganisaties, partij bij de CAO, zullen dit verslag ook ontvangen. Als ze dat wensen zal daarover met de werkgever een bespreking plaatsvinden.

3 Verplichtingen van de werknemer

De werknemer dient de tot zijn functie behorende werkzaamheden naar behoren te verrichten.

De werknemer dient, als de werkgever dit nodig acht, tijdelijk ook andere dan zijn gewone dagelijkse werkzaamheden te verrichten, voor zover deze redelijkerwijze van hem mogen worden verwacht. Dit leidt niet tot wijziging van het salaris.

Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de werkgever mag de werknemer geen arbeid in loondienst voor andere werkgevers verrichten, zaken voor eigen rekening doen of als agent voor anderen optreden.

Aan de werknemer met een kortere arbeidsduur zal de toestemming niet worden geweigerd, tenzij de werkgever een kans op schade of het ontstaan van een belangenconflict aannemelijk kan maken.

De werknemer zorgt voor geheimhouding van alles wat hij over het bedrijf van de werkgever te weten komt, voor zover dit niet in strijd komt met de wettelijke plicht tot openbaarmaking voor de rechter.

De werkgever kan, als hij dit in het belang van de werknemer of van het werk wenselijk acht, een geneeskundig onderzoek van de werknemer verlangen.

Op grond van zwaarwichtige persoonlijke belangen van de werknemer kan in overleg met de werkgever een arts worden aangewezen. De eigen huisarts en de behandelend specialist zijn daarbij uitgesloten.

INHOUD VAN DE INDIVIDUELE ARBEIDSOVEREENKOMST

Schriftelijke bevestiging aanstelling

De werknemer ontvangt van de werkgever bij aanstelling een schriftelijke bevestiging, waarin wordt vermeld:

- a de datum van aanstelling en indienstreding;
- b de overeengekomen arbeidsduur;
- c bij aanstelling met een proeftijd: de duur van de proeftijd;
- d bij aanstelling in een dienstverband voor bepaalde tijd:
dat het dienstverband voor bepaalde tijd is aangegaan en de duur van dit dienstverband, hetzij door het noemen van een termijn, hetzij door het vermelden van de werkzaamheden met een aflopend karakter, waarvoor dit dienstverband wordt aangegaan;
- e de functiegroep waarin zijn functie is ingedeeld;
- f een korte omschrijving van de functie;

- g de salarisschaal volgens welke de werknemer wordt gesalarieerd;
- h het functiejaar dat de werknemer is toegekend;
- i het salaris dat hem is toegekend;
- j de al dan niet toelating tot een pensioenregeling;
- k dat het dienstverband eindigt op het moment dat de pensioenuitkering, dan wel de uitkeringen krachtens VUT of (pre-)pensioen als bedoeld in hoofdstuk VI ingaan;
- l het van toepassing zijn van deze en volgende CAO's.

In situaties dat de werknemer niet of niet direct een formatieplaats bezet, kan in afwijking van het bepaalde bij lid 1 in e t/m i worden volstaan met een aanduiding van het toegekende salaris.

De werkgever zal daarbij de met de werknemer gemaakte afspraken en de daarbij overeengekomen termijn aangeven.

Bij een duurzame en duidelijk aanwijsbare wijziging van de functie ontvangt de werknemer een schriftelijke bevestiging waarin wordt vermeld:

- a de datum van wijziging;
- b de hierboven in e t/m i vermelde punten en (voor zover relevant) punt j, alsmede punten k en l.

Concurrentiebeding

In de arbeidsovereenkomst zal geen concurrentiebeding voorkomen, tenzij dit wegens de aard van de werkzaamheden of wegens plaatselijke omstandigheden noodzakelijk is.

Bepaalde tijd/onbepaalde tijd

- a In het algemeen vindt aanstelling plaats in een dienstverband voor onbepaalde tijd.
- b Als toch aanstelling plaatsvindt in een dienstverband voor bepaalde tijd, is daaraan een maximum verbonden van drie jaar.
- c Als het dienstverband na drie jaar wordt voortgezet, gaat op dat tijdstip een dienstverband in voor onbepaalde tijd, tenzij door partijen bij de CAO dispensatie is verleend.
- d Als een dienstverband voor bepaalde tijd wordt voortgezet voor onbepaalde tijd, wordt voor de toepasselijkheid van arbeidsvoorwaarden, waarbij de duur van het dienstverband bepalend is, de duur meegeteld van het voorafgaande dienstverband voor bepaalde tijd.

Uitzendkrachten

De werkgever kan alleen van uitzendkrachten gebruik maken wanneer er sprake is van:

- piekvorming in het werk;
- opeenhoping van werk ten gevolge van ziekte, vakantie of vacatures;
- een overgangsfase in de organisatie als gevolg van een structurele wijziging daarin.

Proeftijd

Anders dan als bepaald in artikel 7:652, leden 4 en 5 BW kan ook bij arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd die zijn aangegaan voor korter dan 2 jaar of waarvan het einde niet op een kalenderdatum is gesteld, een proeftijd worden overeengekomen van maximaal 2 maanden.

Als een proeftijd is bedongen, zijn beide partijen, zolang die tijd niet is verstreken, bevoegd het dienstverband zonder opzegging of zonder inachtneming

van de voor opzegging geldende bepalingen te beëindigen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 7:676 BW.

Schorsing

Bij ernstige of herhaalde overtreding van interne voorschriften en reglementen kan de werkgever als disciplinaire maatregel de werknemer voor maximaal zeven werkdagen schorsen.

Als de werkgever ernstige grond heeft om de werknemer van daden of gedragingen te verdenken, die een onmiddellijke beëindiging van het dienstverband zouden rechtvaardigen, kan de werkgever de werknemer schorsen voor de duur van het onderzoek. Wordt het vermoeden dat tot de schorsing heeft geleid niet bevestigd, dan zal schriftelijk rehabilitatie volgen als de werknemer dit verlangt.

Termijnen van opzegging

De termijn van opzegging van de dienstbetrekking, die door de werkgever en de werknemer in acht moet worden genomen, bedraagt voor de werkgever ten minste twee maanden en voor de werknemer ten minste één maand. Als met de werknemer een langere opzegtermijn wordt overeengekomen, geldt die termijn ook voor de werkgever, een en ander als bepaald in artikel 7:672 lid 8 BW.

De opzeggingstermijn moet zodanig zijn, dat het einde van het dienstverband samenvalt met het einde van de maand.

HOOFDSTUK II GELD

INKOMENSAANPASSINGEN

1 Structurele inkomensaanpassingen

De salarissen van de werknemers, de salarisschalen behorende bij de Salarisparagraaf in dit hoofdstuk en de overige in de onderneming gehanteerde salarisschalen, worden per 1 maart 2008 verhoogd met 3% en per 1 maart 2009 met 1%.

2 Doorwerking in het pensioen

Als in het geldende pensioenreglement de aanpassing van de:

- ingegane ouderdomspensioenen,
- ingegane weduwe- en wezenpensioenen en
- medeverzekerde weduwpensioenen van een gehuwde gepensioneerde, niet is geregeld, dan geldt ten aanzien daarvan het bepaalde onder 1.

Onder een pensioenbedrag wordt mede begrepen wat daaraan in de vorm van vaste toeslagen of van verhogingen op grond van achtereenvolgende aanpassingsbepalingen in de ondernemingspensioenregeling of in de CAO is of wordt toegevoegd. Onder het pensioenbedrag wordt niet begrepen hetgeen als pensioen is verzekerd anders dan op grond van de door de werkgever voor zijn werknemers getroffen pensioenregeling tenzij de CAO of de ondernemingspensioenregeling anders bepaalt.

3 Eenmalige uitkering

Werknemers die op 1 september 2008 in dienst zijn, ontvangen in september 2008 een eenmalige uitkering ter grootte van 0,5% bruto van het jaarsalaris met een minimum van €250,-, pro rata voor deeltijders.

VAKANTIETOESLAG

De werknemer ontvangt jaarlijks een vakantietoeslag op een door de werkgever te bepalen tijdstip tussen 1 mei en 1 juli, hierna te noemen betaaldatum. De vakantietoeslag wordt berekend over een periode van 12 maanden, hierna te noemen toeslagperiode.

Afhankelijk van het gebruik bij de werkgever loopt de toeslagperiode gelijk met het kalenderjaar, dan wel een andere 12-maandsperiode.

Als de toeslagperiode gelijk is aan het kalenderjaar ontvangt de werknemer, die na de betaaldatum in dienst van de werkgever is getreden, of voor wie de proeftijd op de betaaldatum nog niet is beëindigd, de vakantietoeslag uiterlijk in de maand december.

De vakantietoeslag bedraagt 8% van het op de betaaldatum voor de werknemer geldende salaris.

Als het dienstverband van de desbetreffende toeslagperiode geen 12 volle maanden beslaat, of als in de loop van de toeslagperiode met de werknemer een wijziging in de arbeidsduur is overeengekomen, wordt de vakantietoeslag naar evenredigheid berekend.

Indien bij toepassing van het kalenderjaar als toeslagperiode een dergelijke wijziging van de arbeidsduur plaatsvindt na de betaaldatum, zal het bedrag

aan vakantietoeslag dat de werknemer te veel of te weinig heeft ontvangen – behoudens het gestelde hieronder – uiterlijk in de maand december worden verrekend.

Als de werknemer de dienst verlaat en in de desbetreffende toeslagperiode voor de datum van zijn vertrek meer of minder vakantietoeslag heeft ontvangen dan waarop hij op grond van bovenstaande aanspraak heeft, wordt het verschil bij het vertrek alsnog verrekend. Verrekening van teveel betaalde vakantietoeslag vindt echter niet plaats wanneer de werknemer de dienst verlaat wegens vervroegd uittreden of pensionering.

DERTIENDE MAAND

Jaarlijks ontvangt de werknemer, wiens dienstverband in het voorafgaande jaar een vol jaar heeft geduurd, een uitkering ter grootte van een twaalfde deel van het salaris, zoals dat in het voorafgaande jaar voor hem gold.

Als het dienstverband in het voorafgaande jaar korter heeft geduurd, wordt de uitkering naar evenredigheid berekend.

Deze uitkering komt in mindering op de aanspraken van werknemers op bij de werkgever geldende gratificatie-, tantième- en/of winstdelingsregelingen, omdat deze uitkering geacht wordt deel uit te maken van deze regelingen.

KOSTENVERGOEDINGEN

Reiskosten woon-werkverkeer

De werknemer ontvangt een tegemoetkoming in de kosten van het dagelijks heen en weer reizen van de woning naar de standplaats, die is gebaseerd op de volgende regels:

- de af te leggen afstand wordt bepaald via de meest gebruikelijke route. Ten hoogste 60 km wordt hierbij in aanmerking genomen;
- bij de berekening wordt uitgegaan van de goedkoopste tarieven van het openbaar vervoer.

Als in de onderneming gebruik kan worden gemaakt van een collectief abonnement, geldt daarbij het hieruit voortvloeiende gereduceerde tarief.

Als de werkgever in afwijking van het hierboven bepaalde voor het dagelijks heen en weer reizen van de woning naar de standplaats abonnementen voor het openbaar vervoer verzorgt, gelden daarbij de volgende voorwaarden:

- deze abonnementen gelden voor de meest gebruikelijke route op basis van de goedkoopste klasse;
- de werknemer draagt in de kosten van het abonnement bij voor dat gedeelte dat een reisafstand van 60 km te boven gaat.

In afwijking van bovenstaande kan de werkgever een vergoeding toekennen bij een reisafstand van meer dan 60 km.

Als de werkgever het vervoer van de werknemer geheel of ten dele in natura verzorgt, is bovenstaande niet of alleen voor het door de werkgever niet verzorgde deel, van toepassing.

De werkgever zal met de werknemer, aan wie op grond van voor het werk noodzakelijk autogebruik een vergoeding wordt gegeven, een afwijkende

regeling voor de vergoeding van de reiskosten in het woon-werkverkeer kunnen treffen.

Zorgverzekering

De werkgever zal zich inspannen voor zijn werknemers en de te hunnen laste komende gezinsleden een collectief (aanvullend) contract af te sluiten op zo gunstig mogelijke voorwaarden.

VAKBONDSCONTRIBUTIE

Werkgevers verlenen medewerking aan het fiscaal vriendelijk afdragen van de vakbondscontributie. Het over een kalenderjaar betaalde contributiebedrag kan eenmaal per jaar in mindering gebracht worden op het bruto loon, onder overlegging van bewijsstukken.

WERKNEMERSBIJDRAGE IN DE PENSIOENLASTEN

Vanaf 1 januari 2006 wordt een werknemersdeel in de premie geheven.

Premiekosten tot 15% van de loonsom blijven voor rekening werkgever.

Premiekosten boven 15% van de loonsom worden op 50-50-basis verdeeld tussen werkgever en werknemers met een voor de werknemers geldend maximum van 5% van de pensioengrondslag.

Wanneer de premiekosten niet of niet tijdig op een voldoende actuele basis kunnen worden vastgesteld kan de werkgever in en na overleg met het vertegenwoordigend overleg aan CAO-partijen om dispensatie van deze regeling verzoeken. In dat geval zal voor de werknemers van die instelling op basis van wel beschikbare informatie (bijvoorbeeld cijfers uit het verleden dan wel schattingen van de pensioenverzekeraar) een percentage (van maximaal 5%) van de pensioengrondslag worden vastgesteld, dat tot een volgend herzieningsmoment als vast percentage zal gelden, ongeacht fluctuaties in de feitelijke hoogte van de totaalpremie.

De hierboven genoemde grens van 15% van de loonsom is niet van toepassing op banken die al voor 10 maart 2005 met de OR of de deelnemersraad een eigen bijdrageregeling met een lagere grens waren overeengekomen.

Het op grond van bovenstaande vast te stellen percentage voor de werknemer wordt vanaf 1 januari 2006 jaarlijks bepaald, en vanaf die datum op het loon van de werknemer ingehouden als volgt:

van zijn pensioengrondslag	1% per 1 januari 2006. Voor 2006 dus maximaal 1%
samen met de volgende	1% per 1 januari 2007. Voor 2007 dus maximaal 2%
samen met de volgende	1% per 1 januari 2008. Voor 2008 dus maximaal 3%
samen met de volgende	1% per 1 januari 2009. Voor 2009 dus maximaal 4%
samen met de volgende	1% per 1 januari 2010. Voor 2010 dus maximaal 5%.

Indien in de loop van de ingroeiperiode van 5 jaar de pensioenkosten in enig jaar stabiliseren of dalen, zal ook de werknemersbijdrage mogelijkerwijs niet worden verhoogd of zelfs verlaagd, afhankelijk van het totale kostenniveau. Zouden de kosten het daarop volgende jaar zeer sterk stijgen, dan volgt een inhaalslag,

echter nooit meer dan volgens de opbouw van 1% per jaar zou zijn bereikt. Na deze ingroeiperiode kan de werknemersbijdrage per instelling jaarlijks fluctueren tot een maximum van 5% van de gezamenlijke pensioengrondslag van de aan de pensioenregeling deelnemende medewerkers.

NB Onder *loonsom* wordt voor de premieverdeling verstaan het totale vaste jaarincome (excl. eventuele toeslagen; te weten maandsalaris x 13,96) van alle aan de pensioenregeling van de betreffende instelling deelnemende medewerkers. (Kosten van pensioenadministratie/uitvoering worden geacht voor rekening van de werkgever te komen).

NB Onder *pensioengrondslag* wordt voor deze regeling verstaan het totaal van de pensioengrondslagen van de aan de pensioenregeling van de betreffende instelling deelnemende werknemers. De eigen bijdrage wordt dus niet individueel, maar collectief bepaald en is een voor iedere werknemer bij de betreffende instelling gelijk percentage van zijn pensioengrondslag.

UITKERING BIJ OVERLIJDEN

Bij overlijden van de werknemer zal de werkgever aan de nagelaten betrekkingen van de werknemer een uitkering doen ter grootte van het salaris vermeerderd met 16,33% over de resterende dagen van de maand van overlijden en over de volgende drie maanden. Daarbij is de dag van overlijden bepalend voor de hoogte van het salaris.

In deze uitkering wordt mede geacht te zijn begrepen hetgeen aan de nagelaten betrekkingen van de werknemer is verschuldigd op grond van artikel 7:674 BW en op grond van eventuele andere bepalingen van wettelijke ziekte- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen.

Voor de toepassing van dit artikel worden onder nagelaten betrekkingen verstaan de personen bedoeld in artikel 35 van de Ziektewet en wel in de volgorde van dat artikel.

DE SALARISPARAGRAAF

1 Algemene bepalingen

Werkingsfeer

De Salarisparagraaf regelt voor alle werkgevers in de zin van deze CAO inhoudelijk de aldaar geldende salarissystemen. De toepassingsregels zijn neergelegd in de Stelselvoorschriften. Die zijn desgewenst verkrijgbaar bij het contactadres van partijen.

Funcitiewaardering BASYS of ander systeem

Als methode van functiewaardering in het bankbedrijf is van kracht het systeem BASYS. Het staat de werkgever echter vrij een andere methode van functiewaardering te hanteren mits die methode correleerbaar is aan de methode BASYS.

Invoeringsplicht model of eigen salarissysteem

Elke werkgever moet een salarissysteem hebben dat gebaseerd is op de voorschriften van de Salarisparagraaf. Dit systeem is bindend binnen de

betrokken onderneming. De werkgever heeft daarbij de keuze tussen het modelsalarissysteem (zie verderop in dit hoofdstuk) en een eigen systeem dat past binnen de genoemde regelgeving, zulks ter toetsing en vaststelling door partijen bij de CAO.

Criteria

Het salarissysteem is gebaseerd op de volgende criteria:

- de inhoud en zwaarte van de functie;
- de mate waarin de werknemer zich ontwikkelt in zijn functie;
- de wijze van functie-uitoefening en het resultaat daarvan.

De inhoud en zwaarte van de functie komt tot uitdrukking in de indeling van de functie in een functiegroep, waaraan een salarisschaal is gekoppeld.

De ontwikkeling van de werknemer in zijn functie, komt tot uitdrukking in de onderverdeling van de salarisschalen in functiejaren met de daarbij behorende functiesalarissen waarbij wordt uitgegaan van een voldoende ontwikkeling, beginnend met een functieaanvangssalaris en eindigend met een functie-eindsalaris.

De wijze van functie-uitoefening en het resultaat daarvan komt tot uitdrukking in de beoordelingstoetslag.

Publicatie

De werkgever publiceert het voor zijn onderneming vastgestelde systeem op zodanige wijze dat alle werknemers hiervan kennis kunnen nemen.

2 Basis voor salariering

De functiesalarissen zijn gebaseerd op een arbeidsduur van 1872 uur per jaar, of wel een arbeidsduur van gemiddeld 36 uur per week. Het functie-uurloon bedraagt 1/1872e deel van het functiejaarsalaris.

Het individuele functiesalaris bedraagt op jaarbasis:

- het functiesalaris gedeeld door 1872 uur x 52 (weken) x het overeengekomen gemiddeld aantal uren per week met een maximum van 36 uur per week of wel
- het desbetreffende uurloon x 52 x het overeengekomen aantal uren per week met een maximum van 36 uur per week.

Uitbetaling van het functiesalaris gebeurt – afgezien van tussentijdse CAO-verhogingen – in twaalf gelijke maandtermijnen, dan wel 13 gelijke 4-weekstermijnen, al naar gelang gebruikelijk is bij de desbetreffende bank. Bij tussentijds vertrek wordt wat de werknemer eventueel te veel of te weinig aan salaris heeft ontvangen verrekend.

3 Inschaling

De werknemer wordt gesalarieerd volgens de salarisschaal die behoort bij de functiegroep waarin zijn functie is ingedeeld.

Bij de inschaling in een salarisschaal wordt een bepaald functiejaar toegekend.

De werknemer kan tijdelijk worden ingeschaald in een lagere salarisschaal, als hij wordt opgeleid voor een functie en in deze functie nog niet alle taken kan vervullen. De werkgever dient de opleidingstermijn schriftelijk aan betrokkene te bevestigen en de groei naar de juiste salarisschaal alsmede de daarbij behorende tijdlijn aan te geven.

4 Toekenning jaarlijkse verhoging

Aan de werknemer die zich in voldoende mate in zijn functie ontwikkelt, krijgt – voor zover hij nog niet zijn functie-eindsalaris heeft bereikt – jaarlijks een standaardperiodiek toegekend. Een standaardperiodiek is het verschil tussen twee opeenvolgende functiesalarissen in de desbetreffende salarisschaal.

Aan de werknemer die zich in onvoldoende mate in zijn functie ontwikkelt, kan de werkgever een kleinere, dan wel geen periodiek als hierboven bedoeld toekennen, met als gevolg een tragere doorloop door de desbetreffende salarisschaal.

Aan de werknemer die zich in meer dan voldoende mate in zijn functie ontwikkelt, kan de werkgever een grotere periodiek, dan wel meerdere periodieken als hierboven bedoeld toekennen, met als gevolg een snellere doorloop door de desbetreffende salarisschaal.

5 Promotie

Bij promotie naar een functie die is ingedeeld in een hogere functiegroep wordt het functiesalaris ten minste ingeschaald op het naast hogere schaalbedrag, verhoogd met een functiejaar in de salarisschaal van de nieuwe functiegroep.

Als het functiesalaris in die situatie minder dan 2 periodieken lager ligt dan het functieaanvangssalaris (functiejaar 0) van de schaal die aan de nieuwe functiegroep is verbonden, vindt inschaling plaats in functiejaar 1. Is het verschil tussen het salaris en het functieaanvangssalaris groter dan 2 periodieken, dan vindt inschaling plaats op het functieaanvangssalaris (functiejaar 0).

6 Vergoeding voor waarneming hogere functie

De werkgever kan een werknemer opdragen tijdelijk en anders dan wegens vakantie taken uit een andere, hoger ingeschaalde functie waar te nemen. Van waarneming is geen sprake als in de functieomschrijving van de werknemer een mogelijk waarnemerschap is opgenomen en is meegewogen in de waardering van zijn functie.

De vergoeding voor de waarneming is gerelateerd aan de mate waarin tot een hogere functie behorende taken worden waargenomen en aan de duur van de waarneming. Die moet ten minste een periode van 2 aaneengesloten maanden duren.

Op jaarbasis bedraagt de vergoeding ten minste 1 functieperiodiek in de bij de waargenomen functie behorende salarisschaal, als de waar te nemen functie slechts gedeeltelijk wordt uitgevoerd. Als sprake is van algehele of vrijwel algehele waarneming zal maximaal een vergoeding van 2 functieperiodieken worden uitbetaald.

De vergoeding wordt uitbetaald na afloop van de waarnemingsperiode of halfjaarlijks indien de waarnemingsperiode langer dan 6 maanden duurt.

De vergoeding telt niet mee als grondslag voor de berekening van enige andere in de CAO genoemde vergoeding, toeslag of uitkering en ook niet voor de berekening van de VUT- en pensioengrondslag.

7 Verlaging in functie

a In geval van reorganisatie of herziening van het functiewaarderings- of beloningssysteem

In geval van reorganisaties, dan wel bij onderhoud of herziening van het functiewaarderings- of beloningssysteem, kunnen per onderneming voor het gehele werknemersbestand, dan wel voor één of meer groepen of in individuele gevallen nadere afspraken over een perspectiefgarantie worden gemaakt.

Als een werknemer als gevolg van toepassing van een nieuw functiewaarderingsysteem, in een lagere functiegroep wordt ingedeeld waaraan een lager functie-eindsalaris is verbonden, wordt aan deze werknemer a) de garantie gegeven dat hij er niet in salaris op achteruit zal gaan, en wordt b) een perspectiefgarantie gegeven van 3 periodieken uit zijn salarisschaal voor zover hij in die schaal daarvoor nog ruimte had.

b Verlaging in functie als gevolg van functioneren

Als een werknemer – als gevolg van zijn functioneren – een functie gaat vervullen, die is ingedeeld in een functiegroep waaraan een lagere salarisschaal is verbonden, geldt het volgende.

In het jaarlijkse functionerings-/beoordelingsgesprek kan naar voren komen dat de werknemer in zijn huidige functie niet (meer) naar behoren functioneert. De werkgever zal – waar mogelijk – een andere gelijkwaardige functie aan de werknemer aanbieden. Wanneer dat niet tot de mogelijkheden behoort wordt gezocht naar plaatsing in een lagere functie. Alsdan zijn de volgende situaties te onderscheiden:

- als de werknemer *korter dan drie jaar* in dienst is dan wel zijn promotie naar een hogere functie minder dan drie jaar geleden heeft plaatsgevonden, zal de werknemer het salaris ontvangen dat bij zijn nieuwe functie hoort. In het geval van terugplaatsing na promotie zal de inschaling niet lager zijn dan de inschaling die hoort bij de functie die vervuld werd voordat promotie plaatsvond waarbij de ervaringsjaren in de nieuwe functie zullen meetellen bij de inschaling in de lagere functiegroep.
- als de werknemer zijn huidige functie *langer dan drie jaar* vervult, zal bij plaatsing in een functie waaraan een lagere salarisschaal is verbonden, hij in die lagere salarisschaal worden ingeschaald. Zolang het huidig salaris het maximum van de lagere salarisschaal overtreft zal het salaris niet worden aangepast met de eventuele inkomensaanpassingen volgens Hoofdstuk II Geld,1 Structurele inkomensaanpassingen CAO.
- als de werknemer zijn huidige functie *langer dan drie jaar* vervult en 55 jaar of ouder is op het moment van overplaatsing in een nieuwe lagere functie zal het huidige salaris worden gegarandeerd. Het salaris zal uitsluitend nog worden aangepast conform de structurele inkomensaanpassingen volgens Hoofdstuk II CAO.

c Verlaging in functie op eigen verzoek

Als een werknemer op eigen verzoek geplaatst wordt in een functie waaraan een lagere salarisschaal is verbonden wordt hij in die lagere salarisschaal ingeschaald. Indien het huidige salaris het maximum van de lagere salaris-

schaal overtreft, zal het verschil tussen het huidige en het nieuwe salaris worden toegekend in de vorm van een persoonlijke toeslag. Deze toeslag wordt vervolgens in drie opeenvolgende jaren afgebouwd. In het eerste jaar wordt de toeslag vastgesteld op 75% van het verschil, in het tweede jaar op 50% en in het derde en laatste jaar op 25%. In deze situatie wordt als grondslag voor de pensioenopbouw na de functiewisseling het nieuwe jaarinkomen genomen. De opgebouwde pensioenrechten tot het tijdstip van functiewisseling worden aangemerkt als slapersrechten. Voor de berekening van het ouderdomspensioen worden de opgebouwde rechten van voor en na de functiewisseling bij elkaar geteld. Eventuele bestaande persoonlijke toeslagen en garanties – voor zover niet opgenomen in het salaris – blijven buiten beschouwing.

8 Beoordelingstoelage en beoordelingsmethodiek

De werkgever zal binnen het salarissysteem de wijze van functie-uitoefening en het resultaat daarvan honoreren, indien en voor zolang het functioneren van de werknemer daartoe aanleiding geeft. Ten behoeve daarvan zal een marge van 15% boven het functiesalaris c.q. functie-eindsalaris worden vastgesteld.

De beoordeling en de daaraan verbonden toeslag kan betrekking hebben op de wijze van functie-uitoefening en het resultaat daarvan:

- a van de individuele werknemer;
- b van het organisatorisch verband waarin de werknemer werkzaam is (afdeling, team, projectgroep etc.).

De werkgever zal daarvoor een beoordelingsmethode hanteren, die voldoet aan de hierna genoemde criteria.

Criteria voor de methode van beoordelen van de functie-uitoefening

- Werknemer en beoordelaar moeten inzicht hebben in de inhoud van de functie op basis van een functiebeschrijving.
- Onderwerp van beoordeling kunnen zijn:
 - de wijze van functie-uitoefening (kwalitatieve eisen en verwachtingen);
 - het resultaat van de functie-uitoefening (kwantitatieve doelstellingen).
- Aan het begin van de beoordelingsperiode worden telkens opnieuw tussen werknemer en beoordelaar daarover afspraken gemaakt.
- Deze afspraken zijn gerelateerd aan de hoofdtaken van de functie en aan ondernemings- en/of afdelingsplannen.
- De afspraken moeten meetbaar zijn en door de werknemer zelf beïnvloedbaar.
- De beoordeling moet gebaseerd zijn op een regelmatige persoonlijke waarneming van de beoordelaar.
- De beoordeling wordt schriftelijk aan de werknemer medegedeeld en vervolgens inhoudelijk met deze besproken door de beoordelaar.
- De werknemer wordt in de gelegenheid gesteld bezwaar te maken tegen de beoordeling bij de beoordelaar en zijn naast hogere chef.
- Indien de beoordelaar en de werknemer van mening blijven verschillen over de beoordeling wordt de werknemer in de gelegenheid gesteld om in beroep te gaan. Hij mag zich daarbij desgewenst doen bijstaan (bijvoorbeeld door zijn vakorganisatie).

De beoordelingstoelage zal ieder jaar opnieuw worden vastgesteld en kan maandelijks, per kwartaal, per half jaar of per jaar worden uitgekeerd.

9 Arbeidsmarkttoeslag

Als de situatie op de arbeidsmarkt daartoe aanleiding geeft, kan de werkgever in incidentele gevallen tijdelijk een hogere salariering vaststellen dan op grond van het binnen zijn onderneming geldende salarissysteem zou dienen te gelden. Het beleid zal er op gericht zijn niet meer dan incidenteel gebruik van deze mogelijkheid te maken.

MODELSALARISSYSTEEM

MODEL SALARISSYSTEEM BRUTO FUNCTIESALARISSEN OP JAARBASIS PER 1.3.2008

Salarisschaal	1	2	3	4	5	6
<i>Basyspunten</i>	<i>21-44</i>	<i>45-69</i>	<i>70-95</i>	<i>96-122</i>	<i>123-150</i>	<i>151-179</i>
Functieaanvangssalaris	7.595,85	7.705,00	9.434,59	13.110,53	16.855,42	21.314,83
Functiejaar						
1	8.782,38	9.022,27	10.897,04	14.687,75	18.620,03	22.078,24
2	9.968,39	10.340,06	12.357,43	16.265,51	20.388,77	22.838,03
3	11.153,40	11.657,34	13.817,30	17.842,75	21.067,74	23.600,91
4	12.337,86	12.975,14	15.278,21	19.422,56	21.747,23	24.361,20
5	13.524,91	14.290,88	16.738,07	20.028,44	22.426,73	25.121,49
6	14.710,41	15.607,65	18.198,45	20.634,31	23.105,18	25.882,85
7	15.896,43	16.925,44	19.658,31	21.240,20	23.786,21	26.645,20
8	17.080,89	18.242,20	20.220,43	21.848,64	24.464,16	27.403,45
9	17.555,00	18.747,18	20.781,53	22.455,53	25.142,62	28.166,85
10	18.029,60	19.255,24	21.345,19	23.059,88	25.821,07	28.926,64
11	18.502,16	19.761,79	21.904,74	23.668,83	26.502,10	29.689,00
Functie-eindsalaris	12 18.977,28	20.266,77	22.468,41	24.274,72	27.180,05	30.449,31

MODEL SALARISSYSTEEM BRUTO FUNCTIE-UURLONEN PER 1.3.2008 (functiesalarissen op jaarbasis gedeeld door 1872)

Salarisschaal	1	2	3	4	5	6
<i>Basyspunten</i>	<i>21-44</i>	<i>45-69</i>	<i>70-95</i>	<i>96-122</i>	<i>123-150</i>	<i>151-179</i>
Functieaanvangssalaris	4,06	4,12	5,04	7,00	9,00	11,39
Functiejaar						
1	4,69	4,82	5,82	7,85	9,95	11,79
2	5,32	5,52	6,60	8,69	10,89	12,20
3	5,96	6,23	7,38	9,53	11,25	12,61
4	6,59	6,93	8,16	10,38	11,62	13,01
5	7,22	7,63	8,94	10,70	11,98	13,42
6	7,86	8,34	9,72	11,02	12,34	13,83
7	8,49	9,04	10,50	11,35	12,71	14,23
8	9,12	9,74	10,80	11,67	13,07	14,64
9	9,38	10,01	11,10	12,00	13,43	15,05
10	9,63	10,29	11,40	12,32	13,79	15,45
11	9,88	10,56	11,70	12,64	14,16	15,86
Functie-eindsalaris	12 10,14	10,83	12,00	12,97	14,52	16,27

Verwijzing naar eigen salarissysteem

De werkgever heeft de keuze tussen het hieronder uitgewerkte Model Salarissysteem en een eigen salarissysteem. Als hij kiest voor een eigen systeem moet dit voldoen aan de systeemvoorschriften zoals genoemd in Hoofdstuk II Geld, De Salarisparagraaf, Werkingsfeer CAO.

7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>180-209</i>	<i>210-240</i>	<i>241-272</i>	<i>273-305</i>	<i>306-339</i>	<i>340-374</i>	<i>375-410</i>	<i>411-447</i>	<i>448-485</i>
23.956,61	26.972,60	30.428,20	34.891,23	39.946,71	46.428,09	53.919,97	63.167,71	74.238,22
24.812,13	27.937,27	31.514,88	36.137,47	41.374,66	48.062,97	55.821,51	65.400,76	76.866,60
25.668,19	28.900,40	32.599,99	37.382,67	42.802,62	49.698,90	57.726,65	67.634,31	79.497,04
26.524,25	29.863,00	33.687,17	38.627,88	44.209,97	51.333,80	59.627,67	69.869,96	82.124,91
27.379,77	30.826,13	34.774,87	39.874,13	45.616,32	52.969,20	61.530,77	72.101,43	84.753,82
28.235,82	31.790,80	35.860,50	41.119,35	47.021,11	54.602,55	63.433,32	74.336,02	87.381,69
29.089,30	32.753,91	36.948,73	42.363,53	48.426,92	56.236,93	65.336,93	76.568,03	90.010,06
29.945,88	33.716,51	38.034,88	43.597,94	49.833,26	57.874,40	67.236,91	78.803,14	92.638,46
30.803,48	34.681,18	39.119,48	44.824,60	51.240,13	59.508,24	69.138,97	81.035,66	95.267,87
31.659,00	35.643,79	40.206,15	46.052,83	52.645,43	61.144,17	71.043,09	83.270,26	97.896,26
32.513,00	36.607,44	41.292,30	47.280,04	54.051,75	62.777,50	72.946,17	85.502,79	100.524,13
33.368,54	37.571,07	42.380,50	48.505,68	55.457,58	64.413,45	74.848,20	87.738,42	103.154,04
34.224,58	38.534,71	43.459,96	49.734,42	56.863,92	66.047,82	76.750,79	89.971,98	105.779,86

7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>180-209</i>	<i>210-240</i>	<i>241-272</i>	<i>273-305</i>	<i>306-339</i>	<i>340-374</i>	<i>375-410</i>	<i>411-447</i>	<i>448-485</i>
12,80	14,41	16,25	18,64	21,34	24,80	28,80	33,74	39,66
13,25	14,92	16,83	19,30	22,10	25,67	29,82	34,94	41,06
13,71	15,44	17,41	19,97	22,86	26,55	30,84	36,13	42,47
14,17	15,95	18,00	20,63	23,62	27,42	31,85	37,32	43,87
14,63	16,47	18,58	21,30	24,37	28,30	32,87	38,52	45,27
15,08	16,98	19,16	21,97	25,12	29,17	33,89	39,71	46,68
15,54	17,50	19,74	22,63	25,87	30,04	34,90	40,90	48,08
16,00	18,01	20,32	23,29	26,62	30,92	35,92	42,10	49,49
16,45	18,53	20,90	23,94	27,37	31,79	36,93	43,29	50,89
16,91	19,04	21,48	24,60	28,12	32,66	37,95	44,48	52,30
17,37	19,56	22,06	25,26	28,87	33,53	38,97	45,67	53,70
17,83	20,07	22,64	25,91	29,62	34,41	39,98	46,87	55,10
18,28	20,58	23,22	26,57	30,38	35,28	41,00	48,06	56,51

HOOFDSTUK III TIJD

ARBEIDSDUUR

1 Basis arbeidsduur

Voor de arbeidsduur geldt als uitgangspunt een werkweek van gemiddeld 36 uur (= een basis jaarlijkse arbeidsduur van 1872 uur). De individuele werktijden worden vastgesteld in overleg tussen de werkgever en de individuele werknemer (zie Werktijden, 2 Individuele werktijden).

2 Langere arbeidsduur

In afwijking van het bepaalde onder 1 kan de werkgever vanuit het bedrijfsbelang een arbeidsduur van meer dan gemiddeld 36 uur per week (= 1872 uur per jaar), maar niet meer dan 40 uur gemiddeld per week (= 2080 uur per jaar) vaststellen.

Deze langere arbeidsduur kan van toepassing zijn op:

- a individuele werknemers;
- b groepen van werknemers.

Voordat de werkgever de langere arbeidsduur van toepassing verklaart op groepen van werknemers, zal hij hierover overleggen met zijn ondernemingsraad. De werkgever geeft in dat overleg de redenen aan waarom hij de langere arbeidsduur op de desbetreffende groep(en) medewerkers of functies van toepassing verklaart.

Werknemers van 58 jaar of ouder kunnen niet verplicht worden tot een arbeidsduur van meer dan gemiddeld 36 uur per week.

Bij banken met minder dan circa 350 werknemers kan de werkgever de langere arbeidsduur van toepassing verklaren op het gehele of een gedeelte van het personeelsbestand. Indien de werkgever de langere arbeidsduur van toepassing verklaart zal hij hierover overleg voeren met zijn ondernemingsraad.

Als met een werknemer een langere arbeidsduur van gemiddeld 40 uur per week/2080 uur per jaar is overeengekomen, geldt de volgende compensatieregeling voor de 208 uur die hij meer werkt dan in geval van een gemiddeld 36-urige werkweek:

- 128 uur worden op de jaartultimo uitbetaald tegen 116,33% van het op dat moment geldende uurloon;
- de resterende 80 uur worden in de loop van het jaar in vrije tijd genoten in herkenbare eenheden van ten minste een halve dag;
- werkgever en werknemer kunnen besluiten in onderling overleg dat ook deze uren worden uitbetaald als hierboven aangegeven;
- uitbetaalde uren vormen de basis voor de pensioenopbouw via een geïndexeerd opbouw/middelloodsysteem, danwel in geval van een eindloodsysteem door het afsluiten van koopsommen;
- de werknemer kan er voor kiezen de voor uitbetaling in aanmerking komende uren op zijn levenslooprekening te laten storten tot het fiscaal toegestane jaarlijkse maximum.

Werknemers met een arbeidsduur van tussen de 36 en 40 uur gemiddeld per week (1872 en 2080 uur per jaar) hebben naar rato recht op de in de compensatieregeling genoemde uren.

De spaarmogelijkheden in tijd van de uren boven 36 uur gemiddeld per week zijn per 1.1.2006 vervallen en vervangen door de mogelijkheid te sparen voor Levensloopverlof (zie Verlofregelingen, onder 3).

Het op 31.12.2005 op de tijdspaarrekening opgebouwde aantal uren wordt bevroren. Met de betreffende werknemers worden afspraken gemaakt over:

- hetzij afbouw van het tegoed,
- hetzij uitbetaling (eventueel op de levenslooprekening),
- hetzij handhaven van het tegoed op een persoonlijke tijdrekening.

Als bij beëindiging van het dienstverband op de persoonlijke tijdrekening nog een tegoed aan gespaarde uren bestaat, worden deze aan de werknemer uitbetaald tegen 116,33% van het dan geldende uurloon.

In overleg tussen werkgever en werknemer kan worden besloten dat de werknemer de gespaarde uren voorafgaand aan de feitelijke datum van uitdiensttreding geheel of gedeeltelijk in vrije tijd zal opnemen.

Bij overlijden wordt het tegoed tegen 116,33% van het dan geldende uurloon uitgekeerd aan de erfgenamen.

3 Banken met een van oudsher kortere arbeidsduur

Een aantal banken kende bij de invoering van de gemiddeld 36-urige werkweek (uiterlijk per 1.10.1996) een werkweek van 37,5 uur per week resp. 7,5 uur per dag. De verkorting van de jaarlijkse arbeidsduur bedraagt voor die banken 78 uur op jaarbasis. Deze wordt toegekend in herkenbare vrije tijd in de vorm van eenheden van 20 halve, danwel 10 hele roostervrije dagen, alsmede in de nog resterende 3 uur.

Aan werknemers voor wie is vastgesteld dat zij 37,5 uur per week blijven werken, kunnen de genoemde 78 uur tegen het einde van het jaar worden uitbetaald tegen 116,33% van het dan geldende uurloon.

4 Wijziging van arbeidsduur op initiatief van de werkgever

De werkgever moet wijziging in de vastgestelde arbeidsduur tijdig aan de betrokken werknemer of groep van werknemers meedelen.

De nieuwe arbeidsduur wordt ingevoerd conform het bepaalde onder 1 en 2 (zie boven).

Bij verandering van de arbeidsduur in de loop van het jaar worden herkenbare vrije tijd en vakantie pro rata verrekend.

5 Wijziging van de arbeidsduur op verzoek van de werknemer

Uitgangspunten

- a In principe staan alle functies open voor een kortere arbeidsduur dan gemiddeld 36 uur per week.
- b De rechtspositie van de werknemer met een kortere arbeidsduur is in principe gelijk aan die van de werknemer met een basis arbeidsduur. Uitzonderingen daarop worden expliciet in deze CAO omschreven.
- c In loopbaanmogelijkheden wordt geen onderscheid gemaakt op grond van de omvang van de arbeidsduur. Een werknemer zal wanneer hij voor een andere functie in aanmerking wil komen aan de eisen die aan die functie gesteld worden, moeten voldoen.

Procedure

De werknemer kan verzoeken om voor een kortere arbeidsduur in aanmerking te komen (Wet aanpassing arbeidsduur).

De werkgever zal een verzoek van de werknemer voor een kortere arbeidsduur honoreren, tenzij zwaarwegende bedrijfsbelangen zich hiertegen verzetten. De werknemer moet een verzoek tot aanpassing van de arbeidsduur ten minste vier maanden voor het beoogde tijdstip van ingang schriftelijk bij de werkgever indienen. Uiterlijk één maand voor dat tijdstip van ingang beslist de werkgever schriftelijk en gemotiveerd op een verzoek van de werknemer. De werknemer kan tegen een afwijzende beslissing van de werkgever in beroep gaan op grond van een interne klachtenregeling. De op de kortere arbeidsduur gebaseerde individuele werktijden worden vastgesteld in overleg tussen werkgever en werknemer.

Als een werknemer met een kortere arbeidsduur vraagt langer, maar maximaal gemiddeld 36 uur per week te mogen werken, is de procedure als hierboven vermeld overeenkomstig van toepassing. Een werknemer met een langere arbeidsduur kan vragen voor een gemiddeld 36-urige werkweek in aanmerking te komen. Ook bij dit verzoek is de procedure als hierboven vermeld overeenkomstig van toepassing.

WERKTIJDEN

1 Gebruikelijke werktijden

De gebruikelijke werktijden liggen op maandag tot en met vrijdag tussen 07.00 en 21.00 uur en op zaterdag tussen 08.00 en 17.00 uur.

2 Individuele werktijden

De individuele werktijden worden in overleg tussen werkgever en werknemer overeengekomen op grond van de voor de werknemer geldende arbeidsduur.

Bij de bepaling van de individuele werktijden wordt in geval van een gemiddeld 36-urige werkweek voorzien in vormen van voor de werknemer herkenbare vrije tijd van ten minste een halve dag, zoals:

- een halve vrije dag per week of een vrije dag per twee weken;
- een vierdaagse werkweek van 4 x 9 uur, waar dit organisatorisch mogelijk en zinvol is;
- in aantal dagen verschillende werkweken op maand-, kwartaal- of halfjaar-basis. In dit geval zullen de afspraken daarover tijdig worden vastgelegd;
- variaties hierop.

In principe wordt de voorkeur van de werknemer gevolgd. Doen zich organisatorische belemmeringen voor, dan zal dit goed gemotiveerd aan de werknemer duidelijk worden gemaakt zodat deze zich op een andere voorkeur kan richten.

Tot en met 31.12.2007 vormden de normen van de overlegregeling van de Arbeidstijdenwet het kader voor het overleg tussen werkgever en ondernemingsraad over arbeids- en rusttijden.

Per 1.1.2008 treedt de vereenvoudigde nieuwe Arbeidstijdenwet in werking. Eventuele wijzigingen in de bestaande werktijdregelingen op voorstel van de werkgevers worden conform artikel 27 WOR aan de OR voorgelegd, waarbij de normen van de overlegregeling van de oude Arbeidstijdenwet uitgangspunt vormen.

3 Toeslag voor werk op zaterdag

Als de werknemer volgens de met hem overeengekomen werktijden op zaterdag werkt, ontvangt hij voor elk op die dag gewerkt uur een toeslag van 25% van het uurloon.

4 Overwerk

Onder overwerk wordt werk verstaan dat incidenteel – met overschrijding van de overeengekomen werktijden met meer dan een halfuur – wordt verricht, en als zodanig is overeengekomen.

In bijzondere omstandigheden kan de werkgever de werknemer verplichten tot overwerk, maar niet meer dan 45 uur per kwartaal.

Op zondag en algemeen erkende feestdagen zal de werknemer alleen in het uiterste geval tot overwerk worden verplicht.

Werknemers van 55 jaar en ouder kunnen niet worden verplicht tot het verrichten van overwerk.

De werknemer zal zoveel mogelijk van tevoren van het overwerk op de hoogte worden gesteld. Bij het verplichten tot overwerk moet rekening worden gehouden met zwaarwegende belangen van de werknemer.

5 Vergoeding voor overwerk

- a In ondernemingen met het Model Salarissysteem (zie Hoofdstuk II Geld, De Salarisparagraaf) komen werknemers, ingedeeld in functie-/salarisgroep 10 of lager in aanmerking voor een vergoeding voor overwerk.
- b In ondernemingen met een eigen salarissysteem komen voor overwerkvergoeding in aanmerking werknemers met een functie in ten hoogste die functie-/salarisgroep waarvan het eindsalaris het dichtst bij het eindsalaris van salarisschaal 10 van het Model Salarissysteem ligt.
- c Een werknemer met een persoonlijk salaris boven het eindsalaris van salarisschaal 10, of daarmee corresponderende salarisschaal in geval van een eigen salarissysteem, heeft geen aanspraak op overwerkvergoeding.

Voor de berekening van de overwerkvergoeding worden de volgende uurloonpercentages gehanteerd:

- a op maandag t/m vrijdag:
 - vóór 21.00 uur 125%
 - van 21.00 tot 07.00 uur 150%
 - tenzij compensatie wordt gegeven in vrije tijd van 125% of 150% van het aantal overuren;
- b op zaterdag:
 - van 00.00 tot 08.00 uur 150%
 - van 08.00 tot 17.00 uur 150% (incl. zaterdagtoeslag)
 - van 17.00 tot 24.00 uur 200%
 - tenzij compensatie wordt gegeven in vrije tijd van 150% of 200% van het aantal overuren;
- c op zondag of een algemeen erkende feestdag 200%,
 - tenzij compensatie wordt gegeven in vrije tijd van 200% van het aantal overuren.

De werknemer heeft de keuze of de compensatie in vrije tijd of in geld zal worden uitgekeerd, tenzij de werkgever op grond van organisatorische overwegingen een duidelijk en gemotiveerd bezwaar tegen die keuze kan aanvoeren.

Als de werknemer door overwerk van twee uur of langer de avondmaaltijd niet thuis kan gebruiken, heeft hij recht op een halfuur maaltijdpauze. Deze tijd telt mee voor de berekening van de overwerkvergoeding. Tegen overlegging van de nota worden de kosten van een maaltijd vergoed tot een richtbedrag van €11,80, tenzij de werkgever een maaltijd verstrekt.

Eventuele loonbelasting en sociale premies over de maaltijdvergoeding/maaltijdverstrekking zijn voor rekening van de werknemer.

6 Variabele werktijden

Bij de invoering van een regeling voor variabele werktijden gelden de volgende bepalingen:

- a De arbeidsduur kan voor een nader te bepalen periode bijeengeteld worden. In dat geval zal een maximum aantal uren worden vastgesteld dat aan overschot of tekort mag optreden. Dat overschot of tekort kan met de volgende periode worden verrekend.
- b De werknemers kunnen binnen nader te bepalen tijdsgrenzen hun werk beginnen, onderbreken en beëindigen.
- c Als er langer is gewerkt dan het maximum genoemd in a, komen die uren alleen voor vergoeding in aanmerking als uitdrukkelijk overwerk is overeengekomen of verplicht.

VAKANTIE

1 Vakantieduur

De werknemer, die op 1 januari in dienst is, heeft in het kalenderjaar recht op vakantie met behoud van salaris, die als volgt van de leeftijd en arbeidsduur afhankelijk is:

Bij een arbeidsduur van:

36 uur gemiddeld per week: 40 uur gemiddeld per week:

tot en met 34 jaar 180,0 uur	tot en met 34 jaar 200 uur
35 tot en met 44 jaar 194,4 uur	35 tot en met 44 jaar 216 uur
45 tot en met 54 jaar 208,8 uur	45 tot en met 54 jaar 232 uur
55 tot en met 64 jaar 216,0 uur	55 tot en met 64 jaar 240 uur

Voor de bepaling van de leeftijd geldt de leeftijd die in de loop van het kalenderjaar wordt bereikt.

Voor de werknemer voor wie een werktijdregeling geldt gebaseerd op een arbeidsduur van minder dan gemiddeld 36 uur per week, worden de vakantie-rechten naar evenredigheid vastgesteld.

Voor de werknemer voor wie een werktijdregeling geldt van gemiddeld meer dan 36 uur, maar minder dan 40 uur per week wordt de vakantieduur naar evenredigheid van de vakantie-uren bij een arbeidsduur van gemiddeld 40 uur vastgesteld.

In geval van delen van uren worden de vakantierechten naar boven op halve of hele uren afgerond.

De werkgever zal overeenkomstig de wensen van de werknemer de vakantie vaststellen, tenzij gewichtige bedrijfsbelangen zich daartegen verzetten.

De werknemer zal ten minste eenmaal per jaar een vakantie van twee weken aaneengesloten opnemen.

Werkgever en werknemer zien er gezamenlijk op toe dat de werknemer jaarlijks in ieder geval de hem toekomende wettelijke vakantie opneemt.

2 Aanvang en beëindiging dienstverband

Bij aanvang of bij beëindiging van het dienstverband in de loop van het kalenderjaar wordt de vakantieduur naar evenredigheid vastgesteld, naar boven afgerond op halve of hele uren in geval van delen van uren.

Voor de werknemer die in de loop van de maand in dienst treedt of uit dienst gaat, telt deze maand niet mee voor de vaststelling van het evenredige deel van de vakantie.

3 Het kopen en verkopen van vakantie-uren (banken >350 werknemers)

Een werknemer kan jaarlijks maximaal het aantal vakantie-uren gelijk aan de gemiddeld overeengekomen arbeidsduur per week kopen of verkopen.

In geval van verkoop dient in ieder geval het wettelijk minimum aantal vakantie-uren (vier maal de overeengekomen arbeidsduur) te resteren. Bij een 36-urige werkweek zijn dit 144 uren.

4 Arbeidsongeschiktheid

De werknemer die gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, bouwt naar evenredigheid vakantieaanspraken op.

Als ziekte in de zin van arbeidsongeschiktheid tijdens de vakantie ontstaat, behoudt de werknemer aanspraak op de dientengevolge gemiste vakantie-uren. Voorwaarde is dat hij zijn werkgever onmiddellijk van zijn ziekte in kennis heeft gesteld en zich aan de voorschriften heeft gehouden, zoals de raadpleging van een arts en het overleggen van een medische verklaring over de aard en de duur van de ziekte. Mocht in uitzonderingsgevallen een dergelijke medische verklaring niet worden verkregen, dan zullen aard en duur van de ziekte bijvoorbeeld kunnen blijken uit nota's wegens geneeskundige behandeling. Over de wijze van opnemen van vervangende vakantie-uren beslist de werkgever na overleg met de werknemer.

FEESTDAGEN

1 Algemeen erkende feestdagen

Algemeen erkende feestdagen zijn: Nieuwjaarsdag, Goede Vrijdag, Eerste en Tweede Paasdag, Koninginnedag, Hemelvaartsdag, Eerste en Tweede Pinksterdag, Eerste en Tweede Kerstdag.

Op algemeen erkende feestdagen heeft de werknemer recht op een vrije dag met behoud van salaris, voor zover de werkzaamheden dat toelaten en voor zover niet anders afgesproken.

2 Andere dan algemeen erkende feestdagen/gewetensbezwaren

Als op bepaalde dagen volgens plaatselijk of ander gebruik niet wordt gewerkt, staat het de werkgever vrij de door de werknemer op deze dagen niet gewerkte uren in mindering te brengen op de in dit artikel bedoelde vakantieduur.

De werknemer die vanuit zijn geloofsovertuiging gewetensbezwaren heeft tegen het werken op uit die geloofsovertuiging voortvloeiende godsdienstige feestdagen, kan niet tot werk op die dagen worden verplicht. De werknemer die dat wenst, zal in de gelegenheid worden gesteld op die dagen herkenbare vrije tijd, dan wel vakantie op te nemen als het roostertechnisch niet anders op te lossen is.

VERLOFREGELINGEN

1 Buitengewoon verlof

De werknemer krijgt buitengewoon verlof met behoud van salaris, mits – voor zover relevant – de plechtigheid of viering wordt bijgewoond:

- a bij ondertrouw van de werknemer: 1 dag,
- b bij huwelijk van de werknemer: 3 dagen,
- c bij huwelijk van:
 - een kind, stief- of pleegkind, kleinkind,
 - broer of zuster (daaronder begrepen zwager en schoonzuster, half-, stief- en pleegbroer/zuster),
 - één der ouders of grootouders van de werknemer of van zijn of haar echtgenoot:1 dag mits de plechtigheid wordt bijgewoond,
- d bij gezinsuitbreiding van de werknemer: 2 dagen (wettelijk kraamverlof),
- e bij overlijden van:
 - zijn of haar echtgenoot,
 - een inwonend kind (daaronder begrepen een inwonend stief- of pleegkind):van de dag van het overlijden tot en met de dag van de begrafenis of de crematie,
- f bij overlijden van:
 - één der ouders (onder wie begrepen schoon-, stief- of pleegouders),
 - één der grootouders van de werknemer of van zijn of haar echtgenoot,
 - een niet-inwonend kind of aangehuwd kind (daaronder begrepen een niet-inwonend stief- en pleegkind),
 - een broer of zuster (daaronder begrepen zwager en schoonzuster, half-, stief- en pleegbroer/zuster),
 - een kleinkind:1 dag, en bovendien voor bijwoning van de begrafenis of de crematie een tweede dag;
indien de werknemer is aangewezen de begrafenis of de crematie te regelen:
van de dag van het overlijden tot en met de dag van de begrafenis of crematie,
- g bij 25-jarige dienst of huwelijk: 1 dag,
bij 40-jarige dienst of huwelijk: 2 dagen,
bij 50-jarige dienst: 3 dagen,
bij 25-,40- en 50-jarige dienst van zijn of haar echtgenoot: 1 dag,
bij 25-,40- en 50-jarige dienst of huwelijk van:
 - grootouders van de werknemer of van zijn of haar echtgenoot,
 - ouders (onder wie begrepen schoon-, stief- en pleegouders),
 - kinderen (daaronder begrepen schoon-, aangehuwde en pleegkinderen):1 dag,
- h bij verhuizing: maximaal 2 dagen per kalenderjaar.

De hierboven genoemde bepalingen over familieomstandigheden gelden ook in de situatie van duurzaam samenleven in een met een huwelijk gelijk te stellen relatie. Daarbij wordt als voorwaarde gesteld dat een samenlevings-overeenkomst is opgemaakt door een notaris.

2 Adoptieverlof

De werknemer heeft in verband met adoptie van een kind recht op ten hoogste vier aaneengesloten weken verlof met behoud van salaris.

3 Levensloopverlof

Voor de regeling van het opnemen van levensloopverlof geldt in ieder geval het volgende:

- werkgever en werknemer komen in onderling overleg overeen of, wanneer en hoe lang het onbetaald levensloopverlof wordt opgenomen;
- het dienstverband blijft gedurende het levensloopverlof bestaan;
- de arbeidsvoorwaarden als geregeld bij ouderschapsverlof zijn gedurende maximaal 13 weken overeenkomstig van toepassing met uitzondering van het bepaalde over de doorbetaling gedurende de eerste twee weken.

Ziekte tijdens levensloopverlof leidt in principe niet tot opschorting van het verlof.

Als de werknemer door ziekte het verlof niet (meer) kan besteden aan het beoogde doel, zal de werkgever in redelijkheid meewerken aan een eerdere terugkeer binnen de organisatie. Criteria zijn daarbij onder meer het belang van de werknemer bij een terugkeer op de werkplek, door de werkgever geregelde vervanging, verstreken duur van het verlof.

In geval van langdurige ziekte die naar verwachting tot na de einddatum van het verlof zal duren, zal in redelijkheid het verlof worden opgeschort.

4 Ouderschapsverlof

Als de werknemer gebruik maakt van de wettelijke mogelijkheden van ouderschapsverlof geldt het volgende:

- Het dienstverband blijft gedurende de periode van het (on)betaalde verlof gehandhaafd.
- De arbeidsvoorwaarden worden in die periode naar evenredigheid van de (nieuwe) kortere arbeidsduur vastgesteld.
- De personeelscondities blijven onverkort van kracht.
- De pensioenregeling wordt gecontinueerd, alsof het dienstverband wordt voortgezet zonder dat dit verlof wordt genoten.
- Na beëindiging van het verlof keert de werknemer terug in de functie die hij voor dat het verlof begon vervulde, tenzij in onderling overleg anders overeengekomen.
- De werkgever betaalt gedurende de eerste twee weken van het ouderschapsverlof 100% van het salaris of gedurende de eerste vier weken 50% van het salaris door.
Onder week wordt verstaan de met de betreffende werknemer overeengekomen gemiddelde arbeidsduur per week.

5 Kortdurend zorgverlof

Als de werknemer kortdurend zorgverlof opneemt op grond van de Wet arbeid en zorg, zal de werkgever – in afwijking van de wet – maximaal eenmaal de

gemiddeld overeengekomen arbeidsduur per week vergoeden tegen 100% van het salaris.

6 Onbetaald verlof

De werkgever kan de werknemer in bijzondere omstandigheden verlof met inhouding van salaris geven.

7 Verlof wegens loopbaanonderbreking

Als een werknemer verlof opneemt in het kader van loopbaanonderbreking zoals genoemd in de Wet arbeid en zorg, wordt gedurende de verlofperiode de pensioenopbouw gecontinueerd alsof het dienstverband wordt voortgezet zonder dat dit verlof wordt genoten.

8 Seniorenverlof

Werknemers hebben de mogelijkheid om vanaf het bereiken van de leeftijd van 58 jaar, danwel na ten minste 40 dienstjaren bij dezelfde werkgever de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur terug te brengen van 36 naar 32 uur. Het salaris, de pensioenopbouw en de aanspraken op grond van de VUT-regeling, Hoofdstuk VI, C blijven gebaseerd op de oorspronkelijke 36-uursituatie.

9 Prepensioneringsverlof

De werknemer heeft in de twee jaren voorafgaand aan het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van hemzelf of zijn partner recht op in totaal 4 dagen prepensioneringsverlof met behoud van salaris bij deelneming aan cursussen over dit onderwerp.

10 Vakbondsverlof

Extra verlof met behoud van salaris wordt gegeven aan leden van vakorganisaties bij deze CAO:

- a voor het bijwonen van vergaderingen, uitgeschreven door de vakorganisaties.
Als de werknemer deel uitmaakt van één der besturende organen of afgevaardigde van een afdeling is geldt een maximum van 10 dagen in een kalenderjaar.
Als de werknemer geen deel uitmaakt van één der besturende organen en ook niet afgevaardigde van een afdeling is, bedraagt het overeenkomstige maximum 4 dagen per kalenderjaar;
- b voor het volgen van door of namens de in a genoemde vakorganisaties georganiseerde cursussen of studiebijeenkomsten, als dit ook voor de onderneming van direct belang is.
In dat geval geldt een maximum van 6 dagen per kalenderjaar;
- c in het kader van het overleg over een sociaal plan;
- d het verlof wordt toegestaan mits de werkzaamheden dit toelaten en het verlof tijdig is aangevraagd.

Een vakorganisatie kan met de ondernemingsleiding nadere afspraken maken over overschrijding van het maximum van 10 dagen bijzonder verlof voor werknemers die deel uitmaken van één der besturende organen van de vakorganisatie of afgevaardigde van een afdeling zijn als genoemd onder a. De totale faciliteit van gemiddeld 10 dagen per werknemer zal daarbij niet worden overschreden.

HOOFDSTUK IV INZETBAARHEID

1 EMPLOYABILITY

Brede inzetbaarheid werknemers wederzijds belang

Door de snelle ontwikkelingen in de financiële sector zijn de organisatie en de functies daarbinnen voortdurend aan verandering onderhevig. Daarom bestaat er bij de ondernemingen behoefte aan goed opgeleide breed inzetbare werknemers met een flexibele instelling. Ook werknemers hebben er – vanuit hun behoefte aan arbeidssatisfactie en werkzekerheid – alle belang bij zich voortdurend te ontwikkelen om te kunnen blijven voldoen aan de veranderende omstandigheden en functie-eisen.

De werknemer is daarbij in belangrijke mate zelf verantwoordelijk voor zijn inzetbaarheid. De leidinggevenden zullen de werknemers moeten stimuleren om gerichte opleidingen te volgen. Daarbij gaat het zowel om het bijhouden en verbreden van (vak)kennis, als om vaardigheden en gedrag. Doel daarvan is zoveel mogelijk bij te dragen aan de inzetbaarheid en daarmee aan de werkzekerheid van de werknemer. Het is de taak van de werkgever er voor te zorgen dat de leidinggevenden daarvoor kwalitatief voldoende zijn toegerust, daarvoor voldoende mogelijkheden krijgen en daarvan ook gebruik maken.

Ondernemingsniveau

- a Om uitwerking te geven stelt de werkgever een opleidingsregeling op. Bij de invulling van de aspecten tijdsbeslag en kosten in de opleidingsregeling worden in de volgende situaties onderstaande uitgangspunten gehanteerd.
- De kosten van het onderhouden en vermeerderen van de kennis en vaardigheden van de huidige of eerstvolgende functie worden door de werkgever gedragen.
 - Het volgen van opleidingen noodzakelijk voor de directe functie-uitoefening vindt in werktijd plaats.
 - Opleidingen die, anticiperend op de verwachte ontwikkelingen, nodig zijn voor een blijvende inzetbaarheid van de werknemer, worden als regel voor de helft in eigen vrije tijd en voor de andere helft in bedrijfstijd gevolgd.
 - Indien de functie van de werknemer als gevolg van een reorganisatie vervalt, zijn de kosten van de opleiding voor een andere functie voor rekening van de werkgever, en zal de opleiding voor zover enigszins mogelijk in bedrijfstijd worden gevolgd.
 - Voor zover nodig zal het afleggen van school- en vakexamens in bedrijfstijd plaatsvinden.
 - Werknemers die avondopleidingen volgen die naar het oordeel van de werkgever van belang zijn voor de vakbekwaamheid in het bankbedrijf, zullen voor de normale duur van de opleiding en mits deze wordt gevolgd in de gelegenheid worden gesteld de dagelijkse werkzaamheden eerder te beëindigen, mits dat nodig is in verband met de vereiste reistijd en overigens met behoud van salaris.
De mate van korting van de werktijd en de frequentie daarvan worden door de werkgever na overleg met de werknemer vastgesteld.
- Conform het bepaalde in artikel 27 lid 1 onder f WOR worden hierover tussen werkgever en ondernemingsraad nadere afspraken gemaakt. Eenmaal per jaar doet de werkgever de ondernemingsraad verslag van de voortgang.

- b De werkgever zal bij het ontstaan van vacatures eerst binnen de onderneming de mogelijkheid openen intern naar deze vacatures te solliciteren, tenzij dit niet zinvol is.

Indien een werknemer met een kortere arbeidsduur de wens te kennen geeft gemiddeld 36 uur per week te willen werken, zal de werkgever indien een passende vacature beschikbaar is of komt, deze werknemer bij gebreken geschiktheid daarvoor voorrang geven boven externe kandidaten.

Individueel niveau

- a Aangezien de werknemer – zoals gezegd – primair verantwoordelijk is voor zijn eigen inzetbaarheid, heeft hij recht op scholing. De werkgever is er voor verantwoordelijk dat de werknemer ook daadwerkelijk opleidingen kan volgen. Van de werknemer wordt verwacht dat hij van dat recht gebruik maakt door ook zelf initiatieven te nemen voor het deelnemen aan opleidingen en trainingen.

Indien de werknemer niet bereid is de noodzakelijke opleidingen en trainingen te volgen, dan wel zich daarvoor voldoende in te zetten, zal hij de eventuele consequenties van zijn mindere inzetbaarheid moeten aanvaarden.

- b Om aan het bovengenoemde daadwerkelijk inhoud te geven wordt er in overleg tussen de werknemer en zijn leidinggevende een op de persoon van de werknemer toegesneden ontwikkelingsplan opgesteld. Als regel wordt éénmaal per jaar een gesprek gehouden waarin naast het feitelijk functioneren ook aandacht wordt besteed aan toekomstige ontwikkelingen in de arbeidsorganisatie en mogelijk daarmee verband houdende functien- of standplaatswijzigingen. Daarbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden en wensen van de werknemer met betrekking tot zijn toekomstig functioneren.

In dit persoonlijk ontwikkelingsplan worden afspraken schriftelijk vastgelegd over:

- het volgen van opleidingen, cursussen, trainingen, stages, of het anderszins opdoen van kennis of ervaring binnen of buiten het bankbedrijf;
- verdeling werktijd/eigen tijd;
- de kosten;
- de tijdsplanning, voortgang en evaluatie.

Wanneer er geen eenduidig beeld bestaat van de ontwikkelingsmogelijkheden van de werknemer, kan hij op kosten van de werkgever een test afleggen die meer duidelijkheid geeft op welke wijze hij zijn capaciteiten en mogelijkheden het beste kan benutten.

De voorkeur van de werknemer zal in principe bepalend zijn bij het daarin in onderling overleg te kiezen bureau.

- c Indien de werknemer er ondanks zijn inspanningen niet in slaagt zich de vereiste kennis, vaardigheden en gedrag eigen te maken, bij de beoordeling waarvan het niveau en de wijze van functioneren ten minste even belangrijk zijn als een diploma, zullen werkgever en werknemer gezamenlijk naar een oplossing zoeken. Plaatsing buiten het eigen bedrijf, eventueel met om-, her- of bijscholing kan daarbij aan de orde zijn.

De gezamenlijke inzet van werkgever en werknemer is laatstgenoemde van werk naar werk te brengen.

Ouder wordende werknemer

De werkgever zal bevorderen dat de werkbelasting voor de werknemer bij het vorderen van zijn leeftijd zodanig is dat hij zijn ervaring en capaciteiten zoveel mogelijk kan blijven benutten in een daarmee overeenkomende functie en bij kan blijven in de benodigde ontwikkeling van vakkennis. Dit is met name van belang bij het inhoud geven aan organisatiewijzigingen en scholingstrajecten. Tijdens het jaarlijkse gesprek zal hier telkens aandacht aan worden besteed. Als er een spanningsveld blijkt te bestaan tussen de werkbelasting en de mogelijkheid van de werknemer om binnen redelijke grenzen aan de functie-eisen te voldoen zal naar oplossingen worden gezocht. Voorkomen moet worden dat dit spanningsveld leidt tot disfunctioneren.

Bij het zoeken naar oplossingen kunnen zowel de werknemer als de werkgever initiatieven nemen in de richting van het vervullen van een andere functie, hetzij op hetzelfde niveau, dan wel een lager functieniveau.

2 STUDIE NAAR INZETBAARHEID/EMPLOYABILITY/LEVENSFASEBEWUST HRM-BELEID

Employability

De CAO kent – zie boven – een uitgebreide paragraaf gewijd aan employability. Daarin wordt weergegeven dat brede inzetbaarheid een wederzijds belang is van werkgevers en werknemers. Er wordt ingegaan op het opstellen van een ondernemingsopleidingsregeling en daaruit voortvloeiend individuele ontwikkelingsplannen.

Levensfasebewust HRM-beleid

Employabilitybeleid en levensfasebewust HRM-beleid kunnen niet los van elkaar worden gezien. Optimale inzetbaarheid is gebaat bij een goede balans tussen de werk- en privésituatie van de werknemer in de verschillende fases van diens werkzaam leven.

In deze CAO is een aanbeveling opgenomen inzake levensfasebewust HRM-beleid en zijn diverse arbeidsvoorwaarden geregeld die als een kapstok voor dat beleid kunnen dienen, zoals scholing, flexibele werktijden, buitengewoon verlof, adoptieverlof, ouderschapsverlof, levensloopverlof, kortdurend zorgverlof, verlof wegens loopbaanonderbreking, seniorenverlof, prepensioneringsverlof. Een aantal daarvan is met name op de nog jongere werknemer gericht, andere meer specifiek op de oudere werknemer, weer andere op de werknemer in het algemeen. Maar alle regelingen hebben tot doel de balans tussen werkbelasting en privésituatie te optimaliseren. Datzelfde geldt voor de uitgebreide bepalingen over de mogelijkheden korter dan wel langer te gaan werken. Binnen het bredere kader van levensfasebewust HRM-beleid achten partijen speciale aandacht voor de oudere werknemer en zijn positie op de arbeidsmarkt van groot belang. Dit mede gezien de gewijzigde wetgeving die werknemers verplicht tot op beduidend hogere leeftijd dan de laatste twintig jaar gebruikelijk was, te blijven werken.

Studie

Partijen zullen bezien op welke wijze de vele, al jaren bestaande employability- en werk-privé-balansbepalingen – waar nodig – tot leven kunnen worden gebracht en, zo mogelijk, te komen tot praktische suggesties en oplossingen.

In de studie zullen ook worden meegenomen:

- plezier in het werk; een onderzoek naar het werkplezier en naar eventuele verbeteringen om het werkplezier te vergroten;
- aandacht voor de diverse levensfasen in de jaarlijkse beoordelings-/ functionerings-/ POP-gesprekken;
- onderzoek naar de leeftijdsamenstelling van werknemers onder de Algemene Bank-CAO;
- de (on)mogelijkheden van thuis- en telewerken;
- verlaging in functie;
- 4x9 uur werken;
- stageplaatsen en scholing en training.

Ook zal worden bezien hoe om te gaan met die bepalingen in deze CAO die tot doel hebben te voorkomen dat de werk-privé-balans met name bij de oudere werknemer verstoord zou raken, afgezet tegen de criteria van de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid.

Daarbij zal ook aan de orde komen het werkgeversvoorstel over de vakantie-leeftijdsbepalingen, in combinatie met buitengewoon verlof, en employability-dagen.

In de studie zal worden meegenomen de mogelijkheid/wenselijkheid om via voorlichtingsbijeenkomsten en/of werkconferenties, zoals door de werknemers is voorgesteld, de inzetbaarheidproblematiek handen en voeten te geven.

HOOFDSTUK V ARBEIDS(ON)GESCHIKTHEID

1 Verplichtingen van de werknemer

De werknemer, die wegens arbeidsongeschiktheid niet in staat is zijn werk te verrichten, is verplicht er zorg voor te dragen dat dit de eerste ziektedag vóór 09.30 uur 's morgens aan zijn werkgever wordt gemeld, tenzij overmacht dit onmogelijk maakt.

De arbeidsongeschikte werknemer is verplicht zich te onderwerpen aan door of vanwege de werkgever in te stellen medische controle. Bij het niet voldoen aan deze verplichting is de werkgever bevoegd de onder 2, 3, 4 en 6 vermelde aanvullende uitkeringen te staken.

Als de werknemer bij zijn indiensttreding opzettelijk onjuiste of onvolledige inlichtingen over zijn gezondheidstoestand heeft verstrekt – voor zover relevant voor de functievervulling –, kan hij geen aanspraak maken op de in dit artikel bedoelde aanvullende uitkeringen.

2 Bovenwettelijke uitkeringen in de eerste twee ziektejaren

De werknemer

- die wegens arbeidsongeschiktheid – buiten opzet of grove schuld – niet in staat is te werken, en
 - die op de eerste ziektedag reeds ten minste twee maanden in dienst van de werkgever was,
- ontvangt
- gedurende het eerste ziektejaar 100%
 - gedurende het tweede ziektejaar 70%

van zijn laatst verdiende salaris.

Aanspraken op vakantietoeslag en jaarlijkse uitkering blijven gehandhaafd.

De pensioenopbouw wordt voortgezet op basis van het laatst verdiende salaris.

Tot dat salaris worden eveneens geacht te behoren de toeslagen die worden meegeteld bij de vaststelling van de relevante maximale WIA-uitkeringsgrondslag (jaarinkomen incl. ploegentoeslagen en vaste overwerktoeslag).

Voor de berekening van het salaris worden de inkomensaanpassingen, vastgelegd in Hoofdstuk II Geld, 1 Structurele inkomensaanpassingen, in acht genomen, tenzij met de verzekeraar een vast percentage is afgesproken.

3 Reïntegratie

De werknemer kan in aanmerking komen voor een loonaanvulling tot maximaal 100% van het salaris. Deze aanvulling wordt toegekend indien en voor zover overeenkomstig het reïntegratieplan:

- a de werknemer weer aan het werk gaat;
- b de werknemer een omscholingstraject volgt.

De aanvulling wordt ook toegekend aan werknemers van wie reïntegratie door de aard van de ziekte niet meer te verwachten is.

Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid zal de werkgever zich tot het uiterste inspannen het dienstverband voor zowel het arbeidsgeschikte deel als het arbeidsongeschikte deel te continueren ten einde reïntegratiemogelijkheden optimaal tot hun recht te laten komen.

In geval van discussie over de reïntegratie-inspanning kunnen werkgever en werknemer gezamenlijk besluiten de reïntegratie-inspanning na afloop van het tweede jaar met (maximaal) zes maanden te verlengen. In dat geval wordt er vanuit gegaan dat aan de reïntegratie-inspanning is voldaan. Het bepaalde omtrent loonaanvulling als hierboven vermeld is dan van toepassing.

Als na afloop van het tweede ziektejaar de WIA-uitkering niet of later ingaat op grond van een door het Uitkeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) opgelegde sanctie aan de werkgever, bevelen partijen bij de CAO aan om: gedurende maximaal één jaar de salarisdoorbetaling te continueren conform hetgeen is bepaald voor het tweede ziektejaar, waarbij de periode van salarisdoorbetaling de totale periode van 156 weken gerekend vanaf de eerste ziektedag, niet zal overschrijden.

Als in het kader van de reïntegratie van een arbeidsongeschikte werknemer een aanbod tot passend werk wordt gedaan en de werknemer dat werk weigert, wordt het salaris stopgezet voor de uren waarop de werknemer de werkzaamheden niet verricht. Als de werknemer na een second opinion in het gelijk wordt gesteld zal het salaris alsnog worden uitbetaald.

4 Bovenwettelijke uitkeringen vanaf het derde jaar voor werknemers voor 80% of meer arbeidsongeschikt

Na afloop van de onder 2 bedoelde periode van arbeidsongeschiktheid gelden voor deze werknemers uiterlijk tot de pensioendatum, ten minste de volgende voorzieningen.

a Conform de wet ontvangt deze werknemer een uitkering van 75% van het laatst verdiende salaris tot de maximum IVA-uitkeringsgrondslag.

b De werknemer

- wiens jaarinkomen meer bedraagt dan de maximum IVA-uitkeringsgrondslag, en
- die op de eerste ziektedag reeds ten minste vijf jaren in dienst van de werkgever is geweest,

komt in aanmerking voor een aanvullende uitkering van 70% van het jaarinkomen voor zover dat meer bedraagt dan de maximum IVA-uitkeringsgrondslag.

Het inkomensgedeelte boven een bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO blijft hierbij buiten beschouwing, met dien verstande dat hierover nadere voorzieningen per onderneming kunnen worden getroffen. Deze aanvullende uitkering is onafhankelijk van het al dan niet handhaven van het formele dienstverband.

De werkgever is gerechtigd ten hoogste een vierde deel van de premie-lasten van deze voorziening voor rekening van de betrokken werknemers te brengen.

c De werknemer die op de eerste ziektedag

- de leeftijd van 57,5 jaar heeft bereikt
- en ten minste vijf jaar in dienst van de werkgever is geweest

ontvangt 80% van het jaarinkomen verminderd met de uitkering ingevolge de IVA.

Het inkomensgedeelte boven een bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO blijft buiten beschouwing. De beëindiging van het dienstverband wordt uitgesteld tot aan de pensioendatum, tenzij de werknemer schriftelijk anders te kennen geeft.

- d Tot het hierboven bedoelde jaarinkomen worden eveneens geacht te behoren de toeslagen welke worden meegeteld bij de vaststelling van de relevante maximale IVA-uitkeringsgrondslag als genoemd onder 2.
- e Voor de berekening van het onder 3 en 4 bedoelde jaarinkomen worden de inkomensaanpassingen vastgelegd in Hoofdstuk II Geld, 1 Structurele inkomensaanpassingen, in acht genomen, tenzij met de verzekeraar een vast percentage is afgesproken.

5 Bovenwettelijke uitkeringen ingeval van reïntegratie

Het bepaalde onder 2,3 en 4 is niet van toepassing op de werknemer die als gevolg van wettelijke reïntegratiemogelijkheden in dienst is getreden bij een werkgever, zolang bijzondere bepalingen van toepassing zijn ten aanzien van het herleven van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Zodra de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering herleeft, is de werkgever bij wie de werknemer aanspraak had op arbeidsvoorwaardelijke regelingen bij arbeidsongeschiktheid, gehouden deze eveneens te doen herleven.

6 Positie van gedeeltelijk arbeids(on)geschikten

- a De gedeeltelijk arbeids(on)geschikte werknemer die voldoet aan de voorwaarden zoals hierboven vermeld onder 1, 2 en/of 3 zal voor de daar bedoelde uitkeringen worden aangemerkt als een volledig arbeidsongeschikte werknemer, met dien verstande dat hij nimmer meer kan ontvangen dan bij volledige arbeidsongeschiktheid.
- b Na afloop van de in onder 2 bedoelde periode van arbeidsongeschiktheid geldt voor de gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer de volgende regeling:
 - 1 Bij een arbeidsongeschiktheid van minder dan 35% wordt het salaris van de werknemer over het arbeidsongeschikte deel aangevuld volgens het schema:
 - 3^e jaar: tot 75% van het laatst verdiende salaris over het arbeidsongeschikte deel
 - 4^e jaar: tot 50% van het laatst verdiende salaris over het arbeidsongeschikte deel
 - 5^e jaar: tot 25% van het laatst verdiende salaris over het arbeidsongeschikte deel
 - 6^e jaar: geen aanvulling meer.
 - 2 Bij een arbeidsongeschiktheid tussen de 35 en 80% danwel 80 tot 100% maar niet duurzaam, ontvangt de werknemer een aanvulling gedurende de loongerelateerde periode op de uitkering over het arbeidsongeschikte deel tot 75% van het laatst verdiende salaris over het arbeidsongeschikte deel tot het maximum dagloon.
 - 3 In geval de werknemer verwijtbaar minder dan 50% van zijn restcapaciteit benut, komt hij niet voor de aanvulling onder b sub 2 in aanmerking.

- c De gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer die tevens voldoet aan de voorwaarden onder 4b en c heeft pro rata naar zijn arbeidsongeschiktheid gedurende de loongerelateerde periode, aanspraak op de daar bedoelde uitkeringen.

7 WGA-hiaat

Als de werkgever een WGA-hiaatverzekering afsluit, is hij gerechtigd 50% van de premie ten laste van de werknemer te brengen.

8 Pensioenopbouw

Pensioenopbouw vindt plaats over hetgeen wordt uitgekeerd conform het bepaalde in het betreffende pensioenreglement.

HOOFDSTUK VI PENSIOEN en VUT

A REGELINGEN VOOR WERKNEMERS GEBOREN IN 1950 OF LATER

I PENSIOENPROTOCOL 2006

1 Inleiding

Dit protocol is ingegaan op 1 januari 2006. Het is van toepassing op werknemers geboren in 1950 of later, of in dienst getreden op of na 1.1.2006.

Het vervangt voor deze werknemers het bepaalde in de CAO 1.7.2004-1.1.2006 terzake van

- pensioenvoorziening 1998 met bijbehorend protocol
- de VUT-regeling
- de Pensioenprotocollen I t/m V

Deze vervanging is het gevolg van de invoering van de wetgeving over VUT/prepensioen/levensloop (VPL) per 1 januari 2006.

Het bepaalde in de hierboven genoemde artikelen en bijbehorende protocollen blijft van toepassing – afgezien van enige aanpassingen die voortvloeien uit de VPL-wetgeving – op werknemers geboren vóór 1 januari 1950, tenzij indienstgetreden op of na 1.1.2006.

De werkgever is verplicht om pensioenvoorzieningen toe te passen die minimaal voldoen aan de bepalingen in dit protocol.

2 Toetreding tot de pensioenregeling

De werknemer treedt toe tot de bij de werkgever bestaande of nog te treffen algemene pensioenvoorzieningen.

De pensioenregeling kent geen minimum toetredingsleeftijd.

Indien het dienstverband een halfjaar of korter heeft geduurd, mag onder teruggave van de werknemerspremie de pensioenaanspraak vervallen. Dit is niet van toepassing na waardeoverdracht.

3 Pensioenrichtleeftijd

De pensioenrichtleeftijd is 65 jaar.

Na onderling overleg tussen werkgever en werknemer kan van de pensioenrichtleeftijd worden afgeweken onder actuariel neutrale herberekening van de uitkering.

Met wederzijdse instemming van de werkgever en werknemer kan deeltijd-pensioen worden afgesproken.

4 Pensioensoorten en -vormen

De pensioenregeling kent als pensioensoorten:

- ouderdomspensioen
- (huwelijks)partnerpensioen
- wezenpensioen

Het pensioen kan de vorm hebben van:

- een eindloonregeling
- een geïndexeerde middelloonregeling
- een beschikbare premieregeling, of combinaties daarvan.

Aan werknemers ingedeeld in functie/salarisgroep 13 of hoger van de Model Salarisstructuur kan een beschikbare premieregeling worden toegezegd voor dat deel van het salaris dat het functie-aanvangssalaris van groep 13 overschrijdt.

In ondernemingen met een eigen structuur geldt het hierboven bepaalde voor die functie/salarisgroep waarvan het aanvangssalaris het dichtst ligt bij dat van groep 13 van de Model Salarisstructuur (per 1 januari 2008 €52.349,49, per 1 maart 2008 €53.919,97, per 1 maart 2009 €54.459,17).

Het hierboven bepaalde is niet van toepassing op banken/instellingen die al voor 1 januari 2006 met de OR, deelnemersraad of vakorganisaties een lagere functiegroep en/of een lager grenssalaris waren overeengekomen.

Bij een geïndexeerde middelloonregeling wordt gestreefd naar een indexatie hetzij volgens de algemene loonontwikkeling van de Algemene Bank-CAO, hetzij volgens de prijsindex.

5 Definities en normen

Het jaarinkomen is opgebouwd uit het jaarsalaris, vakantietoeslag en 13^e maand (zie Hoofdstuk I Algemene Bepalingen, Begripsomschrijvingen).

Het jaarinkomen is gemaximeerd op het eindsalaris van salarisschaal 15 van de Model Salarisstructuur (per 1 januari 2008 €102.698,89, per 1 maart 2008 €105.779,86, per 1 maart 2009 €106.837,66). Per onderneming kunnen verdergaande voorzieningen worden getroffen.

De pensioengrondslag wordt afgeleid van het jaarinkomen door het jaarinkomen te verminderen met de franchise.

De franchise wordt aangepast aan de algemene loonontwikkeling van de CAO, en bedraagt per 1 januari 2008 €17.223,61, per 1 maart 2008 €17.740,32 en per 1 maart 2009 €17.917,72.

De pensioenopbouwpercentages bedragen:

- in geval van geïndexeerd middelloon: 1,75% per deelnemersjaar
- in geval van eindloon: 1,5% per deelnemersjaar.

Het levenslang (huwelijks)partnerpensioen bedraagt 70% van het door de deelnemer bereikte of te bereiken ouderdomspensioen.

Het wezenpensioen is per kind gelijk aan 14% van het door de deelnemer bereikte of te bereiken ouderdomspensioen. Het aantal kinderen dat voor een wezenpensioen in aanmerking komt, mag worden beperkt tot twee.

6 Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Onder arbeidsongeschiktheid wordt in dit artikel verstaan: arbeidsongeschiktheid, op grond waarvan de werknemer tijdens het dienstverband of direct daarop aansluitend recht heeft verkregen op een uitkering

krachtens de IVA, berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer, of een uitkering krachtens de WGA, berekend naar een arbeidsongeschiktheidspercentage van 65% of meer.

Bij arbeidsongeschiktheid van een werknemer zal de opbouw van de pensioenaanspraken voortgang vinden op dezelfde wijze en voorwaarden als vóór de intrede van de arbeidsongeschiktheid het geval was. Daarbij wordt de pensioengrondslag, gemeten naar de situatie één jaar na het tijdstip van intreden van de arbeidsongeschiktheid, geacht niet meer te veranderen (tenzij hiertoe nadere regels worden gesteld bij wet of AMvB).

De werkgever zal streven naar aanpassing aan de algemene loonontwikkeling in de Algemene Bank-CAO.

De arbeidsongeschikte werknemer is gedurende de pensioenopbouw geen deelnemersbijdrage verschuldigd, behoudens voor de individuele pensioenopbouw als bedoeld onder 9 van dit protocol

Het bepaalde in dit artikel geldt:

- a voor werknemers die in de pensioenregeling van de werkgever zijn opgenomen;
- b indien en zolang de arbeidsongeschiktheid in de zin van dit protocol voortduurt;
- c onder inachtneming van Hoofdstuk V Arbeidsongeschiktheid van de CAO.

7 Aanpassing van ingegane pensioenen

Er is geen recht op indexatie van ingegane pensioenen en het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst indexatie zal plaatsvinden. Er is geen geld gereserveerd voor indexatie.

De werkgever zal er desalniettemin naar streven de premievrije pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen conform de algemene prijsontwikkeling. De werkgever zal bij de financiering van de pensioenregeling met dit streven rekening houden.

8 Wijzigingen in de wetgeving

Dit protocol wordt buiten werking gesteld, indien tijdens de looptijd van de CAO blijkt dat, door wijzigingen in Nederlandse of Europese regelgeving of jurisprudentie, voortzetting van dit protocol in redelijkheid niet van werkgevers kan worden gevergd. In dat geval zullen CAO-partijen nader overleg voeren.

9 Mogelijkheid van aanvullende pensioenvoorzieningen

Werkgevers zullen regelingen treffen waaraan werknemers kunnen deelnemen om, binnen de geldende wetgeving, vrijwillig en voor eigen rekening aanvullende pensioenvoorzieningen te treffen.

II OVERGANGSREGELING BIJ PENSIOENPROTOCOL 2006 INZAKE VUT EN PENSIOEN voor werknemers geboren in 1950 of later (VPL)

1 Compensatieregeling VUT

Voor werknemers geboren in 1950 of later op wie de regeling vervroegd uittreden zoals neergelegd in artikel 14 (A) Algemene Bank-CAO 1.7.2004-1.1.2006 nog van toepassing was, komt deze regeling per 1.1.2006 te vervallen.

Deze werknemers ontvangen een compensatie ter grootte van maximaal het voor hen per 31-12-2005 gereserveerde bedrag, uitgaande van de veronderstelling dat vanaf het 47ste levensjaar voor hen is gereserveerd. De rekengrondslag voor deze reservering wordt gebaseerd op de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving die van toepassing waren op de verslagjaren tot en met 2004, ergo exclusief IFRS-aspecten.

Deze compensatie zal bij voorkeur beduidend voor de 62ste verjaardag tot uitkering komen.

Indien de compensatieregeling slechts een enkele werknemer betreft zal de werkgever het uitkeringsmoment met de betrokkene(n) overeenkomen. Indien de compensatie een groep werknemers betreft, zal de werkgever het uitkeringsmoment met het vertegenwoordigend overleg afstemmen.

De compensatie zal worden toegekend door storting op een levenslooprekening, danwel via een beschikbare premieconstructie, al naar gelang wordt overeengekomen.

2 Herberekening pensioenaanspraken 62-65 jaar

Per 1.1. 2006 schuift voor werknemers geboren in 1950 of later, de pensioenrichtleeftijd op van 62 naar 65 jaar.

De tot en met 31.12 2005 opgebouwde vroegpensioenaanspraken worden per 1.1.2006 via een actuariel neutrale herberekening omgezet in aanspraken binnen de nieuwe regeling.

De werkgever kan – op grond van de bij zijn bank vigerende systematiek – er ook voor kiezen de opgebouwde pensioenrechten per 1 januari vast te stellen en premievrij te maken. Deze premievrije rechten worden jaarlijks aangepast conform het bepaalde over indexatie van Pensioenprotocol 2006, onder 4 van dit protocol.

3 VPL-besparingspercentage

Het opschuiven van de nonactiviteitsleeftijd/pensioenleeftijd van 62 naar 65 jaar levert voor de banken vallend onder de Algemene Bank-CAO een gemiddeld besparingspercentage op van 2,8%.

Dit percentage komt ten goede aan de werknemers geboren in 1950 of later.

Het besparingspercentage wordt aangewend voor aanpassingen die beogen de kwaliteit van de tot 1.1.2006 vigerende regelingen zoveel mogelijk te benaderen. Dit kan via aanpassing van de pensioenregeling, door storting in een beschikbare premiereregeling of in een levensloopregeling. Het besparingspercentage is niet pensioendragend.

Indien en voor zover de pensioenlasten en besparingspercentage tezamen meer dan 15% van de loonsom bedragen, wordt in onderling overleg tussen werkgever en vertegenwoordigend overleg per onderneming bepaald – dit in verband met de werknemersbijdrage in de pensioenlasten als genoemd in Hoofdstuk II Geld, Werknemersbijdrage in de pensioenlasten – op welke wijze dit deel wordt aangewend.

Dit kan zijn voor verdere levensloop- of pensioenvoorzieningen, dan wel aan andere in de CAO genoemde onderwerpen.

Het vertegenwoordigend overleg zal zijn achterban raadplegen over de eventuele aanwending van het deel van de besparing boven 15%.

Werkgevers zullen partijen bij de CAO de keuze melden die zij met het vertegenwoordigend overleg hebben gemaakt.

**B REGELINGEN VOOR WERKNEMERS GEBOREN VÓÓR 1950 EN IN DIENST
GETREDEN OP OF NA 31.12.1998**
(sinds de VPL-wetgeving van 31.12.2005 nog slechts van toepassing
op werknemers geboren vóór 1950)

I PENSIOENVOORZIENING 1998

1 Pensioenvoorziening 1998

Werknemers geboren vóór 1950 die op of na 1998 in dienst zijn getreden van een werkgever, worden opgenomen in een pensioenvoorziening van de werkgever die minimaal voldoet aan de normen die zijn vastgelegd in het Pensioenprotocol bij Pensioenvoorziening 1998 ter zake toetsing van pensioenregelingen binnen het bankbedrijf. Bedoelde pensioenregeling dient door partijen bij de CAO te worden getoetst zoals in het Protocol is bepaald, teneinde kracht van CAO te krijgen.

Het is de werkgever geoorloofd de pensioenvoorziening als bedoeld in dit artikel op een later tijdstip te laten aanvangen, mits niet later dan 1 januari 2001, in welk geval de Pensioenprotocollen I t/m V, voor zover deze werknemers niet vallen onder de Pensioenregeling 1998 tot dat later gelegen tijdstip onverkort van toepassing blijven.

2 Vrijstelling van het Pensioenprotocol ter zake toetsing van pensioenregelingen binnen het bankbedrijf

Het bepaalde in de Pensioenprotocollen I t/m V onder punt 6 is van overeenkomstige toepassing indien een werkgever verzoekt om dispensatie van het Pensioenprotocol ter zake toetsing van pensioenregelingen binnen het bankbedrijf.

3 Overgangsregelingen 1998

Keuzerecht werknemer

Werknemers die reeds deelnemen aan een pensioenregeling gebaseerd op de Pensioenprotocollen I t/m V, voor zover deze werknemers niet vallen onder de Pensioenregeling 1998, hebben het recht toe te treden tot de pensioenvoorziening als bedoeld in dit artikel met een interne waardeoverdracht van de rechten volgens de bestaande regeling naar rechten in de nieuwe regeling.

Werknemers geboren op of na 1 januari 1964

Voor werknemers geboren op of na 1 januari 1964 die van het hierboven aangegeven keuzerecht gebruikmaken, wordt vanaf het moment dat zij de leeftijd van 52 jaar bereiken een prepensioenopbouw gestart die er – zo nodig – in voorziet dat betrokkenen tussen de pensioenrichtleeftijd en 65 jaar een uitkering ontvangen die tezamen met het door hun opgebouwde pensioen ten minste 60% van hun laatst geldende jaarinkomen bedraagt.

Indien de feitelijke pensioenleeftijd ingevolge artikel 3 (Pensioenrichtleeftijd) van het Pensioenprotocol bij Pensioenvoorziening 1998 eerder of later is gelegen, wordt de garantie dienovereenkomstig aangepast.

De werkgever kan werknemers geboren op of na 1 januari 1964 verplichten deel te nemen aan de nieuwe regeling met inachtneming van de aangegeven garantie.

Werknemers geboren voor 1 januari 1964

De werkgever kan werknemers geboren voor 1 januari 1964 verplichten deel te nemen aan de nieuwe regeling onder voorwaarde, dat:

- bij tussentijds vertrek de uitkomsten worden vergeleken van de op dat moment voor die werknemer geldende nieuwe en van de oude voor hem geldende pensioenregeling op het moment van vertrek. Het meest gunstige resultaat voor de desbetreffende werknemer zal worden overgedragen;
- op de pensioendatum (van de nieuwe regeling) de uitkomsten worden vergeleken van de op dat moment voor die werknemer geldende nieuwe en van de oude voor hem geldende pensioenregeling alsof op 65 jaar met pensioen wordt gegaan en tussen 62 en 65 jaar een uitkering wordt genoten als beschreven in de VUT-regeling (zie onder C van dit hoofdstuk). De meest gunstige uitkomst voor de desbetreffende werknemer is van toepassing.
- indien de werknemer heeft gekozen voor een hoger ouderdomspensioen ten laste van het nabestaandenpensioen, kan de nabestaande van de werknemer na diens overlijden geen rechten ontlenen aan deze garantieregeling.

De werkgever die hiertoe overgaat, meldt dit aan partijen bij de CAO.

Werknemers die nog niet aan een pensioenregeling deelnemen

Werknemers die bij het in werking treden van de nieuwe pensioenvoorziening reeds in dienst zijn maar nog niet aan een pensioenregeling deelnemen omdat zij de in de bestaande regeling vereiste toetredingsleeftijd nog niet hebben bereikt, worden vanaf de ingangsdatum van de nieuwe pensioenvoorziening daarin opgenomen.

II PENSIOENPROTOCOL BIJ PENSIOENVOORZIENING 1998

Preambule

In dit protocol zijn de normen neergelegd waaraan de pensioenregelingen minimaal moeten voldoen. Bij de ontwikkeling van deze normen is uitgegaan van loongerelateerde regelingen waarbij de te behalen pensioenuitkomst is vastgelegd. De pensioenregelingen worden aan deze normen getoetst. Dit laat onverlet, dat in deze regelingen ook bepalingen kunnen zijn opgenomen die het voor individuele werknemers mogelijk maken om voor een gedeelte van hun pensioen(opbouw) eigen keuzes te maken. Werkgevers zullen hun pensioenuitvoerder in de gelegenheid stellen hiervoor tijdig de nodige voorziening te vormen. Werkgevers moeten de pensioenregeling aanbieden aan alle werknemers die aan de in dit protocol genoemde voorwaarden voldoen.

Voor de hier bedoelde werknemers treedt dit protocol in de plaats van de bepalingen met betrekking tot pensioen zoals deze tot dusver in Pensioenprotocollen I t/m V bestonden, voor zover deze werknemers niet vallen onder de Pensioenvoorziening 1998.

Het hierboven gestelde vormt één geheel met de navolgende artikelen.

Artikel 1 Inleiding

- 1 De werkgever is verplicht om pensioenvoorzieningen toe te passen, die minimaal voldoen aan de normen die zijn vastgelegd in dit protocol.

- 2 Dit protocol is ingegaan op 31 december 1998. Dit protocol is alleen van toepassing op werknemers die op of na de ingangsdatum van dit protocol in dienst zijn getreden (en sinds de VPL-wetgeving van 31 december 2005 nog slechts op werknemers geboren vóór 1950). Voor de werknemers die vóór de ingangsdatum van dit protocol in dienst zijn getreden, blijven de vóór deze datum geldende protocollen van kracht. Deze protocollen zullen worden aangepast voor zover wet- of regelgeving hiertoe aanleiding geeft. Werknemers die vóór de ingangsdatum van dit protocol in dienst zijn getreden, kunnen kiezen voor deelname aan de nieuwe, op dit protocol gebaseerde, pensioenregeling van de werkgever. Werkgevers kunnen, op basis van een overgangsregeling als vermeld in Pensioenvoorziening 1998, beslissen dat deze werknemers verplicht deelnemen aan de nieuwe regeling.
- 3 De werkgever is behoudens dispensaties in het kader van Hoofdstuk I Algemene bepalingen, Formele bepalingen, 5 Dispensatie CAO, verplicht zodanige maatregelen te nemen dat binnen een termijn van maximaal twee jaar na de ingangsdatum aan dit protocol wordt voldaan.

Artikel 2 Toetreding tot de pensioenregeling

- 1 De werknemer treedt toe tot de bij de werkgever bestaande of nog te treffen algemene pensioenvoorzieningen behoudens het bepaalde in onder 3.
- 2 De pensioenregeling kent geen minimum toetredingsleeftijd.
- 3 Een werknemer kan de eerste twee maanden van het dienstverband van deelneming aan de pensioenregeling worden uitgesloten. Indien aansluitend het dienstverband wordt verlengd, zullen bij de vaststelling van de hoogte van de pensioenaanspraken de eerste twee maanden mede in aanmerking worden genomen.

Artikel 3 Pensioenrichtleeftijd

De pensioenrichtleeftijd is 62 jaar. Indien de werknemer overweegt langer door te werken, dient hij dat ten minste 6 maanden voor de hierboven genoemde pensioenrichtleeftijd aan zijn werkgever kenbaar te maken. Met wederzijdse instemming van werkgever en werknemer kan de feitelijke pensioenleeftijd ook eerder zijn gelegen. Bij afwijking van de pensioenrichtleeftijd wordt het pensioen op actuaireel neutrale basis herrekend. Met wederzijdse instemming van de werkgever en de werknemer kan ook deeltijdpensioen worden afgesproken.

Artikel 4 Toetsing pensioenregeling

- 1 De preambule alsmede de artikelen van dit protocol bevatten de criteria, die gelden voor de toetsing van de pensioenregeling. Deze toetsing vindt plaats door CAO-partijen bij invoering van de regeling, op basis van de laatstelijk in de Algemene Bank-CAO 1.7.2004-1.1.2006 in de bijlage achter artikel 9 van dit protocol opgenomen model-carrièrepaden. Bij de toetsing wordt uitgegaan van een dienstverband met een basis arbeidsduur van gemiddeld 36 uur per week. Voldoet de regeling aan de toets, dan vindt geen verdere toetsing plaats, behoudens bij een voor de toetsing relevante wijziging van de regeling, dan wel van dit protocol, inclusief de daarbij behorende carrièrepaden.
- 2 De uitkomsten hebben betrekking op 40 voor de pensioenregeling volledig meetellende jaren, die onmiddellijk vóór de pensioenrichtleeftijd zijn gelegen.

Voor de toetsing van het (huwelijks)partnerpensioen ingevolge dit artikel, worden als voor pensioen meetellende jaren mede in aanmerking genomen de jaren gelegen tussen het tijdstip van overlijden van de werknemer en de pensioenrichtleeftijd.

- 3 De pensioengrondslag wordt afgeleid van het jaarinkomen, door het jaarinkomen te verminderen met een franchise. De franchise wordt, behoudens afwijkende afspraken tussen de CAO-partijen aangepast aan de algemene loonontwikkeling ingevolge de CAO (en bedraagt diensgevolge per 1 maart 2008 €17.740,32 en per 1 maart 2009 €17.917,72). De hoogte van de franchise zal onderwerp van gesprek zijn bij elk CAO-overleg.
Het jaarinkomen is het jaarinkomen, zijnde het salaris, vermeerderd met vakantietoeslag en de 13e maand (zie Hoofdstuk I Algemene bepalingen, Begripsomschrijvingen). Bij de toetsing in het kader van dit protocol zal voor het jaarinkomen een maximum in acht worden genomen van het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO. Dat neemt niet weg dat per onderneming verdergaande voorzieningen kunnen worden getroffen.
- 4 De pensioenregeling kent als pensioensoorten ouderdomspensioen, tijdelijk ouderdomspensioen, (huwelijks)partnerpensioen en wezenpensioen.
- 5 Het ouderdomspensioen bedraagt 1,5% van de laatst vastgestelde pensioengrondslag per deelnemersjaar. Voor ieder jaar waarin de deelnemer heeft afgezien van de opbouw van een (huwelijks)partnerpensioen wordt het percentage verhoogd tot 1,8%.
- 6 Het tijdelijk ouderdomspensioen tussen de pensioenrichtleeftijd en 65 jaar bedraagt 2,5% van de laatst vastgestelde franchise per deelnemersjaar.
- 7 Het levenslang (huwelijks)partnerpensioen bedraagt minimaal 50% van het door de deelnemer bereikte of te bereiken ouderdomspensioen. Dit percentage geldt alleen voor deelnemers die niet, tijdelijk dan wel blijvend, hebben afgezien van een (huwelijks)partnerpensioen.
- 8 Het tijdelijk (huwelijks)partnerpensioen bedraagt 20% van het door de deelnemer bereikte of te bereiken ouderdomspensioen. Het tijdelijk (huwelijks)partnerpensioen wordt uitbetaald totdat het jongste kind van de overleden deelnemer 18 jaar wordt. Het levenslange en het tijdelijke (huwelijks)partnerpensioen mogen tezamen niet meer bedragen dan 70% van het bereikte of te bereiken ouderdomspensioen.
- 9 Het wezenpensioen is per kind gelijk aan 14% van het door de deelnemer bereikte of te bereiken ouderdomspensioen. Het aantal kinderen dat voor een wezenpensioen in aanmerking komt, mag worden begrensd tot twee.

Artikel 5 Overdracht van gekapitaliseerde pensioenaanspraken

De werkgever zal bij verandering van werkgever binnen het bankbedrijf de wettelijke regels betreffende de overdracht van pensioenaanspraken zodanig toepassen dat zij bij de bepaling van de overdrachtswaarde geen rekening houden met rentestandkortingen.

Artikel 6 Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

- 1 Onder arbeidsongeschiktheid wordt in dit artikel verstaan:
arbeidsongeschiktheid, op grond waarvan de werknemer tijdens het dienstverband of direct daarop aansluitend recht heeft verkregen op een uitkering krachtens de WIA, berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 65% of meer.
- 2 Bij arbeidsongeschiktheid van een werknemer zal de opbouw van de pensioenaanspraken voortgang vinden op dezelfde wijze en voorwaarden als vóór de intrede van de arbeidsongeschiktheid het geval was. Daarbij wordt de pensioengrondslag, gemeten naar de situatie één jaar na het tijdstip van intreden van de arbeidsongeschiktheid, geacht niet meer te veranderen, behoudens als gevolg van een aanpassing aan de algemene loonontwikkeling in het bankbedrijf. De arbeidsongeschikte werknemer is gedurende de pensioenopbouw geen deelnemersbijdrage verschuldigd, behoudens voor de individuele pensioenopbouw als bedoeld in artikel 9 van dit protocol.
- 3 Het bepaalde in dit artikel geldt:
 - a voor werknemers die in de pensioenregeling van de werkgever zijn opgenomen;
 - b indien en zolang de arbeidsongeschiktheid in de zin van dit protocol voortduurt;
 - c onder inachtneming van Hoofdstuk V Arbeids(on)geschiktheid van de CAO.
- 4 Voor het geval er een samenloop is van ingegaan pensioen en een uitkering vanwege arbeidsongeschiktheid mag de werkgever een anti-cumulatiebepaling in zijn pensioenregeling opnemen.

Artikel 7 Aanpassing van pensioenen

De werkgever zal er naar streven de premievrije pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen conform de algemene prijsontwikkeling. De werkgever zal ervoor zorg dragen dat bij de financiering van de pensioenregeling met dit streven rekening wordt gehouden.

Artikel 8

Dit protocol wordt buiten werking gesteld, indien tijdens de looptijd van de CAO blijkt dat door wijzigingen in Nederlandse of Europese regelgeving of jurisprudentie, voortzetting van dit protocol in redelijkheid niet van werkgevers kan worden gevergd. In dat geval zullen CAO-partijen nader overleg voeren.

Artikel 9

Werkgevers zullen regelingen treffen waaraan werknemers kunnen deelnemen om, binnen de geldende wetgeving, vrijwillig en voor eigen rekening aanvullende pensioenvoorzieningen te treffen.

C REGELINGEN VOOR WERKNEMERS GEBOREN VÓÓR 1950 EN IN DIENST GETREDEN VÓÓR 31.12.1998

I VUT-REGELING

1 Voorwaarden

Voor werknemers

- geboren vóór 1.1.1950
- die op 31 december 1998 in dienst waren, gelden – ingevolge de overgangsregeling bij het pensioenprotocol ter zake toetsing van pensioenregelingen binnen het bankbedrijf – de navolgende bepalingen:

Het dienstverband van de werknemer eindigt indien hij is geboren:

- voor 1.1.1947 : als hij 61 jaar en drie maanden oud is;
- voor 1.1.1949 : als hij 61 jaar en negen maanden oud is;
- voor 1.1.1950 : als hij 62 jaar oud is.

Met wederzijdse instemming van werkgever en werknemer kan van de hiervoor genoemde leeftijden voor beëindiging van het dienstverband worden afgeweken, onder evenredige aanpassing van de uitkering met dien verstande dat per kalenderjaar nimmer meer kan worden ontvangen dan 100% van de rekengrondslag.

De werkgever kan als voorwaarde stellen dat het dienstverband voorafgaand aan de beëindiging 10 jaar onafgebroken heeft bestaan. Daarbij zal een aansluitend dienstverband met een andere werkgever, waarop deze CAO, dan wel de voormalige CAO voor het bankbedrijf rechtstreeks van toepassing was, worden meegeteld.

2 Overeenkomst

De arbeidsovereenkomst wordt bij toetreding tot de regeling vervangen door een overeenkomst inzake vervroegd uittreden.

3 Faciliteiten

De werknemer behoudt tijdens de duur van de in hierboven bedoelde overeenkomst aanspraak op dezelfde faciliteiten als bij de onderneming gebruikelijk zijn voor gepensioneerden. Eventuele financieringen die wel voor werknemers maar niet voor gepensioneerden gelden, zullen op de voet van de gemaakte afspraken worden afgewikkeld alsof het dienstverband ongewijzigd zou zijn voortgezet.

De pensioenopbouw wordt, voorzover de betreffende pensioenregeling is gebaseerd op de Pensioenprotocollen I t/m V, voor zover deze werknemers niet vallen onder de Pensioenregeling 1998, voortgezet overeenkomstig het bepaalde in Pensioenprotocol IV. Op de datum van beëindiging van het dienstverband zijn ten aanzien van de hoogte van de pensioenaanspraken de criteria van Pensioenprotocol V van overeenkomstige toepassing.

De pensioenopbouw wordt, voorzover de betreffende pensioenregeling is gebaseerd op Pensioenvoorziening 1998, voortgezet tot de pensioenrichtleeftijd.

4 Overbruggingsuitkering

De regeling voorziet in een overbruggingsuitkering vanaf de datum van beëindiging van het dienstverband tot aan de ingangsdatum van de AOW-uitkering.

Bij samenloop met een ouderdomspensioen dat ontleend wordt aan de pensioenvoorziening van de werkgever op grond van Pensioenvoorziening 1998, komt de aanspraak op de overbruggingsuitkering vanaf de datum van ingang van het tijdelijk ouderdomspensioen te vervallen.

Bij samenloop met een ouderdomspensioen dat ontleend wordt aan de pensioenvoorziening van de werkgever op grond van de Pensioenprotocollen I t/m V, voor zover deze werknemers niet vallen onder de Pensioenregeling 1998, komt dit ouderdomspensioen in mindering op de overbruggingsuitkering.

Indien dat ouderdomspensioen eerst ingaat op een later gelegen tijdstip omstreeks de 65e verjaardag, zal in die uitstelperiode (meestal één maand) een aanvulling op de AOW-uitkering worden verstrekt. Deze aanvulling zal tezamen met de AOW-uitkering een zelfde inkomen opleveren als hierna wordt omschreven.

De geheel arbeidsongeschikte werknemer die een IVA-uitkering ontvangt komt niet in aanmerking voor een overbruggingsuitkering.

De gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemer die een WGA-uitkering ontvangt komt naar evenredigheid in aanmerking voor een overbruggingsuitkering.

5 Rekeninggrondslag

De uitkering wordt gebaseerd op het salaris dat de werknemer geniet in de laatste volle maand van actieve dienst.

Dit salaris wordt herleid tot een jaarsalaris en vervolgens verhoogd met 16,33%. Pensioendragende elementen van het loon die niet in salaris, vakantietoeslag of 13e maand/jaarlijkse uitkering zijn begrepen, worden voor het bedrag waartoe ze als pensioendragend inkomen worden beschouwd mede in aanmerking genomen.

De uitbetaalde uren zoals bedoeld in Hoofdstuk III Tijd, 2 Langere arbeidsduur, worden herleid tot een gemiddeld uitbetaald bedrag over de laatste 5 jaren direct voorafgaand aan de beëindiging van het actieve dienstverband. Deze bepaling heeft terugwerkende kracht tot 1 juni 2000.

Het totaal van bovenstaande berekening wordt in het navolgende aangeduid met het woord rekeninggrondslag.

6 Hoogte van de uitkering

De uitkering bedraagt 75% van de rekeninggrondslag gedurende de looptijd van de overbruggingsuitkering, die aanvangt op de hiervoor genoemde leeftijd en eindigt zodra de werknemer 65 jaar oud is.

De uitkering kan, al naar gelang bij de uitkerende instantie gebruikelijk is, worden uitkeerd in 12 of 13 termijnen per kalenderjaar.

De uitkering wordt aangepast aan de wijzigingen van de salarissen van werknemers door toepassing van de in Hoofdstuk II Geld, Inkomensaanpassingen, 1 Structurele inkomensaanpassingen vermelde inkomensaanpassingen.

7 Alternatieve overgangsregeling

De werkgever kan als alternatieve overgangsregeling kiezen voor voortzetting van de bestaande pensioenregeling, aangevuld met een aparte prepensioenregeling voor de opbouw van een pensioen tussen de hierboven genoemde leeftijd en 65 jaar. De opbouw van dit prepensioen bedraagt minimaal 10 jaar. Het niveau van het prepensioen bedraagt 75% van de rekengrondslag.

II PENSIOENPROTOCOLLEN I t/m V voor werknemers in dienst voor 31.12.1998, geboren voor 1950, voor zover zij niet vallen onder de pensioenvoorziening 1998 of Pensioenprotocol 2006

1 Pensioenplicht

In het bankbedrijf geldt een pensioenplicht zoals nader beschreven in Pensioenprotocol I (de pensioenprotocollen zijn desgewenst bij het contactadres van partijen verkrijgbaar).

2 Wisseling dienstverband

Bij wisseling van dienstverband binnen het bankbedrijf geldt ten aanzien van verkregen pensioenaanspraken en de gekapitaliseerde waarde daarvan de regeling die is opgenomen in Pensioenprotocol II.

3 Toetreding

Ten aanzien van de toetreding tot de pensioenregeling gelden voor de pensioenregelingen in het bankbedrijf criteria zoals beschreven in Pensioenprotocol III.

4 Voortgezette opbouw van aanspraken tijdens arbeidsongeschiktheid

Ten aanzien van de voortgezette opbouw van aanspraken op ouderdomspensioen, weduwe/weduwnaarspensioen en wezenpensioen tijdens perioden van arbeidsongeschiktheid is Pensioenprotocol IV van kracht.

5 Criteria beloningsbestanddelen en pensioenbedragen

Ten aanzien van de beloningsbestanddelen en de pensioenbedragen waarop de in Pensioenprotocol I genoemde pensioenplicht betrekking heeft alsmede hun onderlinge verhouding, gelden voor de pensioenregelingen in het bankbedrijf criteria zoals opgenomen in Pensioenprotocol V.

6 Vrijstelling van de Pensioenprotocollen

Indien een werkgever een pensioenregeling toepast die in zijn geheel ten minste gelijkwaardig is aan een pensioenregeling die voldoet aan de Pensioenprotocollen IV en V, kunnen door partijen bij de CAO ten aanzien van die pensioenregeling die protocollen gedeeltelijk buiten werking worden gesteld. In geval een werkgever een daartoe strekkend verzoek aan partijen richt, zullen partijen omtrent genoemde gelijkwaardigheid het advies inwinnen van een alsdan in te stellen paritaire commissie ad hoc alvorens een beslissing over dat verzoek te nemen. Bij inwilliging van een dusdanig verzoek zal de werkgever aan de werknemers bekend maken dat van deze vrijstellingsmogelijkheid gebruik is gemaakt en expliciet aangeven welke bepalingen in

de Pensioenprotocollen IV en V buiten werking zijn gesteld alsmede welke onderdelen of aspecten van de eigen pensioenregeling daarvan de redenen zijn geweest.

De inwilliging door partijen van een dusdanig verzoek tot vrijstelling geschiedt tot wederopzegging, met de aantekening dat in geval zich een zodanige wijziging in de Pensioenprotocollen IV en V of in de pensioenregeling van de werkgever voordoet dat de gronden waarop de vrijstelling berust worden gewijzigd, de vrijstelling kan worden ingetrokken. Daarbij geldt een opzeggingstermijn van een jaar.

De Pensioenprotocollen I t/m V zijn desgewenst verkrijgbaar bij het contactadres van partijen, Postbus 3543, 1001 AH Amsterdam.

HOOFDSTUK VII POSITIE VAN DE VAKORGANISATIES IN DE ONDERNEMING

PROTOCOL FACILITEITEN VAKORGANISATIES IN DE ONDERNEMING

1 Algemeen

- Overleg op centraal niveau vindt plaats tussen de erkende en representatieve organisaties van werkgevers en van werknemers, partijen bij de Algemene Bank-CAO. Dit overleg kan uitmonden in collectieve arbeidsovereenkomsten en andere afspraken welke de betrokken partijen en hun leden binden.
- Het overlegorgaan binnen de onderneming is de ondernemingsraad, waarin alle medewerkers van de onderneming zijn vertegenwoordigd.
- Op grond van bepalingen in wetgeving en CAO zijn de hierboven bedoelde vakorganisaties tegenover de individuele werkgever ook partij voor overleg en raadpleging. Een goed functioneren van de ondernemingsraad en een juiste verdeling van taken tussen de ondernemingsraad en organisaties van werknemers zijn daarbij uitgangspunt.
- Op het niveau van de onderneming worden over communicatie en overleg van een vakorganisatie met werknemers van een onderneming die lid zijn van die vakorganisatie afspraken gemaakt.
- Als een vakorganisatie door haar activiteiten binnen de onderneming een formele organisatievorm heeft gekozen, zal zij de werkgever dat meedelen en informeren welke medewerkers daarbij betrokken zijn.
- Bestuurders van de vakorganisaties hebben toegang tot de onderneming, op basis van vooraf gemaakte afspraken.
- Het contact tussen de werkgever of haar vertegenwoordiger(s) en de vakorganisaties vindt plaats via de bestuurders van de bonden, tenzij met hen andere afspraken zijn gemaakt.

2 Aard van de faciliteiten

De toekenning en gebruikmaking van faciliteiten binnen de onderneming aan de vakbonden kan betrekking hebben op:

- De terbeschikkingstelling van publicatieborden voor:
 - informatie over de eigen onderneming of de bedrijfstak;
 - het bekend maken van de namen van vertegenwoordigers of contactpersonen van de vakorganisaties;
 - het aankondigen van vergaderingen van de vakorganisaties, andere geïnteresseerde werknemers kunnen ook worden uitgenodigd;
 - het publiceren van beknopte verslagen van deze bijeenkomsten;
 - de kandidaatstelling van leden van de ondernemingsraad.
- Een exemplaar van de te publiceren berichten en mededelingen wordt ter kennis van de werkgever gebracht. Gestreefd zal worden naar een praktische en soepele toepassing van deze faciliteit.
- De terbeschikkingstelling van vergaderruimte binnen het bedrijf voor bijeenkomsten. Vergaderruimte wordt buiten of aansluitend aan de normale werktijden beschikbaar gesteld.
- Het gebruik in voorkomende gevallen van de interne postdienst van het bedrijf.

3 Bescherming van vertegenwoordigers van de vakorganisaties

- De werknemers die binnen het bedrijf een vakorganisatie vertegenwoordigen worden door de betrokken vakorganisatie bij de werkgever schriftelijk aangemeld.

- De werkgever zorgt dat de werknemer, die in situaties zijn vakorganisatie vertegenwoordigd, door zijn bondswerk in de onderneming niet als werknemer wordt geschaad. De werknemer zal niet worden beoordeeld op het functioneren als vertegenwoordiger van een vakorganisatie.
- Als deze afspraak niet wordt nagekomen zal de betrokken vakorganisatie de werkgever daarover informeren. Als overleg geen oplossing biedt, dan heeft de vakorganisatie het recht om de situatie voor arbitrage voor te leggen aan CAO-partijen.
- In de arbitrageprocedure wijzen de betrokken organisaties van werkgevers en werknemers elk één arbiter aan. Deze twee wijzen gezamenlijk een derde aan. Een uitspraak van arbiters is bindend voor betrokken partijen. De uitspraak kan echter niet verhinderen dat het geldende arbeids- en ontslagrecht kan worden toegepast, maar tijdens de procedure zal geen opzegging of ontslag plaatsvinden.

WERKGELEGENHEIDSONTWIKKELINGEN/SOCIAAL PLAN BIJ REORGANISATIE

1 Werkgelegenheidsontwikkelingen

In het geval van belangrijke ontwikkelingen op het gebied van de werkgelegenheid worden de werknemersorganisaties door de werkgever tijdig, gelijktijdig met de ondernemingsraad geïnformeerd. In de planning van de overlegprocedure met de ondernemingsraad moet de mogelijkheid zijn voorzien dat de verstrekte informatie desgevraagd door de werknemersorganisaties met de werkgever kan worden besproken. De conclusies van deze besprekingen zullen van invloed kunnen zijn op de uiteindelijke besluitvorming.

2 Sociaal Plan bij reorganisatie

Informatie

Voorgenomen besluiten van de werkgever tot belangrijke reorganisaties – in bijzondere omstandigheden mogelijk resulterende in een al dan niet gehele liquidatie (van onderdelen) van de onderneming – kunnen aanzienlijke gevolgen voor de werkgelegenheid met zich meebrengen. In dat geval zal de werkgever de werknemersorganisaties gelijktijdig met en op overeenkomstige wijze als de ondernemingsraad informeren over de beweegredenen voor het besluit en de te verwachten sociale gevolgen voor de werknemers.

Geheimhouding

Door de werkgever, dan wel door een der werknemersorganisaties ter beschikking gestelde gegevens, zullen – indien de inbrenger in redelijkheid daarom verzoekt – onder geheimhouding worden behandeld. Publicatie naar buiten van deze gegevens kan op enig moment slechts met instemming van de betrokken gesprekspartners geschieden.

Sociaal Plan

Het totaal van maatregelen gericht op het in sociaal opzicht in goede banen leiden van de reorganisatie, waaronder de voorzieningen gericht op het voorkomen, verminderen of wegnemen van eventueel nadelige gevolgen voor de werknemers, wordt neergelegd in een Sociaal Plan. Dit Sociaal Plan kan van toepassing zijn op de gevolgen hetzij van een bepaald voorgenomen besluit, hetzij van alle binnen een bepaalde periode vallende voorgenomen besluiten als bedoeld onder 1.

Overleg

De werkgever voert overleg met de werknemersorganisaties over de inhoud van het Sociaal Plan voor zover het betreft:

- de regeling van arbeidsvoorwaarden bij functiewijziging
- de overplaatsingsregeling
- de vertrekregeling
- de mogelijkheid om – waar dit in het belang is van het behoud van werkgelegenheid – af te wijken van de op basis van Hoofdstuk III Tijid, Arbeidsduur CAO met de betreffende werknemers overeengekomen arbeidsduur en van de met hen overeengekomen werktijden. Bij de uitwerking hiervan kunnen – eventuele – nog toe te kennen inkomensaanpassingen volgens Hoofdstuk II Geld, 1 Structurele inkomensaanpassingen worden betrokken.

Als de ondernemingsraad dat wenst, wordt dit overleg uitgebreid tot de gehele inhoud van het Sociaal Plan. In dit overleg zal ernaar worden gestreefd tot afspraken te komen. Als deze inderdaad worden gemaakt, zullen zij in het vervolg van de adviesprocedure met de ondernemingsraad ex artikel 25 WOR geen verandering meer kunnen ondergaan.

Blijkt het niet mogelijk binnen redelijke termijn tot afspraken te komen, dan zal de werkgever in het vervolg van de adviesprocedure zijn voorgenomen besluit ter zake van de genoemde arbeidsvoorwaardelijke regelingen aan de ondernemingsraad kenbaar maken, waarbij hij de standpunten van de werknemersorganisaties ter zake zal weergeven.

Termijnen van opzegging bij reorganisatie

In geval van reorganisatie als bedoeld onder 4 bedraagt de termijn van opzegging voor de werkgever:

Aantal gehele dienstjaren na de meerderjarigheid van de werknemer	Opzeggingstermijn voor werknemers met een leeftijd	
	t/m 45 jaar	46 jaar en ouder
1	2 maanden	2 maanden
2	2 maanden	2 maanden
3	2 maanden	2 maanden
4	2 maanden	2 maanden + x weken ¹⁾
5	2 maanden	2 maanden + x weken
6	3 maanden	3 maanden + x weken
7	3 maanden	3 maanden + x weken
8	4 maanden	4 maanden + x weken
9	4 maanden	4 maanden + x weken
10	5 maanden	5 maanden + x weken
11	5 maanden	5 maanden + x weken
12	6 maanden	6 maanden + x weken
13 en meer dienstjaren	6 maanden	6 maanden + x weken

¹⁾ x = het aantal gehele dienstjaren bij de werkgever na het bereiken van de leeftijd van 45 jaar, met een maximum van 13.

HOOFDSTUK VIII STUDIEAFSPRAKEN EN AANBEVELINGEN

STUDIES

Studie naar inzetbaarheid/employability/levensfasebewust HRM-beleid

Partijen zullen in een breed opgezette studie bezien op welke wijze de vele, al jaren bestaande employability- en werk-privé-balansbepalingen – waar nodig – tot leven kunnen worden gebracht en – zo mogelijk – te komen tot praktische suggesties en oplossingen.

Studieafpraak naar BASYS

Partijen zullen in de loop van de CAO een studie verrichten naar de omvang van de toepassing van BASYS, de methode van functiewaardering in het bankbedrijf. Daarbij zal worden nagegaan hoeveel en welke banken BASYS nog hanteren, wat de gevolgen zouden zijn van het afschaffen van BASYS voor die banken, voor de functie van BASYS als correlatiepunt voor andere functiewaarderingssystemen, en voor de in BASYS-punten uitgedrukte opbouw van de salarisgroepen in de model salarisstructuur. Bezien zal worden of en zo ja welk ander FUWA-systeem de functie van BASYS als correlatiepunt zal kunnen vervullen.

AANBEVELINGEN

Aanbeveling terzake van levensloop en spaarloon

Bij veel banken kunnen werknemers tot op heden gebruik maken van de mogelijkheden die de fiscale wetgeving biedt om via de zogenaamde spaarloonregeling te sparen.

Een werknemer kan echter niet in enig jaar zowel via de spaarloonregeling als via de levensloopregeling sparen. De spaarloonregeling is niet in de CAO verankerd. Desalniettemin bevelen partijen bij de CAO werkgevers aan om – daar waar de spaarloonmogelijkheid al bestond – deze blijvend aan te bieden aan werknemers die niet, of in enig jaar niet, van het sparen via de levensloopregeling gebruik willen maken.

Aanbeveling terzake van “het voor het bankwezen ontwikkelde toetsingsmodel bij (her) ontwerp van functies” (het zogenaamde “8-puntenplan”)

Partijen bij de CAO bevelen de werkgevers aan om bij de inrichting van functies en de evaluatie van bestaande functies het zogenaamde “8-puntenplan” in acht te nemen. Dit puntenplan komt voort uit het overleg tussen werkgevers en werknemersorganisaties binnen de bedrijfstak in het kader van het Arbeidconvenant voor het Bankbedrijf over het voorkomen van werkdruk en RSI. Het omvat de volgende punten:

- 1 een vaktechnische volledige functie (een logisch samengestelde functie)
- 2 organiserende taken (mate waarin werk beïnvloedbaar is)
- 3 kortcyclische taken (met name gericht op het vermijden van RSI)
- 4 een evenwichtige moeilijkheidsgraad van de functie (voldoende variatie tussen makkelijke en moeilijke taken)
- 5 autonomie in het werk (zelfstandigheid bij de uitvoering)
- 6 contactmogelijkheden (overlegmogelijkheden)
- 7 goede terugkoppeling (duidelijkheid over doel en resultaat van het werk)
- 8 beperking van werk aan beeldschermen tot maximaal 5 uur per dag.

Aanbeveling inzake leeftijdsbewust personeelsbeleid

De CAO bevat in Hoofdstuk IV Inzetbaarheid een hoofdstuk over employability, over het wederzijds belang van blijvende brede inzetbaarheid van werknemers en over de maatregelen die op ondernemingsniveau en op individueel niveau voor die blijvende brede inzetbaarheid kunnen worden genomen. Onderdeel is ook een paragraaf die geheel gewijd is aan de blijvende inzetbaarheid van de ouder wordende werknemer.

Partijen bij de CAO bevelen aan om ter ondersteuning van dat employability-beleid gebruik te maken van de zogenaamde "Leeftijdsspiegel".

Dit instrument is ontwikkeld door de AWWN en het Servicepunt MKB in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Het omvat 24 vragen over inzetbaarheid naar levensfase in uw organisatie, gezien vanuit het perspectief van werkgever en werknemer.

BIJLAGEN

RELEVANTE BEPALINGEN REGLEMENT SCHEIDSGERECHT VOOR HET BANKBEDRIJF (als bedoeld in Hoofdstuk I Algemene Bepalingen, Formele Bepalingen, 6 Scheidsgerecht voor het Bankbedrijf)

Artikel 8

- 1 Geschillen kunnen bij het scheidsgerecht aanhangig worden gemaakt door werknemers en werkgevers, als bedoeld in Hoofdstuk I Algemene Bepalingen, Begripsomschrijvingen van de Algemene Bank-CAO.
- 2 Werknemers, die lid zijn van een van de verenigingen vormende partij ter andere zijde bij de CAO, kunnen een geschil slechts aanhangig maken door bemiddeling van deze vereniging.

Artikel 9

- 1 Een geschil wordt geacht te zijn ontstaan op het moment dat de partij die een geschil aanwezig acht, de wederpartij daarvan per aangetekende brief op de hoogte heeft gesteld en deze, onder verwijzing naar het onderhavige artikel 9 van het Reglement, heeft verzocht de ontvangst van zijn schrijven onverwijld schriftelijk te bevestigen, onder vermelding van de datum van ontvangst.
- 2 De brief, waarin de wederpartij op de hoogte wordt gesteld van de aanwezigheid van een geschil, dient binnen zes maanden nadat de handeling of het verzuim, aanleiding gevende tot het ontstaan van het geschil heeft plaatsgevonden, te worden verzonden.
- 3 Vanaf de in lid 1 vermelde datum van ontvangst, hebben partijen in het geschil gedurende een periode van drie maanden de gelegenheid in onderling overleg tot een minnelijke oplossing te geraken.
- 4 Indien de in lid 1 vermelde ontvangstbevestiging niet binnen veertien dagen is ontvangen, kan degene die het geschil aanwezig acht, zich opnieuw binnen een week schriftelijk per aangetekende brief tot zijn wederpartij wenden. Een afschrift van de eerste brief moet worden bijgevoegd. De in lid 3 vermelde periode van drie maanden gaat dan in op de dag van verzending van deze aangetekende brief.

Artikel 10

- 1 Indien en nadat partijen in het geschil gedurende de in het vorige artikel vermelde periode, bedoeld voor onderling overleg, niet tot overeenstemming hebben kunnen komen, is ieder der partijen in het geschil bevoegd dit bij het scheidsgerecht aanhangig te maken.
- 2 Het geschil wordt aanhangig gemaakt door indiening van een schriftelijk en gedagtekend verzoekschrift bij de voorzitter van het scheidsgerecht.
- 3 Het verzoekschrift moet binnen twee maanden na beëindiging van de in artikel 9 vermelde periode van overleg worden ingediend.

- 4 Het verzoekschrift vermeldt:
 - a naam, voornaam en woonplaats van de verzoeker;
 - b naam en woonplaats van de wederpartij;
 - c een duidelijke omschrijving van de feitelijke omstandigheden, welke tot het geschil aanleiding hebben gegeven, zonodig een toelichting daarop en een duidelijke en bepaalde conclusie.
- 5 Indien het verzoekschrift aan de in het vorige lid gestelde eisen niet voldoet, is de voorzitter bevoegd de inzender daarop te wijzen en hem in de gelegenheid te stellen binnen acht dagen het verzoekschrift aan te vullen en te verduidelijken.

Het complete reglement is desgewenst verkrijgbaar bij het secretariaat van het Scheidsgerecht voor het Bankbedrijf, Postbus 3543, 1001 AH Amsterdam.

PLOEGENDIENST

§1 Ploegendienst en verschoven werktijden

- 1 *Ploegendienst*: het werken in een dienstrooster dat volgens een vaste regeling het werken buiten de gebruikelijke werktijden met zich meebrengt.
Continudienst: arbeid verricht in semi- of volcontinudienst.
Semicontinudienst: een systeem van ploegendienst, waarbij gedurende vijf etmalen zonder onderbreking arbeid wordt verricht.
Volcontinudienst: een systeem van ploegendienst, waarbij de gehele week zonder onderbreking arbeid wordt verricht.
Verschoven werktijden: werktijden die vaste afwijkingen vertonen ten opzichte van de gebruikelijke werktijden.
Ploegentoeslag: de geldelijke toeslag ter compensatie van het werken in ploegendienst of verschoven werktijden.

Dit artikel is niet van toepassing op werknemers in schoonmaakdiensten.

- 2 Zowel bij ploegendienst als bij verschoven werktijden dient het werken op afwijkende werktijden in een rooster te zijn vastgelegd en als zodanig uitdrukkelijk aan een functie te zijn verbonden.

Bij instelling of wijziging van roosters voor ploegendienst of verschoven werktijden wordt zo tijdig mogelijk overleg gepleegd met de betrokken werknemers.

In beginsel worden roosters voor een periode van ten minste 3 maanden vastgelegd of zoveel langer als de roostercyclus dit nodig maakt.

Bij het opstellen van een rooster voor ploegendienst wordt ernaar gestreefd dat de werknemer ten minste twee aaneengesloten vrije dagen per week kan opnemen. Indien deze vrije dagen na een nachtdienst vallen, wordt de slaaptijd na de nachtdienst niet als vrije dag aangemerkt.

- 3 In beginsel zal aan de werknemer in ploegendienst geen overwerk worden opgedragen. Indien dit in uitzonderlijke omstandigheden toch noodzakelijk blijkt, zal de compensatie bij voorkeur plaatsvinden in vrije tijd. De overwerkvergoeding wordt berekend overeenkomstig het bepaalde in Hoofdstuk III Tijdstip,

5 Vergoeding voor overwerk. Daarbij wordt het uurloon afgeleid van het salaris inclusief de gemiddelde ploegentoeslag, als bedoeld in 4.

- 4 Aan de betrokken werknemer wordt schriftelijk mededeling gedaan van:
- de functie en een korte omschrijving daarvan;
 - het geldende rooster met de daarbij geldende dan wel overeengekomen compensaties in tijd en in geld;
 - regelingen met betrekking tot de maaltijden.

De werknemer zal een gespecificeerd overzicht ontvangen van de berekeningen inzake de totale werktijd en de ploegentoeslag. Deze toeslag zal worden vastgesteld als een gemiddeld percentage van het salaris aan de hand van de volledige cyclus.

- 5 Indien ten gevolge van ploegendienst of verschoven werktijden de werknemer niet in de gelegenheid is een warme maaltijd thuis te gebruiken, worden – tegen overlegging van de nota – de kosten daarvan vergoed, tenzij een maaltijd door de werkgever wordt verstrekt. Voor deze kosten geldt een richtbedrag van €11,80. De uit de maaltijdvergoeding c.q. -verstrekking eventueel voortvloeiende heffing van loonbelasting en sociale premies wordt door de werknemer gedragen.
- 6 Tijdens vakantiedagen zal het salaris worden doorbetaald met inachtneming van de volgens 4 berekende ploegentoeslag.

§2 Compensatie (behoudens het bepaalde in de Overgangsbepaling)

- 1 Indien aan de bepalingen van §1 wordt voldaan, zal de compensatie voor het werken in ploegendienst of in verschoven werktijden worden vastgesteld aan de hand van de volgende urenindex. Daarin is het gewicht van een gewoon uur in een gewone dagfunctie op 100 gesteld.

maandag t/m vrijdag:

uren van 00.00 - 07.00 uur	150
uren van 07.00 - 21.00 uur	100
uren van 21.00 - 07.00 uur	150

zaterdag:

uren van 00.00 - 08.00 uur	150
uren van 08.00 - 17.00 uur	125
uren van 17.00 - 24.00 uur	200

zondag:

uren van 00.00 - 24.00 uur	200
----------------------------	-----

Een rustpauze van een half uur die gelegen is in de uren van 00.00 tot 07.00 of van 20.00 tot 24.00 en op zaterdagochtend tot 08.00 uur zal tot de werktijd worden gerekend. Indien in aansluiting op het tijdvak van 00.00 uur tot 07.00 uur en op zaterdagochtend tot 08.00 uur, ook doorlopend op de uren gelegen tussen 07.00 en 09.00 in continudienst wordt gewerkt, zal ook voor deze uren een compensatie gelden van 150.

- 2 Elke algemeen erkende feestdag die niet op zondag valt en die wel in het rooster voor ploegendienst is opgenomen, heeft hetzelfde gewicht als een zondag en leidt bovendien tot een vervangende extra vakantiedag.

De werknemer die dienst heeft op een algemeen erkende feestdag die op zaterdag of zondag valt, ontvangt over de gewerkte uren op zaterdag tot 17.00 uur bovendien een extra toeslag van 25% en op zaterdag ná 17.00 uur en op zondag bovendien een extra toeslag van 50% van het uurloon. Over de gewerkte uren op oudejaarsavond na 20.00 uur zal een extra toeslag worden gegeven ter overbrugging van het verschil in gewicht van deze uren en de uren op nieuwjaarsdag. Indien op nieuwjaarsdag een extra toeslag van 50% van kracht is, wordt de extra toeslag van oudejaarsavond met 50% verhoogd.

- 3 Het uurloon dat basis vormt voor toeslagen, zal voor een werknemer van 23 jaar of ouder ten minste gelijk zijn aan het garantie-uurloon dat voor een 45-jarige werknemer in groep 2 (artikel 8), van kracht is (zie laatstelijk CAO 1.7.2004 tot 1.1.2006).
- 4 De compensatie zal deels in de vorm van tijd en deels in de vorm van een geldelijke toeslag (ploegentoeslag) geschieden. Daarbij zal, met inachtneming van praktische, sociale en organisatorische overwegingen, worden gestreefd naar evenveel compensatie in procenten van de normale arbeidsduur als in procenten van het uurloon. Door de hier genoemde compensatie in tijd wijzigt de overeengekomen arbeidsduur niet. Voor werknemers met een kortere arbeidsduur kan in overleg de afweging worden gemaakt de toeslag tot 100% in geldelijke vorm te compenseren. Indien door overwegingen als hierboven genoemd een dienst op verzoek van de werkgever eerder wordt beëindigd, zal de dienst volledig worden gehonoreerd.
- 5 De in de roosters ingebouwde vrije tijd dient volgens de bovenstaande urenindex te worden gewogen.
- 6a De ploegentoeslag vormt basis voor de vakantietoeslag als bedoeld in Hoofdstuk II Geld, Vakantietoeslag. Deze vakantietoeslag wordt naar verkiezing van de werkgever hetzij op de in dat hoofdstuk genoemde betaaldatum, hetzij in de vorm van verhoging van de geldelijke toeslag uitbetaald. De werkgever zal aan de werknemer zijn keuze op dit punt nader bekendmaken.
- b De ploegentoeslag vormt basis voor de uitkeringen ingevolge Hoofdstuk V Arbeids(on)geschiktheid in die zin dat deze toeslag in aanmerking wordt genomen door deze op te tellen bij het salaris.
- c De ploegentoeslag vormt basis voor de opbouw van pensioenaanspraken. Voor elk jaar waarin een werknemer in ploegendienst of in verschoven werktijden is geplaatst en waarin een regeling voor ouderdomspensioen op hem van toepassing is, zal hij een extra aanspraak op ouderdomspensioen verkrijgen ter grootte van 1,75% van de in dat jaar ontvangen ploegentoeslag. Perioden korter dan één jaar worden hierbij verwaarloosd. Perioden langer dan één jaar worden naar beneden afgerond op een geheel aantal maanden. Op dit ouderdomspensioen zullen overigens dezelfde bepalingen van toepassing zijn als in de betreffende regeling van ouderdomspensioen bij de onderneming van kracht zijn. Bij de in Pensioenprotocollen I t/m V begrepen toetsing van de regelingen voor ouderdomspensioen zoals genoemd in Pensioenprotocol V blijft dit ouderdomspensioen buiten beschouwing. Hetzelfde geldt voor de overeenkomstige toetsingen zoals genoemd in de VUT-regeling, 3 Faciliteiten, en in Pensioenprotocol IV onder 4, alsmede in het pensioenprotocol bij de Pensioenvoorziening 1998.

- d De ploegentoeslag vormt basis voor de uitkering op grond van de regeling voor vervroegd uittreden. Deze toeslag wordt in de rekengrondslag van die regeling opgenomen

Overgangsbepaling bij §2 Compensatie leden 1 t/m 6 en §4 HVT-regeling

Voor werknemers die bij de invoering van artikel 4 (CAO 1995-1998), reeds werkzaam waren in ploegendienst of verschoven werktijden blijft de toen geldende compensatieregeling gebaseerd op de toenmalige urenindex onverkort van toepassing, in die zin dat:

- indien op deze werknemers de verkorting van de arbeidsduur van toepassing is, het totaal van basissalaris en toeslagen – bij gelijkblijvende roosters – gelijk blijft, zoals ook het salaris van de overige werknemers geen wijziging ondergaat;
- indien de arbeidsduur ongewijzigd blijft, deze werknemers de extra uren toegekend krijgen met het gewicht van een gewoon uur.

Voor zover deze extra uren feitelijk in tijd worden genoten, worden zij gewogen overeenkomstig de toenmalige urenindex voor gewerkte uren.

In het kader van deze overgangsbepaling wordt onder uurloon verstaan: het salaris gedeeld door 2000. In geval van een kortere arbeidsduur wordt voor de berekening uitgegaan van 50x het overeengekomen gemiddeld aantal uren per week.

§3 Gewenningsuitkering

- 1 Bij elke vorm van ploegendienst en van verschoven werktijden die een ploegentoeslag van meer dan 5% van het salaris met zich meebrengt, is een gewenningsuitkering van kracht voor het geval deze toeslag komt te vervallen op grond van wijzigingen in de ploegendienst of verschoven werktijden om bedrijfsorganisatorische redenen, dan wel op grond van medische afkeuring van de werknemer voor de desbetreffende ploegendienst of verschoven werktijden, dan wel op grond van door de werkgever erkende sociale redenen die het voor de werknemer onmogelijk maken in ploegendienst of verschoven werktijden werkzaam te zijn. Deze gewenningsuitkering is ook van toepassing als om één van de genoemde redenen een vermindering van de toeslag optreedt met meer dan 5% van het salaris, echter alleen voor zover deze vermindering niet het gevolg is van een vervanging van compensatie in geld door compensatie in tijd.
- 2 In het volgende overzicht wordt aangegeven hoe de looptijd van de gewenningsuitkering samenhangt met de bestaansduur van de toeslag en tevens hoe hoog de gewenningsuitkering is in procenten van de toeslag dan wel toeslagvermindering. Bij deze berekening wordt het bedrag van de toeslag vastgesteld als de toeslag die in de 12 maanden voorafgaande aan de beëindiging dan wel de vermindering van de toeslag gemiddeld werd genoten over de periode waarin de toeslag werd ontvangen.

Bij een bestaansduur van de ploegentoeslag		bedraagt de gewenningsuitkering gedurende 4 achtereenvolgende perioden (in maanden)				
van	tot	80%	60%	40%	20%	van de ploegentoeslag
1/2 jaar	3/4 jaar	1	1	1	1	maand
3/4 jaar	1 jaar	2	2	2	2	maanden
1 jaar	2 jaar	3	3	3	3	maanden
2 jaar	3 jaar	4	4	4	4	maanden
3 jaar	4 jaar	5	5	5	5	maanden
4 jaar	5 jaar	6	6	6	6	maanden
5 jaar	6 jaar	7	7	7	7	maanden
6 jaar	7 jaar	8	8	8	8	maanden
7 jaar	8 jaar	9	9	9	9	maanden
8 jaar	9 jaar	10	10	10	10	maanden
9 jaar	10 jaar	11	11	11	11	maanden
10 jaar	15 jaar	12	12	12	12	maanden
15 jaar	20 jaar	15	15	15	15	maanden
20 jaar of langer		18	18	18	18	maanden

- 3 De werknemer van 60 jaar of ouder, die 10 jaar of langer een toeslag als bedoeld in dit artikel geniet, ontvangt een gewenningsuitkering ter hoogte van die toeslag die ongewijzigd van kracht blijft tot de pensioendatum. Bereikt een werknemer de leeftijd van 60 jaar tijdens de looptijd van een gewenningsuitkering die voortvloeit uit een toeslag die 10 jaar of langer had bestaan, dan blijft de gewenningsuitkering die op de 60ste verjaardag van kracht is tot de pensioendatum ongewijzigd van toepassing.
- 4 Voor de werknemer van 55 jaar of ouder die 15 jaar of langer een toeslag als bedoeld in dit artikel geniet, bedraagt de gewenningsuitkering ten minste 75% van hetgeen in onder 3 voor 60-jarigen is bepaald.
- 5 De gewenningsuitkeringen worden aangepast aan de wijzigingen van de salarissen van werknemers door toepassing van Hoofdstuk II Geld, 1 Structu-
rele inkomensaanpassingen.
- 6 Als het dienstverband wordt beëindigd, vervalt ook de gewenningsuitkering die de werknemer eventueel mocht genieten.
- 7a Voor de werknemer van 45 jaar en ouder is bij elke vorm van ploegendienst en van verschoven werktijden die een ploegentoeslag van meer dan 10% van het salaris met zich meebrengt, een gewenningsuitkering van kracht voor het geval deze toeslag komt te vervallen om andere dan onder 1 genoemde redenen. Deze gewenningsuitkering is ook van toepassing als om een dergelijke reden een vermindering van de toeslag optreedt met meer dan 10% van het salaris, echter alleen voor zover deze vermindering niet het gevolg is van een vervanging van compensatie in geld door compensatie in tijd.

7b Deze gewenningsuitkering is afhankelijk van de leeftijd van de werknemer en is vastgesteld op onderstaande percentages van de gewenningsuitkering als bedoeld in onder 2:

45 t/m 49 jaar:	12,5%
50 t/m 54 jaar:	25,0%
55 t/m 59 jaar:	37,5%
60 jaar en ouder:	50,0%

8 Lid 5 en lid 6 zijn van overeenkomstige toepassing.

9 Zowel in het geval van een gewenningsuitkering ingevolge 1 als van een gewenningsuitkering ingevolge 7a is de werkgever bevoegd daarop verhogingen van het salaris van de betrokken werknemer geheel of ten dele in mindering te brengen.

Hierbij worden uitgezonderd verhogingen uit hoofde van algemene salarismaatregelen – ingevolge Hoofdstuk II Geld, 1 Structurele inkomensaanpassingen – dan wel op grond van een hogere leeftijd of toegenomen ervaring van de werknemer.

§4 HVT-regeling

Indien in overleg tussen werkgever en werknemer op grond van het bepaalde in Hoofdstuk III Tijd, 2 Langere arbeidsduur CAO besloten wordt dat de werknemer tot een maximum van 80 uren per jaar als herkenbare vrije tijd kan opnemen, worden deze uren toegekend met het gewicht van een gewoon uur als bedoeld onder Compensatie van dit hoofdstuk.

Bij de feitelijke inroostering worden deze roostervrije uren echter gewogen overeenkomstig de urenindex voor gewerkte uren, zoals weergegeven onder Compensatie van dit hoofdstuk en op de gebruikelijke wijze ingeroosterd.

§5 VUT-regeling

1 Een werknemer die in continudienst werkzaam is of is geweest en geboren is vóór 1.1.1950, zal vanaf het bereiken van een bepaalde leeftijd op zijn verzoek in aanmerking komen voor vervroegd uittreden. Daartoe dient hij aan de volgende voorwaarden te hebben voldaan: het actieve dienstverband moet gedurende de aan de beëindiging voorafgaande periode van 10 jaar onafgebroken hebben bestaan, waarbij dienstverbanden met een andere werkgever, waarop deze CAO rechtstreeks van toepassing is, worden meegeteld. De continudienst moet gedurende dit dienstverband 10 jaar of langer zijn vervuld en hebben geduurd tot na de 55^e verjaardag.

2 De in 1 bedoelde grensleeftijd wordt vastgesteld door, uitgaande van 62 jaar, voor elk jaar dat de werknemer langer dan 10 jaar in continudienst werkzaam is geweest, twee maanden af te trekken. Daarbij zal echter de totale vermindering niet meer bedragen dan 24 maanden.

3 Tenzij bijzondere omstandigheden dit verhinderen, zal de werknemer de werkgever drie maanden vóór de gewenste ingangsdatum verzoeken om voor de regeling in aanmerking te komen.

4 Het bepaalde in de VUT-regeling, 2 Overeenkomst inzake het vervangen van de arbeidsovereenkomst door een overeenkomst inzake vervroegd uittreden, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de VUT-uitkering in alle gevallen 80% van de rekengrondslag bedraagt.

OVERIGE BIJLAGEN BIJ DE CAO, desgewenst te verkrijgen bij contactadres van partijen bij de CAO:

Niet bij deze CAO gevoegd maar wel daarvan deel uitmakend, zijn de volgende bijlagen:

- de systeemvoorschriften bij Hoofdstuk II Geld, Salarisparagraaf
- de Pensioenprotocollen I t/m V.

LIJST VAN LEDEN EN GEASSOCIEERDE INSTELLINGEN van de Nederlandse Vereniging van Banken, op wie de Algemene Bank-CAO van toepassing is

te Amsterdam:

Aareal Bank AG
Bank of America NA
Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holland) NV
BNP Paribas SA
Citibank International PLC
Commerzbank AG
Deutsche Bank AG
Dexia Bank Nederland NV
Dresdner Bank AG
GarantiBank International NV
GE Artesia Bank
De Indonesische Overzeese Bank NV
Isbank GmbH
JPMorgan Chase Bank
Kas Bank NV
Kempfen & Co. NV
Korea Exchange Bank
Lloyds TSB Bank PLC
Mizuho Corporate Bank Nederland NV
NIBE-SVV BV
Intesa SANPAOLO SpA
Société Générale
Theodoor Gilissen Bankiers NV
Yapi Kredi Bank Nederland NV

te Den Haag:

nv Bank Nederlandse Gemeenten
NIBC Bank NV
Nederlandse Financierings-Maatschappij
voor Ontwikkelingslanden NV
Nederlandse Waterschapsbank NV

te Den Bosch:

F. van Lanschot Bankiers NV

te Leeuwarden:

Friesland Bank NV

te Rotterdam:

Akbank NV
Demir-Halk Bank (Nederland) NV
Habib Bank Limited
KBC Bank Nederland NV

te Utrecht:

FGH Bank NV

te Zeist:

Triodosbank NV

ADRESSEN van de bij de CAO betrokken organisaties

Nederlandse Vereniging van Banken

correspondentieadres: Postbus 3543, 1001 AH Amsterdam,
telefoon: 020 - 550 28 88
www.nvb.nl

FNV Bondgenoten

correspondentieadres: Postbus 9208, 3506 GE Utrecht,
telefoon: 030 - 273 82 22
www.fnvbondgenoten.nl

De Unie

correspondentieadres: Postbus 400, 4100 AK Culemborg,
telefoon: 0345 - 85 18 51
www.unie.nl

CNV Dienstenbond

correspondentieadres: Postbus 3135, 2130 KC Hoofddorp,
telefoon: 023 - 565 10 52
www.cnvdienstenbond.nl

BBV

correspondentieadres: Postbus 249, 4100 AE Culemborg,
telefoon: 0345 - 85 19 20
www.bbv-vkbv.nl

CONTACTADRES van partijen bij de CAO:

Postbus 3543, 1001 AH Amsterdam
telefoon: 020 - 550 28 88

TREFWOORDENREGISTER

	Blz.
A	
Adoptieverlof	34
Algemeen erkende feestdagen.....	11, 32
Arbeidsduur	27
Arbeidsmarkttoeslag	23
Arbeidsongeschiktheid.....	41
Arbitrage.....	10
B	
Beoordelingmethodiek.....	22
Beoordelingstoeslag.....	22
Buitengewoon verlof.....	33
C	
Concurrentiebeding.....	13
Contactadres CAO-partijen	74
Continudienst.....	66
D	
Dag.....	11
Dertiende maand	16
Dispensatie.....	9
E	
Employability	37
F	
Feestdagen	32
Functiesalaris	10
G	
Geheimhouding	12
Gewenningsuitkering	69
Gewetensbezwaren	32
H	
HVT-regeling ploegendienst.....	71
I	
Inkomensaanpassingen	15
Inschaling	19
Inzetbaarheid.....	37

J

Jaarinkomen	11
Jaarlijkse verhoging	20

K

Karakter van de CAO	7, 9
Kopen en verkopen van vakantie-uren	32
Kostenvergoedingen	16

L

Levensloopverlof	34
Loopbaanonderbreking	35
Looptijd.....	9

O

Onbetaald verlof	35
Opleidingen.....	37
Ouder wordende werknemer.....	39
Ouderschapsverlof	34
Overbruggingsuitkering	56
Overwerk	30
Overwerkvergoeding.....	30

P

Pensioenprotocol 2006.....	45
Pensioenprotocollen I t/m V.....	57
Pensioenvoorziening 1998	50
Persoonlijk ontwikkelingsplan	38
Ploegendienst	66
Ploegentoeslag	66
Prepensioneringsverlof.....	35
Proeftijd	13
Promotie.....	20

R

Reiskosten woon-werkverkeer.....	16
----------------------------------	----

S

Salaris.....	11
Salarissysteem.....	24
Scheidsgerecht voor het Bankbedrijf.....	10, 65
Schoolexamens	37
Schorsing	14
Semicontinudienst.....	66
Seniorenverlof	35
Sociaal Plan.....	60
Sociaal verslag.....	12

T

Termijnen van opzegging bij reorganisatie.....	61
Termijnen van opzegging dienstverband.....	14

U

Uitkering bij overlijden.....	18
Uurloon.....	11

V

Vacaturebeleid	38
Vakantieduur	31
Vakantietoeslag.....	15
Vakbondscontributie	17
Vakbondsverlof.....	35
Vakexamens	37
Verschoven werktijden.....	66
Volcontinudienst.....	66
VUT-regeling.....	55
VUT-regeling ploegendienst.....	71

W

Waarneming.....	20
Werkgever	10
Werkings sfeer	9
Werknemer.....	10
Werknemersbijdrage pensioenlasten	17
Werktijden	29

Z

Zaterdagtoeslag	30
Zorgverlof.....	34
Zorgverzekering	17

NOTITIES

NOTITIES

NOTITIES

> Werkt in je voordeel

Vakbond voor en door professionals

beroepsorganisatie
banken verzekeringen

CONTACTADRES VAN PARTIJEN BIJ DE CAO
POSTBUS 3543 —————1001 AH AMSTERDAM
TELEFOON 020-5502888

Amsterdam, december 2007

De ondergetekenden

Nederlandse Vereniging van Banken,
gevestigd te Amsterdam

(w.g.) mr W.A.J. MIJS,
directeur

(w.g.) mr J.B. KUYPER,
secretaris

hierna genoemd partij namens werkgevers, en

FNV Bondgenoten,
gevestigd te Utrecht,

(w.g.) C.F.R. KIBURG
bestuurder

De Unie, Vakbond voor Industrie en
Dienstverlening,
gevestigd te Culemborg,

(w.g.) J.P.H. TEUWEN,
voorzitter

(w.g.) mr G.A.M. VERBERNE,
bestuurder

CNV Dienstenbond, Vakbond voor
Werknemers in de Handel, het Bank- en
Verzekeringsbedrijf, de Administratieve
Kantoren en de Vrije Beroepen,
gevestigd te Hoofddorp,

(w.g.) D. SWAGERMAN,
voorzitter

(w.g.) G.F. VAN LINDEN,
arbeidsvoorwaardencoördinator

Beroepsorganisatie Banken Verzekeringen,
gevestigd te Culemborg

(w.g.) mr J.G. DE VRIES,
voorzitter

(w.g.) drs R.B. LOMAN,
lid dagelijks bestuur

hierna tezamen genoemd partij namens werknemers,

verklaren met ingang van 1 januari 2008 de volgende collectieve arbeidsovereenkomst te hebben aangegaan.

Bijlage bij de
ALGEMENE BANK-CAO
HOOFDSTUK II GELD
SALARISPARAGRAAF/SYSTEEMVOORSCHRIFTEN

BEPALINGEN INZAKE DE SYSTEEMVOORSCHRIFTEN BIJ DE SALARISPARAGRAAF, HOOFDSTUK II GELD, desgewenst verkrijgbaar bij het contactadres van partijen bij de CAO

§1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Werkingssfeer

De in onderstaande bepalingen neergelegde systeemvoorschriften vormen samen met hetgeen is opgenomen onder De Salarisparagraaf, Hoofdstuk II Geld, de Salarisparagraaf van de Algemene Bank-CAO, die in al zijn onderdelen en te zamen als geheel voor alle werkgevers in de zin van deze CAO inhoudelijk de aldaar geldende salarissystemen regelt, tenzij in de Salarisparagraaf anders is bepaald.

Artikel 2 Keuze voor salarissystemen

- 1 Elke werkgever dient een salarissysteem te hebben dat gebaseerd is op de voorschriften van De Salarisparagraaf, Hoofdstuk II Geld CAO en deze systeemvoorschriften.
- 2 Ter uitvoering van het gestelde in lid 1 zal de werkgever vaststellen of hij het uitgewerkte model salarissysteem dan wel een eigen systeem zal hanteren dat past binnen de ter zake geldende regelgeving (§2 de artikelen 6 t/m 11). Een eventuele keuze voor een eigen systeem zal de werkgever niet eerder maken dan nadat hij zijn voornemen daartoe gemeld heeft bij partijen bij de CAO en deze vervolgens in de gelegenheid heeft gesteld met hem daarover overleg te voeren.
- 3 Bij de toepassing van het volgens lid 2 gekozen en volgens lid 4 ingevoerde systeem dienen de bepalingen betreffende de toepassing van het salarissysteem, zoals neergelegd in de CAO in deze Salarisparagraaf, in acht te worden genomen.
- 4 Bij de invoering van het aldus gekozen salarissysteem dienen de bepalingen van deze paragraaf betreffende de invoeringsregels en overgangsbepalingen in acht te worden genomen (§3 de artikelen 12 t/m 17).
- 5 De stijging van de loonsom die van invoering van het in het eerste lid bedoelde systeem het gevolg zal zijn, zal voor de betrokken onderneming geen verhindering opleveren om tot invoering daarvan over te gaan, voor zover deze stijging niet groter is dan 2%.

Artikel 3 Toetsing en vaststelling eigen systeem

- 1 De werkgever zal, indien hij kiest voor een eigen salarissysteem, dat systeem ter toetsing en vaststelling voorleggen aan partijen bij de CAO.
- 2 Partijen toetsen een door de werkgever voorgelegd salarissysteem aan de in §2 de artikelen 6 t/m 11 vastgelegde regelgeving.
- 3 Partijen voeren een additionele technische toetsing uit op het niveau van de functie-eindsalarislijn van het voorgelegde salarissysteem ten opzichte van de functie-eindsalarislijn van het op dat moment bij de werkgever van kracht zijnde systeem.
- 4 Indien uit de in het tweede lid bedoelde toetsing blijkt dat het voorgelegde salarissysteem weliswaar voldoet aan de genoemde regelgeving, maar uit de in het derde lid bedoelde additionele toetsing blijkt dat beide functie-eindsalarislijnen structureel van elkaar afwijken, zijn partijen niet gehouden tot vaststelling van dat systeem. In dat geval zullen partijen met de werkgever nader overleggen over de voorwaarden waaronder het voorgelegde systeem in al dan niet aangepaste

vorm, onder handhaving van de in artikel 2 gegeven voorschriften, zal worden vastgesteld, daarmee inhoudelijk geregeld zijnde en als zodanig onderdeel uitmakend van deze CAO.

- 5 Indien partijen middels deze toetsing tot het oordeel komen dat het betreffende salarissysteem aan de genoemde regelgeving voldoet, stellen zij -behoudens in het geval bedoeld in het vierde lid- dat salarissystemen formeel vast, dat daarmee inhoudelijk is geregeld en als zodanig onderdeel uitmaakt van deze CAO.

Artikel 4 Invoeringsdata

De werkgever dient aansluitend op de invoering binnen zijn instelling van een methode van functiewaardering -BASYS of een daarmee correlerende methode, een salarissysteem als bedoeld in artikel 2 lid 1, in te voeren.

Indien hij kiest voor een eigen systeem, zal hij dit, conform artikel 2 lid 2 en artikel 3 lid 1, melden bij en ter toetsing en vaststelling voorleggen aan partijen bij de CAO.

Hij zal het eigen systeem invoeren uiterlijk een half jaar nadat dit systeem formeel is vastgesteld conform het bepaalde in artikel 3.

Tot het tijdstip van invoering van het nieuwe systeem bij de werkgever zijn de bepalingen ter zake van het oud salarissysteem onverkort van kracht en zullen alsdan vervallen.

Artikel 5 Publicatie

De werkgever publiceert het voor zijn instelling vastgestelde systeem op zodanige wijze dat alle werknemers hiervan kennis kunnen nemen.

§2 REGELGEVING SYSTEEMUITVOERING

Artikel 6 Criteria

- 1 Het salarissysteem als bedoeld in artikel 2 lid 1 is, naast het reeds bij de algemene bepalingen geregelde, gebaseerd op drie criteria:
 - de inhoud en zwaarte van de functie,
 - de mate waarin een werknemer zich ontwikkelt in zijn functie,
 - de wijze van functie-uitoefening en het resultaat daarvan
- 2 De inhoud en zwaarte van de functie komt tot uitdrukking in de indeling van de functie in een functiegroep, waaraan een salarisschaal is gekoppeld.
- 3 De ontwikkeling van de werknemer in zijn functie komt tot uitdrukking in de onderverdeling van de salarisschalen in functiejaren met de daarbij behorende functiesalarissen, beginnend met een functieaanvangssalaris en eindigend met een functie-eindsalaris.
- 4 De wijze van functie-uitoefening en het resultaat daarvan komt tot uitdrukking in de beoordelingstoelage.

Artikel 7 Functiegroepen

- 1 Iedere functiegroep omvat een bepaald bereik van BASYS-punten (bandbreedte).
- 2 Het aantal functiegroepen is ten hoogste 16, geleidelijk oplopend in BASYS-punten analoog aan de functiegroepen in de structuur van het in de CAO Hoofdstuk II Geld, uitgewerkte Model Salarissysteem.

- 3 Bij toepassing van een eigen functiewaarderingssysteem gelden de met de BASYS-punten correlerende aantallen punten. Deze correlatie dient te worden vermeld in de publicatie als bedoeld in artikel 5.
- 4 Functies worden, met inachtneming van de BASYS-procedures, op basis van het aantal vastgestelde BASYS-punten ingedeeld in functiegroepen als bedoeld in de voorgaande leden.

Artikel 8 Salarisschalen

- 1 Ieder salarissysteem als bedoeld in artikel 2 lid 1 heeft een stelsel van salarisschalen.
- 2 Iedere salarisschaal is gekoppeld aan een functiegroep.
- 3 Iedere salarisschaal omvat een aantal functiejaren. Het aantal functiejaren per salarisschaal zal zijn gebaseerd op de ontwikkeling van de werknemer in zijn functie. Iedere salarisschaal begint met een functieaanvangssalaris en bevat vervolgens maximaal 15 functiejaren, eindigend in een functie-eindsalaris.

Artikel 9 Functieperiodieken

Het verschil tussen twee opeenvolgende functiesalarissen heet standaardperiodiek. Een standaardperiodiek bedraagt minimaal 2% van het voor die functie geldende functie-eindsalaris.

Artikel 10 Functieaanvangssalaris

- 1 Het functieaanvangssalaris van ieder salarissysteem dient voor wat betreft de salarisgroepen 1 en 2 op het functieaanvangssalaris van salarisschaal 1 resp. 2 van het Model Salarissysteem uit de CAO.
- 2 Het niveau van de functieaanvangssalarissen mag overigens niet meer dan 10% afwijken ten opzichte van het niveau van de functieaanvangssalarissen van genoemd model.

Artikel 11 Functie-eindsalaris

- 1 De functie-eindsalarislijn van ieder salarissysteem dient te liggen binnen de grenzen als aangegeven in bijlage 1, met dien verstande dat voor een werkgever in een onderneming met minder dan 250 werknemers vaststelling van functie-eindsalarissen boven de bovengrens van die bijlage mogelijk is.
- 2 Onder de functie-eindsalarislijn van een salarissysteem wordt verstaan de lijn die het verband aangeeft tussen de middens van de in artikel 7 lid 1 bedoelde bereiken (bandbreedtes) enerzijds en de daarbij behorende functie-eindsalarissen anderzijds.

§3 INVOERINGSREGELS EN OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 12 Algemeen

- 1 Bij de invoering van het nieuwe salarissysteem is het bepaalde in de CAO Hoofdstuk II Geld, De Salarisparagraaf van toepassing, voor zover onderstaand daar niet van wordt afgeweken.
- 2 Op het tijdstip van invoering van het nieuwe salarissysteem komt de bij de werkgever van toepassing zijnde wijze van salariering te vervallen. Werknemers kunnen hieraan dan geen andere rechten meer ontleen dan vermeld in artikel 16.

Artikel 13 (Oud) persoonlijk salaris

- 1 Op het moment van invoering van het nieuwe salarissysteem wordt in de oude om te zetten methodiek onder het (oude) persoonlijk functiesalaris verstaan het feitelijk verdiende salaris
 - inclusief eventuele persoonlijke toeslagen
 - exclusief
 - toeslagen voor ploegendiensten, verschoven werktijden en arbeidsbezwarende omstandigheden
 - toeslag op grond van de wijze van functie-uitoefening, welke toeslag als zodanig wordt gehandhaafd in het nieuwe salarissysteem.
- 2 In de situatie dat volgens de oude methodiek het feitelijk verdiende salaris geacht kan worden mede op grond van de wijze van functie-uitoefening te zijn vastgesteld, zonder dat het hierop betrekking hebbende deel exact kan worden bepaald, zal de werkgever op het moment van invoering -op basis van de beoordeling van de wijze van functie-uitoefening op dat moment- na overleg met de werknemer vaststellen welk deel van het salaris in redelijkheid als toeslag op grond van de wijze van functie-uitoefening moet worden aangemerkt. Hierna treedt het bepaalde in lid 3 in werking.
- 3 Het totaal van het in lid 1 bedoelde (oude) persoonlijk functiesalaris en de toeslag op grond van de wijze van functie-uitoefening, zoals dat bestaat op het moment van de inschaling, zal niet worden aangetast.

Artikel 14 Inschalingstoeslag

- 1 Indien het (oude) persoonlijk functiesalaris zich bevindt tussen het functieaanvangs- en het functie-eindsalaris van de schaal die aan de nieuwe functiegroep is verbonden, wordt dat persoonlijk salaris ingeschaald in de voor de werknemer geldende salarisschaal.
- 2 Daarbij wordt een zodanig schaaljaar toegekend dat het bijbehorende functiesalaris zo dicht mogelijk ligt bij het (oude) persoonlijk functiesalaris, maar niet daar boven. Het verschil tussen het nieuwe functiesalaris en het (oude) persoonlijk functiesalaris wordt aangemerkt als inschalingstoeslag en zal gehandhaafd blijven totdat het functie-eindsalaris wordt bereikt.
- 3 Het functiesalaris en de inschalingstoeslag te zamen vormen de grondslag voor het toekennen van de toeslag op grond van de wijze van functie-uitoefening, andere toeslagen, zomede voor de voor iedere werknemer geldende algemene inkomensaanpassingen, vastgelegd in de CAO, Hoofdstuk II Geld, Inkomensaanpassingen.

Artikel 15 Verhoging van het (oud) persoonlijk functiesalaris tot functieaanvangssalaris

- 1 Indien het (oude) persoonlijk functiesalaris zich ten hoogste 7,5% bevindt onder het functieaanvangssalaris van de voor de werknemer geldende salarisschaal dan zal het (nieuwe) persoonlijk salaris gebracht worden op dat functieaanvangssalaris.
- 2 Is het verschil als bedoeld in lid 1 groter dan 7,5% dan zal het (oude) persoonlijk functiesalaris op het moment van invoering van het nieuwe salarissysteem worden verhoogd met ten minste 7,5%.

Artikel 16 Garantie persoonlijk salaris

- 1 Indien het (oude) persoonlijk functiesalaris zich bevindt boven het functie-eindsalaris van de nieuwe salarisschaal die aan de functie verbonden is, wordt dit als (nieuw) persoonlijk salaris gegarandeerd.
- 2 Dit persoonlijk salaris wordt alleen aangepast met de , voor iedere werknemer geldende algemene inkomensaanpassingen, vastgelegd in de CAO, Hoofdstuk II Geld, Inkomensaanpassingen.

Artikel 17 Salarisperspectief

- 1 Indien het te bereiken functie-eindsalaris in de salarisschaal die aan zijn nieuwe functiegroep is verbonden, lager ligt dan het te bereiken functie-eindsalaris volgens de voor de invoering geldende wijze van salariëring, dan zal de werknemer desalniettemin worden gehonoreerd volgens de salarisschaal die aan zijn nieuwe functiegroep is verbonden. Het volgens deze salarisschaal te bereiken eindsalaris treedt in de plaats van het oude salarispectief, echter met dien verstande dat in ieder geval gedurende drie jaar de salariscroei conform de oude salarisschaal wordt gegarandeerd.
- 2 In geval van aperte onbillijkheid kan hiervan voor de betrokken werknemer in gunstige zin worden afgeweken.

Grenzen functie-eindsalarissen

Bijlage 1

De kolommen C en D geven respectievelijk de ondergrens en bovengrens aan van de functie-eindsalarissen corresponderend met de in kolom B opgenomen BASYS-punten. Cursief gedrukt zijn in kolom A de schaalnummers van het model, en in de kolommen B, C en D de daarmee corresponderende BASYS-punten, en de daarbij behorende onder- en bovengrens voor het functie-eindsalaris.

A Nr.	B Basyspunten	C Ondergens (x €737,14)(1.3.08) (x €744,51)(1.3.09)	D Bovengrens (x €737,14)(1.3.08) (x €744,51)(1.3.09)	A Nr	B Basyspunten	C Ondergens (x €737,14)(1.3.08) (x €744,51)(1.3.09)	D Bovengrens (x €737,14)(1.3.08) (x €744,51)(1.3.09)
	30	21,5	25,5	9	256,5	54,5	66,0
<i>1</i>	32,5	22,5	25,5		260	55,5	67,0
	40	22,5	26,5		270	58,0	70,0
	50	23,5	27,5		280	61,0	73,5
<i>2</i>	57	24,0	28,5	10	289	64,0	77,0
	60	25,0	29,0		290	64,0	77,0
	70	26,0	30,5		300	66,5	80,0
	80	27,5	32,5		310	70,0	83,0
<i>3</i>	82,5	27,5	32,5		20	73,5	87,0
	90	28	33,5	11	322,5	74,5	87,5
	100	29,5	35,5		330	77,0	90,5
<i>4</i>	109	30,5	37,0		340	80,5	94,0
	110	30,5	37,0		350	84,0	98,05
	120	31,5	38,5	12	357	87,5	101,5
	130	33,0	40,5		360	88,5	102,5
<i>5</i>	136,5	34,0	41,5		370	92,0	106,0
	140	34,5	42,0		380	96,0	110,0
	150	36,0	44,0		390	99,5	114,0
	160	37,0	46,0	13	392,5	100,0	115,0
<i>6</i>	165	38,0	47,0		400	103,0	118,0
	170	38,5	48,0		410	107,0	122,5
	180	40,0	49,5		420	111,5	127,5
	190	41,5	51,5	14	429	115,5	132,5
<i>7</i>	194,5	42,0	52,0		430	115,5	132,5
	200	43,0	53,0		440	119,5	138,0
	210	45,0	55,5		450	23,0	143,0
	220	46,5	57,0		460	127,0	148,0
<i>8</i>	225	47,5	58,0	15	466,5	130,0	153,5
	230	48,5	59,5		470	131,5	155,5
	240	51,0	62,0		480	135,0	162,0
	250	53,0	64,0				

PENSIOENPROTOCOLLEN BIJ HOOFDSTUK VI PENSIOEN EN VUT (REGELING C II CAO)

PENSIOENPROTOCOL I (pensioenplicht)

- 1 De werkgever is verplicht om redelijke pensioenvoorzieningen toe te passen. Als redelijk wordt ten minste beschouwd hetgeen in de volgende protocollen is vastgelegd.
- 2 Totdat bepalingen in een pensioenprotocol zijn vastgelegd, zullen bestaande gebruiken en regelingen als richtsnoer worden genomen.
- 3 Dit protocol is ingegaan op 1 juli 1977, op 1 juli 2001 gewijzigd, en op 1 januari 2006 aangepast aan de herziene nummering in de CAO.
- 4 De werkgever was behoudens dispensaties in het kader van artikel 1.4.1 CAO, verplicht die maatregelen te nemen dat binnen een termijn van maximaal twee jaar na aanvang van het lidmaatschap van de destijds Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf aan dit protocol werd voldaan.

PENSIOENPROTOCOL II (overdracht van gekapitaliseerde pensioenaanspraken)

- 1 Dit protocol heeft betrekking op het scheppen van voorwaarden om bij verandering van werkgever binnen het bankbedrijf pensioenverlies zoveel mogelijk tegen te gaan.

2 Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

a *oude werkgever*

De werkgever (destijds lid van de Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf), bij wie de werknemer uit dienst treedt.

b *nieuwe werkgever*

De werkgever (destijds lid van de Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf), bij wie de werknemer in dienst treedt in aansluiting op het dienstverband met de oude werkgever.

c *verzekeraar*

Pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen die als uitvoeringsorgaan van de pensioenregelingen van de oude werkgever en de nieuwe werkgever optreden.

d *pensioenaanspraken*

De pensioenaanspraken die bij beëindiging van het dienstverband met de oude werkgever jegens een verzekeraar bestaan en die tijdens of bij het beëindigen van het dienstverband zijn verkregen en waarop de bepalingen van de Pensioen- en spaarfondsenwet van toepassing zijn.

e *gekapitaliseerde waarde*

De contante waarde van de pensioenaanspraken wordt ongeacht de toegepaste wijze van reservering en van premievrijmaking berekend op basis van:

- een rekenrente van 4% per jaar;
- de sterftetafels GBM/GBV 1985-1990 afgerond volgens Makeham, zoals uitgegeven door het Actuarieel Genootschap.

Bij de berekening van de gekapitaliseerde waarde wordt geen rekening gehouden met:

- kostenopslagen
- rentestandskortingen.

Nadere details van de rekentechniek worden door of namens partijen vastgesteld op grond van actuariële adviezen.

- 3 De oude werkgever doet de betrokken werknemer uiterlijk binnen een maand na het beëindigen van het dienstverband mededeling van het bepaalde in de leden 4 en 5 omtrent omzetting van pensioenaanspraken en overdracht van de gekapitaliseerde waarde. Bij voorkeur tezelfdertijd wordt

mededeling gedaan van de hoogte van de verkregen pensioenaanspraken uit hoofde van het beëindigen van het dienstverband.

- 4a Indien de werknemer uit dienst treedt bij de oude werkgever en in dienst treedt bij de nieuwe werkgever, worden, mits de werknemer binnen een periode van drie maanden hiermee schriftelijk instemt, de pensioenaanspraken jegens de verzekeraar van de oude werkgever omgezet in pensioenaanspraken jegens de verzekeraar van de nieuwe werkgever waarbij de gekapitaliseerde waarde na de omzetting gelijk zal zijn aan de gekapitaliseerde waarde voor omzetting.
- 4b Bij de bepaling van de gekapitaliseerde waarde worden aanspraken op bijzonder weduwen- of weduwnaarspensioen buiten beschouwing gelaten.
Met deze bijzondere aanspraken wordt echter wel rekening gehouden bij het bepalen van de pensioenaanspraken van de werknemer jegens de verzekeraar van de nieuwe werkgever.
- 4c De omgezette pensioenaanspraken worden geacht te zijn verkregen in dienst van de nieuwewerkgever zodat zij ten aanzien van eindloombepalingen en/of ten aanzien van toekenning van algemene pensioenaanspraken gelijk behandeld worden als pensioenaanspraken verkregen in dienst van de nieuwe werkgever. Voor zover de omgezette pensioenaanspraken samen met de bij de nieuwe werkgever te verkrijgen pensioenaanspraken meer zijn dan het bij de nieuwe werkgever bij maximale diensttijd te verkrijgen pensioen, kan het meerdere buiten beschouwing blijven ten aanzien van de bepalingen omtrent eindloon en/of algemene waardeaanpassingen.
- 5 Voor de uitvoering van de omzetting van de pensioenaanspraken draagt de verzekeraar van de oude werkgever de gekapitaliseerde waarde over aan de verzekeraar van de nieuwe werkgever die deze overdracht zal aanvaarden.
Deze overdracht vindt plaats nadat voldaan is aan de voorwaarde dat de werknemer bij de nieuwe werkgever een diensttijd van twee maanden en een dag heeft volbracht.
Indien de deelnemer komt te overlijden nadat de instemming met de omzetting van de pensioenaanspraken is gegeven maar de overdrachtswaarde nog niet is overgedragen aan de verzekeraar van de nieuwe werkgever, zal het nabestaandenpensioen (weduwen-, weduwnaars-, partner- en wezenpensioen) worden vastgesteld als ware de omzetting van de pensioenaanspraken reeds gerealiseerd, zulks onverminderd de verplichting van de verzekeraar van de oude werkgever om de overdrachtswaarde aan de verzekeraar van de nieuwe werkgever over te dragen.
Voor zover op een collectieve pensioenverzekering een of meer bepalingen van toepassing zijn die niet in overeenstemming zijn met dit protocol zullen deze contractuele verhinderingen zo spoedig mogelijk opgeheven worden.
- 6 Indien de pensioenaanspraken en de gekapitaliseerde waarde daarvan zijn overgedragen volgens de in dit protocol genoemde regels, zijn tevens de aan deze pensioenaanspraken in de toekomst te ontlene verplichtingen op grond van aanpassingen in de ondernemingspensioenregeling of in de CAO, van de oude werkgever overgegaan op de nieuwe werkgever.

PENSIOENPROTOCOL III (toetreding tot de pensioenregeling)

- 1 De werknemer heeft het recht toe te treden tot de bij de werkgever bestaande of nog te treffen algemene pensioenvoorzieningen behoudens nader te stellen leeftijdsbepalingen en bepalingen in verband met de aard van het dienstverband.
- 2 De pensioenregeling kan geen andere wachttijden voorschrijven dan die zijn genoemd in de leden 4 en 7 van dit protocol.
- 3 Toetreding tot de pensioenregeling vindt plaats zodra door de werknemer aan de toetredingsvoorwaarden wordt voldaan.
- 4 De minimum toetredingsleeftijd zal niet hoger zijn dan 25 jaar.
Voor werknemers beneden de minimum toetredingsleeftijd zal ten aanzien van verzekeringen bij overlijden een risicodekking in de pensioenregeling zijn opgenomen tot een niveau dat vergelijkbaar

is met de overlijdensdekking die in de pensioenregeling zou gelden als de werknemer reeds zou zijn toetreden.

- 5 De maximum toetredingsleeftijd zal niet lager zijn dan 49 jaar.
Een maximum toetredingsleeftijd is niet van toepassing indien bij toetreding overdracht van gekapitaliseerde pensioenaanspraken plaatsvindt op grond van Pensioenprotocol II. Indien een werknemer niet tot de pensioenregeling kan toetreden wegens het overschrijden van de maximum toetredingsleeftijd zal de werkgever een speciale regeling treffen. Die speciale regeling houdt in dat elk jaar een bijdrage wordt afgezonderd die hetzij rechtstreeks, hetzij via de opbouw van een geblokkeerd spaartegoed, wordt bestemd voor de financiering van pensioenaanspraken.
De hoogte van de bijdrage zal ten minste 15% bedragen van het verschil van enerzijds de som van het salaris, de vakantietoeslag en de jaarlijkse uitkering krachtens artikel 10 CAO en anderzijds de som van het minimumloon en de minimum vakantietoeslag.
- 6 Een werknemer kan van deelneming aan de pensioenregeling worden uitgesloten indien het dienstverband is aangegaan voor een bepaalde tijd. Indien aansluitend een dienstverband voor onbepaalde tijd wordt aangegaan, zal bij de vaststelling van de hoogte van de pensioenaanspraken de tijdens het dienstverband voor bepaalde tijd volbrachte diensttijd mede in aanmerking worden genomen voor zover aan de overige toetredingsbepalingen is en was voldaan.
- 7 Bij toetreding van een werknemer tot een pensioenregeling waaraan hij reeds eerder heeft deelgenomen, zullen de reeds bestaande pensioenverplichtingen krachtens de eerdere deelneming worden samengevoegd met de pensioenaanspraken uit hoofde van het nieuwe dienstverband. Deze samenvoeging vindt plaats zodra de werknemer in het nieuwe dienstverband een diensttijd van twee maanden en een dag heeft volbracht.
De samenvoeging zal ten minste inhouden dat de in lid 2e van Pensioenprotocol II bedoelde gekapitaliseerde waarde van de pensioenaanspraken uit het vorige dienstverband, wordt aangewend om pensioenaanspraken vast te stellen waarbij het bepaalde in lid 4c van Pensioenprotocol II van overeenkomstige toepassing zal zijn.
De samenvoeging blijft echter achterwege indien de werknemer zich binnen drie maanden na de hernieuwde toetreding schriftelijk tegen deze samenvoeging heeft verzet.

PENSIOENPROTOCOL IV (pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid)

- 1 Dit protocol heeft betrekking op de voortzetting van de pensioenverzekering tijdens arbeidsongeschiktheid.
- 2 Onder arbeidsongeschiktheid wordt in dit protocol verstaan:
arbeidsongeschiktheid, op grond waarvan de werknemer tijdens het dienstverband of direct daarop aansluitend recht heeft verkregen op een uitkering krachtens de AAW/WAO, berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 65% of meer.
- 3 Bij arbeidsongeschiktheid van een werknemer zal ten aanzien van de pensioenaanspraken naar keuze gelden, dat:
 - de werkgever de premies en/of koopsommen voor de financiering van ouderdoms-, weduwe-/weduwnaars- en wezenpensioen op dezelfde voet aan de verzekeraar zal doen toekomen, als voor de intrede van de arbeidsongeschiktheid het geval was. In dit geval kan een eventuele premiebijdrage van de werknemer eveneens worden gecontinueerd;
of
 - de pensioenregeling voorziet in een voortgezette financiering van het ouderdoms-, weduwe-/weduwnaars- en wezenpensioen door middel van zogenaamde premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.
Het bepaalde in dit lid geldt:
 - a voor werknemers van 25 jaar of ouder, die in de pensioenregeling van de werkgever zijn opgenomen;
 - b indien en zolang de arbeidsongeschiktheid in de zin van dit protocol voortduurt;
 - c onder inachtneming van artikel 12 van de CAO en van Pensioenprotocol III.

- 4 Voor de hoogte van de tijdens arbeidsongeschiktheid te verzekeren pensioenbedragen gelden de volgende bepalingen:
 - a vastgesteld wordt de hoogte van de één jaar na het tijdstip van intreden van de arbeidsongeschiktheid verzekerde pensioenbedragen.

Tijdens arbeidsongeschiktheid zullen tenminste deze pensioenbedragen verzekerd zijn;
 - b op de datum van beëindiging van het dienstverband zijn de criteria van Pensioenprotocol V van overeenkomstige toepassing op deze pensioenbedragen. Indien het dienstverband betrekking heeft op kortere arbeidsduur wordt daarbij uitgegaan van een ongewijzigde verhouding tussen de kortere arbeidsduur en de basis arbeidsduur;
 - c tijdens de arbeidsongeschiktheid worden de verzekerde pensioenbedragen periodiek aangepast overeenkomstig de bepalingen van de CAO inzake de aanpassing van de ingegane pensioenen.

Dit geldt niet voor een onderneming of een verzekeraar, die gedurende de arbeidsongeschiktheid de pensioengrondslagen periodiek op dezelfde wijze aanpast als de pensioengrondslagen van de werknemers in actieve dienst. Bij de toepassing van dit lid mag het deel van het pensioenbedrag, dat wordt ontleend aan het inkomensdeel boven het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO, buiten beschouwing blijven.
- 5 Dit protocol wordt buiten werking gesteld, indien de onderhavige materie bij de wet wordt geregeld, bijvoorbeeld door het aan de WAO verbinden van een pensioenvoorziening. Indien dergelijke wetgeving tot lagere pensioenaanspraken leidt dan uit dit protocol voortvloeien, zal dit protocol voor het meerdere van kracht blijven, volgens alsdan nader overeen te komen aanvullende regels.

PENSIOENPROTOCOL V (verhouding pensioeninkomen en jaarinkomen)

§1 Inleiding

Dit protocol bevat de criteria, die gelden voor de toetsing van de regelingen voor ouderdomspensioen, weduwe-/weduwnaarspensioen en wezenpensioen.

De paragrafen 2 tot en met 6 hebben betrekking op de criteria, die voor het ouderdomspensioen en het weduwe-/weduwnaarspensioen gelden bij een volledige diensttijd, zijnde 40 of meer voor de pensioenregeling volledig meetellende jaren.

Deze paragrafen zijn bij een kleiner aantal jaren eveneens van toepassing, indien het pensioenreglement reeds bij minder dan 40 jaren tot een volledig pensioen leidt.

Voor de toetsing van het weduwe-/weduwnaarspensioen ingevolge dit protocol, worden als voor pensioen meetellende jaren mede in aanmerking genomen de jaren gelegen tussen het tijdstip van overlijden van de werknemer en diens oorspronkelijke pensioendatum.

In §7 is aangegeven, welke criteria er gelden bij pensionering of overlijden bij een onvolledig aantal voor pensioen meetellende jaren.

§8 bevat de criteria, die gelden bij beëindiging van het dienstverband, anders dan door overlijden, arbeidsongeschiktheid, pensionering of vervroegd uittreden (VUT).

§9 geeft de criteria voor de regeling van wezenpensioen. Voor de toetsing van het wezenpensioen ingevolge dit protocol, worden als voor pensioen meetellende jaren mede in aanmerking genomen de jaren gelegen tussen het tijdstip van overlijden van de werknemer en diens oorspronkelijke pensioendatum.

§10 behelst de mogelijkheid om het niveau van het totale nabestaandenpensioen te begrenzen.

In §11 is tenslotte een voorbehoud gemaakt voor de situatie, dat de AOW en/of de samenloop van dit protocol met de AOW door rechtspraak of wetgeving worden getroffen c.q. gewijzigd.

Dit protocol geldt onder inachtneming van het ter zake van de toetreding tot de pensioenregeling gestelde in Pensioenprotocol III en gaat er van uit, dat er geen sprake is van echtscheiding, van ongewoon grote leeftijdsverschillen tussen man en vrouw, van huwelijk op latere leeftijd, van hertrouwen van de werknemer of van hertrouwen van de weduwe/weduwnaar.

In deze gevallen kunnen bijzonder bepalingen in de pensioenregeling van kracht worden, met als richtsnoer de op deze punten bestaande gebruiken en regelingen.

§2 Jaarinkomen

Het jaarinkomen is het jaarinkomen, als bedoeld in artikel 1.1 CAO, zijnde het salaris, vermeerderd met de vakantietoeslag en de jaarlijkse uitkering c.q. 13e maand.

Bij de toetsing in het kader van dit protocol zal voor het jaarinkomen een maximum in acht worden genomen van het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO, hetgeen niet wegneemt dat per onderneming verdergaande voorzieningen kunnen worden getroffen.

§3 Pensioeninkomen van gepensioneerde werknemers

Het pensioeninkomen van gepensioneerde werknemers is gelijk aan de som van:

- het pensioen uit hoofde van de AOW, inclusief de daarbij behorende vakantietoeslag en
- het ouderdomspensioen uit hoofde van de voor de gepensioneerde werknemers geldende pensioenregeling bij de werkgever, inclusief de eventueel daarbij behorende vakantietoeslag en/of winstdeling.

Voor werknemers is het pensioen uit hoofde van de AOW gelijk aan:

- het -op dat moment geldende en tot een jaarbedrag herleide- ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub a van de AOW, of
- tweemaal het -op dat moment geldende en tot een jaarbedrag herleide- ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub b van de AOW.

§4 Toetsing van het ouderdomspensioen op het moment van pensionering

In deze paragraaf wordt aangegeven welke verhouding er ten minste moet bestaan tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen. De toetsing vindt plaats op de datum van beëindiging van het dienstverband wegens het bereiken van de reglementaire pensioendatum. Op dat moment wordt de verhouding vastgesteld tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen.

Daarbij blijft het gedeelte van het jaarinkomen boven het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO buiten beschouwing.

De verhouding die er ten minste moet bestaan tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen, is overeenkomstig de hierna volgende tabel afhankelijk van de hoogte van het jaarinkomen (per 1-3-2008).

jaarinkomen hoger dan	€66.201,72	60	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€66.201,72	61,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€62.563,37	62,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€58.928,10	63,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€55.291,81	65	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€51.655,53	66,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€47.989,37	67,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€44.298,00	68,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€40.608,69	70	%

(per 1-3-2009)

jaarinkomen hoger dan	€66.863,74	60	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€66.863,74	61,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€63.189,00	62,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€59.517,38	63,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€55.844,73	65	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€52.172,09	66,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€48.469,26	67,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€44.740,98	68,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€41.014,78	70	%

Indien het dienstverband is gebaseerd op een arbeidsduur van minder dan gemiddeld 36 uur per week, worden het pensioeninkomen en het jaarinkomen herleid tot de overeenkomstige bedragen bij een dienstverband gebaseerd op gemiddeld 36 uur per week. Eerst daarna wordt het gedeelte van het jaarinkomen bepaald dat bij de toetsing buiten beschouwing blijft, en wordt de verhouding die er ten minste moet bestaan tussen het daadwerkelijke pensioeninkomen en het daadwerkelijke jaarinkomen in de tabel afgelezen.

Conform het gestelde in artikel 9 van de CAO worden de inkomensgrenzen in de tabel periodiek aangepast aan de inkomensontwikkeling van de werknemers.

§5 Pensioeninkomen van de weduwe/weduwnaar

Het pensioeninkomen van de weduwe/weduwnaar is gelijk aan de som van:

- a het pensioen uit hoofde van de AOW, inclusief de daarbij behorende vakantietoeslag;
- b het weduwe-/weduwnaarspensioen dat voor de weduwe/weduwnaar voortvloeit uit de voor de werknemers geldende pensioenregeling bij de werkgever, inclusief de eventueel daarbij behorende vakantietoeslag en/of winstdeling en
- c het bedrag dat -eventueel buiten het pensioenreglement om- door de werkgever of verzekeraar wordt vergoed voor de door de weduwe/weduwnaar verschuldigd zijnde premies volksverzekeringen en/of premie ziektekostenverzekering.

Het pensioen uit hoofde van de AOW is gelijk aan het tot een jaarbedrag herleide ouderdompensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub a van de AOW (de AOW-uitkering voor de 'gehuwde pensioengerechtigde, van wie de echtgenoot jonger is dan 65 jaar en de ongehuwde pensioengerechtigde').

§6 Toetsing van het weduwe-/weduwnaarspensioen op het moment van overlijden of op het moment van pensionering

De toetsing vindt plaats op de datum van beëindiging van het dienstverband wegens overlijden of wegens het bereiken van de reglementaire pensioendatum.

Op dat moment wordt de verhouding vastgesteld tussen het pensioeninkomen van de weduwe/weduwnaar en het jaarinkomen.

Daarbij blijft het gedeelte van het jaarinkomen boven het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO buiten beschouwing. De toetsing geschiedt op dezelfde wijze als de toetsing van het ouderdompensioen, als omschreven in §4, met dien verstande dat:

- a de in de tabel van §4 genoemde verhoudingsgetallen vermenigvuldigd worden met 70%, indien de weduwe/weduwnaar 65 jaar of ouder is;
- b de in de tabel van §4 genoemde verhoudingsgetallen vermenigvuldigd worden met 75%, indien de weduwe/weduwnaar jonger is dan 65 jaar, met dien verstande dat voor het bepalen van de verhouding, de fictie geldt dat de AOW van toepassing is zoals bepaald in §3;
- c bij het beëindigen van het dienstverband wegens het bereiken van de pensioendatum de aanspraak op weduwe-/weduwnaarspensioen van de gewezen werknemer getoetst wordt.

§7 Pensionering of overlijden bij een onvolledig aantal voor pensioen meetellende jaren

Wordt het dienstverband beëindigd wegens het bereiken van de reglementaire pensioendatum of wegens overlijden en is er sprake van een onvolledig aantal voor pensioen meetellende jaren, dan geldt het volgende:

- a de verhouding die ten minste moet bestaan tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen, is gelijk aan een evenredig deel van de verhouding, die op basis van §4 respectievelijk §6 zou gelden bij een volledig aantal voor pensioen meetellende jaren;
- b het evenredig deel is gelijk aan het aantal voor pensioen volledig meetellende jaren gedeeld door 40, dan wel gedeeld door het aantal voor pensioen meetellende jaren, dat voldoende zou zijn geweest om eenzelfde pensioenniveau te bereiken. Het evenredig deel is ten hoogste gelijk aan 100%;

- c bij de vaststelling van het pensioeninkomen zullen de in §3 respectievelijk §5 bedoelde AOW-bedragen naar dezelfde evenredigheid in acht worden genomen.

§8 Beëindiging van het dienstverband anders dan wegens overlijden, arbeidsongeschiktheid, pensionering of vervroegd uitreden (VUT)

De toetsing geschiedt op dezelfde wijze als de toetsing op grond van §7. De toetsing heeft nu alleen geen betrekking op direct ingaande pensioenen, maar op de pensioenaanspraken die op het moment van beëindiging van het dienstverband bestaan jegens het pensioenfonds of de verzekeringsmaatschappij die de pensioenregeling van de werkgever uitvoert.

§9 Toetsing van het wezenpensioen

Het wezenpensioen is per kind ten minste gelijk aan 14% van het ouderdomspensioen, dat op grond van dit protocol ten minste verzekerd dient te zijn.

Indien beide ouders zijn overleden geldt een percentage van 28% in plaats van 14%.

Het gestelde in dit artikel is van toepassing op:

- a kinderen van een werknemer, indien en zolang zij jonger zijn dan 18 jaar;
- b kinderen van een gewezen werknemer, indien en zolang zij jonger zijn dan 18 jaar en voor hen een aanspraak heeft gegolden tijdens het dienstverband;
- c studerende kinderen tot 27 jaar, onder de voorwaarden:
 - dat zij recht op wezenpensioen zouden hebben gehad, als zij jonger dan 18 jaar waren geweest en
 - dat zij recht hebben op een uitkering krachtens de Wet op de studiefinanciering, dan wel de AKW.

§10 Maximering nabestaandenpensioen

Op het moment van beëindiging van het dienstverband wegens overlijden zal het totaalbedrag van de direct ingaande nabestaandenpensioenen niet groter behoeven te zijn dan het op dat moment berekende verschil tussen:

- a het jaarinkomen, ter grootte van ten hoogste het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO en
- b het AOW-bedrag, ter grootte van tweemaal het tot een jaarbedrag herleide ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub b van de AOW.

§11 Voorbehoud inzake samenloop met AOW

Pensioenprotocol V wordt buiten werking gesteld, indien tijdens de looptijd van de CAO blijkt, dat:

- a de vormgeving van de samenloop met de AOW, als bedoeld in de paragrafen 3 en 5, wordt getroffen door Nederlandse of Europese rechtspraak of
- b de Nederlandse wetgeving met betrekking tot de AOW en/of de samenloop van de AOW met pensioen op grond van een collectieve pensioenregeling wordt gewijzigd.

PENSIOENPROTOCOLLEN BIJ HOOFDSTUK VI PENSIOEN EN VUT (REGELING C II CAO)

PENSIOENPROTOCOL I (pensioenplicht)

- 1 De werkgever is verplicht om redelijke pensioenvoorzieningen toe te passen. Als redelijk wordt ten minste beschouwd hetgeen in de volgende protocollen is vastgelegd.
- 2 Totdat bepalingen in een pensioenprotocol zijn vastgelegd, zullen bestaande gebruiken en regelingen als richtsnoer worden genomen.
- 3 Dit protocol is ingegaan op 1 juli 1977, op 1 juli 2001 gewijzigd, en op 1 januari 2006 aangepast aan de herziene nummering in de CAO.
- 4 De werkgever was behoudens dispensaties in het kader van artikel 1.4.1 CAO, verplicht die maatregelen te nemen dat binnen een termijn van maximaal twee jaar na aanvang van het lidmaatschap van de destijds Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf aan dit protocol werd voldaan.

PENSIOENPROTOCOL II (overdracht van gekapitaliseerde pensioenaanspraken)

- 1 Dit protocol heeft betrekking op het scheppen van voorwaarden om bij verandering van werkgever binnen het bankbedrijf pensioenverlies zoveel mogelijk tegen te gaan.

2 Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

a oude werkgever

De werkgever (destijds lid van de Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf), bij wie de werknemer uit dienst treedt.

b nieuwe werkgever

De werkgever (destijds lid van de Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf), bij wie de werknemer in dienst treedt in aansluiting op het dienstverband met de oude werkgever.

c verzekeraar

Pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen die als uitvoeringsorgaan van de pensioenregelingen van de oude werkgever en de nieuwe werkgever optreden.

d pensioenaanspraken

De pensioenaanspraken die bij beëindiging van het dienstverband met de oude werkgever jegens een verzekeraar bestaan en die tijdens of bij het beëindigen van het dienstverband zijn verkregen en waarop de bepalingen van de Pensioen- en spaarfondsenwet van toepassing zijn.

e gekapitaliseerde waarde

De contante waarde van de pensioenaanspraken wordt ongeacht de toegepaste wijze van reservering en van premievrijmaking berekend op basis van:

- een rekenrente van 4% per jaar;
- de sterftetafels GBM/GBV 1985-1990 afgerond volgens Makeham, zoals uitgegeven door het Actuarieel Genootschap.

Bij de berekening van de gekapitaliseerde waarde wordt geen rekening gehouden met:

- kostenopslagen
- rentestandskortingen.

Nadere details van de rekentechniek worden door of namens partijen vastgesteld op grond van actuariële adviezen.

- 3 De oude werkgever doet de betrokken werknemer uiterlijk binnen een maand na het beëindigen van het dienstverband mededeling van het bepaalde in de leden 4 en 5 omtrent omzetting van pensioenaanspraken en overdracht van de gekapitaliseerde waarde. Bij voorkeur tezelfdertijd wordt

mededeling gedaan van de hoogte van de verkregen pensioenaanspraken uit hoofde van het beëindigen van het dienstverband.

- 4a Indien de werknemer uit dienst treedt bij de oude werkgever en in dienst treedt bij de nieuwe werkgever, worden, mits de werknemer binnen een periode van drie maanden hiermee schriftelijk instemt, de pensioenaanspraken jegens de verzekeraar van de oude werkgever omgezet in pensioenaanspraken jegens de verzekeraar van de nieuwe werkgever waarbij de gekapitaliseerde waarde na de omzetting gelijk zal zijn aan de gekapitaliseerde waarde voor omzetting.
- 4b Bij de bepaling van de gekapitaliseerde waarde worden aanspraken op bijzonder weduwen- of weduwnaarspensioen buiten beschouwing gelaten.
Met deze bijzondere aanspraken wordt echter wel rekening gehouden bij het bepalen van de pensioenaanspraken van de werknemer jegens de verzekeraar van de nieuwe werkgever.
- 4c De omgezette pensioenaanspraken worden geacht te zijn verkregen in dienst van de nieuwewerkgever zodat zij ten aanzien van eindloombepalingen en/of ten aanzien van toekenning van algemene pensioenaanspraken gelijk behandeld worden als pensioenaanspraken verkregen in dienst van de nieuwe werkgever. Voor zover de omgezette pensioenaanspraken samen met de bij de nieuwe werkgever te verkrijgen pensioenaanspraken meer zijn dan het bij de nieuwe werkgever bij maximale diensttijd te verkrijgen pensioen, kan het meerdere buiten beschouwing blijven ten aanzien van de bepalingen omtrent eindloon en/of algemene waardeaanpassingen.
- 5 Voor de uitvoering van de omzetting van de pensioenaanspraken draagt de verzekeraar van de oude werkgever de gekapitaliseerde waarde over aan de verzekeraar van de nieuwe werkgever die deze overdracht zal aanvaarden.
Deze overdracht vindt plaats nadat voldaan is aan de voorwaarde dat de werknemer bij de nieuwe werkgever een diensttijd van twee maanden en een dag heeft volbracht.
Indien de deelnemer komt te overlijden nadat de instemming met de omzetting van de pensioenaanspraken is gegeven maar de overdrachtswaarde nog niet is overgedragen aan de verzekeraar van de nieuwe werkgever, zal het nabestaandenpensioen (weduwen-, weduwnaars-, partner- en wezenpensioen) worden vastgesteld als ware de omzetting van de pensioenaanspraken reeds gerealiseerd, zulks onverminderd de verplichting van de verzekeraar van de oude werkgever om de overdrachtswaarde aan de verzekeraar van de nieuwe werkgever over te dragen.
Voor zover op een collectieve pensioenverzekering een of meer bepalingen van toepassing zijn die niet in overeenstemming zijn met dit protocol zullen deze contractuele veranderingen zo spoedig mogelijk opgeheven worden.
- 6 Indien de pensioenaanspraken en de gekapitaliseerde waarde daarvan zijn overgedragen volgens de in dit protocol genoemde regels, zijn tevens de aan deze pensioenaanspraken in de toekomst te ontlene verplichtingen op grond van aanpassingen in de ondernemingspensioenregeling of in de CAO, van de oude werkgever overgegaan op de nieuwe werkgever.

PENSIOENPROTOCOL III (toetreding tot de pensioenregeling)

- 1 De werknemer heeft het recht toe te treden tot de bij de werkgever bestaande of nog te treffen algemene pensioenvoorzieningen behoudens nader te stellen leeftijdsbepalingen en bepalingen in verband met de aard van het dienstverband.
- 2 De pensioenregeling kan geen andere wachttijden voorschrijven dan die zijn genoemd in de leden 4 en 7 van dit protocol.
- 3 Toetreding tot de pensioenregeling vindt plaats zodra door de werknemer aan de toetredingsvoorwaarden wordt voldaan.
- 4 De minimum toetredingsleeftijd zal niet hoger zijn dan 25 jaar.
Voor werknemers beneden de minimum toetredingsleeftijd zal ten aanzien van verzekeringen bij overlijden een risicodekking in de pensioenregeling zijn opgenomen tot een niveau dat vergelijkbaar

is met de overlijdensdekking die in de pensioenregeling zou gelden als de werknemer reeds zou zijn toetreden.

- 5 De maximum toetredingsleeftijd zal niet lager zijn dan 49 jaar.
Een maximum toetredingsleeftijd is niet van toepassing indien bij toetreding overdracht van gekapitaliseerde pensioenaanspraken plaatsvindt op grond van Pensioenprotocol II. Indien een werknemer niet tot de pensioenregeling kan toetreden wegens het overschrijden van de maximum toetredingsleeftijd zal de werkgever een speciale regeling treffen. Die speciale regeling houdt in dat elk jaar een bijdrage wordt afgezonderd die hetzij rechtstreeks, hetzij via de opbouw van een geblokkeerd spaartegoed, wordt bestemd voor de financiering van pensioenaanspraken.
De hoogte van de bijdrage zal ten minste 15% bedragen van het verschil van enerzijds de som van het salaris, de vakantietoeslag en de jaarlijkse uitkering krachtens artikel 10 CAO en anderzijds de som van het minimumloon en de minimum vakantietoeslag.
- 6 Een werknemer kan van deelneming aan de pensioenregeling worden uitgesloten indien het dienstverband is aangegaan voor een bepaalde tijd. Indien aansluitend een dienstverband voor onbepaalde tijd wordt aangegaan, zal bij de vaststelling van de hoogte van de pensioenaanspraken de tijdens het dienstverband voor bepaalde tijd volbrachte diensttijd mede in aanmerking worden genomen voor zover aan de overige toetredingsbepalingen is en was voldaan.
- 7 Bij toetreding van een werknemer tot een pensioenregeling waaraan hij reeds eerder heeft deelgenomen, zullen de reeds bestaande pensioenverplichtingen krachtens de eerdere deelneming worden samengevoegd met de pensioenaanspraken uit hoofde van het nieuwe dienstverband. Deze samenvoeging vindt plaats zodra de werknemer in het nieuwe dienstverband een diensttijd van twee maanden en een dag heeft volbracht.
De samenvoeging zal ten minste inhouden dat de in lid 2e van Pensioenprotocol II bedoelde gekapitaliseerde waarde van de pensioenaanspraken uit het vorige dienstverband, wordt aangewend om pensioenaanspraken vast te stellen waarbij het bepaalde in lid 4c van Pensioenprotocol II van overeenkomstige toepassing zal zijn.
De samenvoeging blijft echter achterwege indien de werknemer zich binnen drie maanden na de hernieuwde toetreding schriftelijk tegen deze samenvoeging heeft verzet.

PENSIOENPROTOCOL IV (pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid)

- 1 Dit protocol heeft betrekking op de voortzetting van de pensioenverzekering tijdens arbeidsongeschiktheid.
- 2 Onder arbeidsongeschiktheid wordt in dit protocol verstaan:
arbeidsongeschiktheid, op grond waarvan de werknemer tijdens het dienstverband of direct daarop aansluitend recht heeft verkregen op een uitkering krachtens de AAW/WAO, berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 65% of meer.
- 3 Bij arbeidsongeschiktheid van een werknemer zal ten aanzien van de pensioenaanspraken naar keuze gelden, dat:
 - de werkgever de premies en/of koopsommen voor de financiering van ouderdoms-, weduwe-/weduwnaars- en wezenpensioen op dezelfde voet aan de verzekeraar zal doen toekomen, als voor de intrede van de arbeidsongeschiktheid het geval was. In dit geval kan een eventuele premiebijdrage van de werknemer eveneens worden gecontinueerd;
of
 - de pensioenregeling voorziet in een voortgezette financiering van het ouderdoms-, weduwe-/weduwnaars- en wezenpensioen door middel van zogenaamde premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.
Het bepaalde in dit lid geldt:
 - a voor werknemers van 25 jaar of ouder, die in de pensioenregeling van de werkgever zijn opgenomen;
 - b indien en zolang de arbeidsongeschiktheid in de zin van dit protocol voortduurt;
 - c onder inachtneming van artikel 12 van de CAO en van Pensioenprotocol III.

- 4 Voor de hoogte van de tijdens arbeidsongeschiktheid te verzekeren pensioenbedragen gelden de volgende bepalingen:
- a vastgesteld wordt de hoogte van de één jaar na het tijdstip van intreden van de arbeidsongeschiktheid verzekerde pensioenbedragen.
Tijdens arbeidsongeschiktheid zullen tenminste deze pensioenbedragen verzekerd zijn;
 - b op de datum van beëindiging van het dienstverband zijn de criteria van Pensioenprotocol V van overeenkomstige toepassing op deze pensioenbedragen. Indien het dienstverband betrekking heeft op kortere arbeidsduur wordt daarbij uitgegaan van een ongewijzigde verhouding tussen de kortere arbeidsduur en de basis arbeidsduur;
 - c tijdens de arbeidsongeschiktheid worden de verzekerde pensioenbedragen periodiek aangepast overeenkomstig de bepalingen van de CAO inzake de aanpassing van de ingegane pensioenen.
Dit geldt niet voor een onderneming of een verzekeraar, die gedurende de arbeidsongeschiktheid de pensioengrondslagen periodiek op dezelfde wijze aanpast als de pensioengrondslagen van de werknemers in actieve dienst. Bij de toepassing van dit lid mag het deel van het pensioenbedrag, dat wordt ontleend aan het inkomensdeel boven het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO, buiten beschouwing blijven.
- 5 Dit protocol wordt buiten werking gesteld, indien de onderhavige materie bij de wet wordt geregeld, bijvoorbeeld door het aan de WAO verbinden van een pensioenvoorziening. Indien dergelijke wetgeving tot lagere pensioenaanspraken leidt dan uit dit protocol voortvloeien, zal dit protocol voor het meerdere van kracht blijven, volgens alsdan nader overeen te komen aanvullende regels.

PENSIOENPROTOCOL V (verhouding pensioeninkomen en jaarinkomen)

§1 Inleiding

Dit protocol bevat de criteria, die gelden voor de toetsing van de regelingen voor ouderdomspensioen, weduwe-/weduwnaarspensioen en wezenpensioen.

De paragrafen 2 tot en met 6 hebben betrekking op de criteria, die voor het ouderdomspensioen en het weduwe-/weduwnaarspensioen gelden bij een volledige diensttijd, zijnde 40 of meer voor de pensioenregeling volledig meetellende jaren.

Deze paragrafen zijn bij een kleiner aantal jaren eveneens van toepassing, indien het pensioenreglement reeds bij minder dan 40 jaren tot een volledig pensioen leidt.

Voor de toetsing van het weduwe-/weduwnaarspensioen ingevolge dit protocol, worden als voor pensioen meetellende jaren mede in aanmerking genomen de jaren gelegen tussen het tijdstip van overlijden van de werknemer en diens oorspronkelijke pensioendatum.

In §7 is aangegeven, welke criteria er gelden bij pensionering of overlijden bij een onvolledig aantal voor pensioen meetellende jaren.

§8 bevat de criteria, die gelden bij beëindiging van het dienstverband, anders dan door overlijden, arbeidsongeschiktheid, pensionering of vervroegd uittreden (VUT).

§9 geeft de criteria voor de regeling van wezenpensioen. Voor de toetsing van het wezenpensioen ingevolge dit protocol, worden als voor pensioen meetellende jaren mede in aanmerking genomen de jaren gelegen tussen het tijdstip van overlijden van de werknemer en diens oorspronkelijke pensioendatum.

§10 behelst de mogelijkheid om het niveau van het totale nabestaandenpensioen te begrenzen.

In §11 is tenslotte een voorbehoud gemaakt voor de situatie, dat de AOW en/of de samenloop van dit protocol met de AOW door rechtspraak of wetgeving worden getroffen c.q. gewijzigd.

Dit protocol geldt onder inachtneming van het ter zake van de toetreding tot de pensioenregeling gestelde in Pensioenprotocol III en gaat er van uit, dat er geen sprake is van echtscheiding, van ongewoon grote leeftijdsverschillen tussen man en vrouw, van huwelijk op latere leeftijd, van hertrouwen van de werknemer of van hertrouwen van de weduwe/weduwnaar.

In deze gevallen kunnen bijzonder bepalingen in de pensioenregeling van kracht worden, met als richtsnoer de op deze punten bestaande gebruiken en regelingen.

§2 Jaarinkomen

Het jaarinkomen is het jaarinkomen, als bedoeld in artikel 1.1 CAO, zijnde het salaris, vermeerderd met de vakantietoeslag en de jaarlijkse uitkering c.q. 13e maand.

Bij de toetsing in het kader van dit protocol zal voor het jaarinkomen een maximum in acht worden genomen van het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO, hetgeen niet wegneemt dat per onderneming verdergaande voorzieningen kunnen worden getroffen.

§3 Pensioeninkomen van gepensioneerde werknemers

Het pensioeninkomen van gepensioneerde werknemers is gelijk aan de som van:

- het pensioen uit hoofde van de AOW, inclusief de daarbij behorende vakantietoeslag en
- het ouderdomspensioen uit hoofde van de voor de gepensioneerde werknemers geldende pensioenregeling bij de werkgever, inclusief de eventueel daarbij behorende vakantietoeslag en/of winstdeling.

Voor werknemers is het pensioen uit hoofde van de AOW gelijk aan:

- het -op dat moment geldende en tot een jaarbedrag herleide- ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub a van de AOW, of
- tweemaal het -op dat moment geldende en tot een jaarbedrag herleide- ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub b van de AOW.

§4 Toetsing van het ouderdomspensioen op het moment van pensionering

In deze paragraaf wordt aangegeven welke verhouding er ten minste moet bestaan tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen. De toetsing vindt plaats op de datum van beëindiging van het dienstverband wegens het bereiken van de reglementaire pensioendatum. Op dat moment wordt de verhouding vastgesteld tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen.

Daarbij blijft het gedeelte van het jaarinkomen boven het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO buiten beschouwing.

De verhouding die er ten minste moet bestaan tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen, is overeenkomstig de hierna volgende tabel afhankelijk van de hoogte van het jaarinkomen (per 1-4-2007).

jaarinkomen hoger dan	€64.273,51	60	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€64.273,51	61,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€60.741,14	62,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€57.211,75	63,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€53.681,37	65	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€50.151,00	66,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€46.591,62	67,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€43.007,77	68,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€39.425,91	70	%

(per 1-3-2008)

jaarinkomen hoger dan	€66.201,72	60	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€66.201,72	61,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€62.563,37	62,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€58.928,10	63,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€55.291,81	65	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€51.655,53	66,25	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€47.989,37	67,5	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€44.298,00	68,75	%
jaarinkomen gelijk aan of lager dan	€40.608,69	70	%

Indien het dienstverband is gebaseerd op een arbeidsduur van minder dan gemiddeld 36 uur per week, worden het pensioeninkomen en het jaarinkomen herleid tot de overeenkomstige bedragen bij een dienstverband gebaseerd op gemiddeld 36 uur per week. Eerst daarna wordt het gedeelte van het jaarinkomen bepaald dat bij de toetsing buiten beschouwing blijft, en wordt de verhouding die er ten minste moet bestaan tussen het daadwerkelijke pensioeninkomen en het daadwerkelijke jaarinkomen in de tabel afgelezen.

Conform het gestelde in artikel 9 van de CAO worden de inkomensgrenzen in de tabel periodiek aangepast aan de inkomensontwikkeling van de werknemers.

§5 Pensioeninkomen van de weduwe/weduwnaar

Het pensioeninkomen van de weduwe/weduwnaar is gelijk aan de som van:

- a het pensioen uit hoofde van de AOW, inclusief de daarbij behorende vakantietoeslag;
- b het weduwe-/weduwnaarspensioen dat voor de weduwe/weduwnaar voortvloeit uit de voor de werknemers geldende pensioenregeling bij de werkgever, inclusief de eventueel daarbij behorende vakantietoeslag en/of winstdeling en
- c het bedrag dat -eventueel buiten het pensioenreglement om- door de werkgever of verzekeraar wordt vergoed voor de door de weduwe/weduwnaar verschuldigd zijnde premies volksverzekeringen en/of premie ziektekostenverzekering.

Het pensioen uit hoofde van de AOW is gelijk aan het tot een jaarbedrag herleide ouderdompensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub a van de AOW (de AOW-uitkering voor de 'gehuwde pensioengerechtigde, van wie de echtgenoot jonger is dan 65 jaar en de ongehuwde pensioengerechtigde').

§6 Toetsing van het weduwe-/weduwnaarspensioen op het moment van overlijden of op het moment van pensionering

De toetsing vindt plaats op de datum van beëindiging van het dienstverband wegens overlijden of wegens het bereiken van de reglementaire pensioendatum.

Op dat moment wordt de verhouding vastgesteld tussen het pensioeninkomen van de weduwe/weduwnaar en het jaarinkomen.

Daarbij blijft het gedeelte van het jaarinkomen boven het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO buiten beschouwing. De toetsing geschiedt op dezelfde wijze als de toetsing van het ouderdompensioen, als omschreven in §4, met dien verstande dat:

- a de in de tabel van §4 genoemde verhoudingsgetallen vermenigvuldigd worden met 70%, indien de weduwe/weduwnaar 65 jaar of ouder is;
- b de in de tabel van §4 genoemde verhoudingsgetallen vermenigvuldigd worden met 75%, indien de weduwe/weduwnaar jonger is dan 65 jaar, met dien verstande dat voor het bepalen van de verhouding, de fictie geldt dat de AOW van toepassing is zoals bepaald in §3;
- c bij het beëindigen van het dienstverband wegens het bereiken van de pensioendatum de aanspraak op weduwe-/weduwnaarspensioen van de gewezen werknemer getoetst wordt.

§7 Pensionering of overlijden bij een onvolledig aantal voor pensioen meetellende jaren

Wordt het dienstverband beëindigd wegens het bereiken van de reglementaire pensioendatum of wegens overlijden en is er sprake van een onvolledig aantal voor pensioen meetellende jaren, dan geldt het volgende:

- a de verhouding die ten minste moet bestaan tussen het pensioeninkomen en het jaarinkomen, is gelijk aan een evenredig deel van de verhouding, die op basis van §4 respectievelijk §6 zou gelden bij een volledig aantal voor pensioen meetellende jaren;
- b het evenredig deel is gelijk aan het aantal voor pensioen volledig meetellende jaren gedeeld door 40, dan wel gedeeld door het aantal voor pensioen meetellende jaren, dat voldoende zou zijn geweest om eenzelfde pensioenniveau te bereiken. Het evenredig deel is ten hoogste gelijk aan 100%;

- c bij de vaststelling van het pensioeninkomen zullen de in §3 respectievelijk §5 bedoelde AOW-bedragen naar dezelfde evenredigheid in acht worden genomen.

§8 Beëindiging van het dienstverband anders dan wegens overlijden, arbeidsongeschiktheid, pensionering of vervroegd uitreden (VUT)

De toetsing geschiedt op dezelfde wijze als de toetsing op grond van §7. De toetsing heeft nu alleen geen betrekking op direct ingaande pensioenen, maar op de pensioenaanspraken die op het moment van beëindiging van het dienstverband bestaan jegens het pensioenfonds of de verzekeringsmaatschappij die de pensioenregeling van de werkgever uitvoert.

§9 Toetsing van het wezenpensioen

Het wezenpensioen is per kind ten minste gelijk aan 14% van het ouderdomspensioen, dat op grond van dit protocol ten minste verzekerd dient te zijn.

Indien beide ouders zijn overleden geldt een percentage van 28% in plaats van 14%.

Het gestelde in dit artikel is van toepassing op:

- a kinderen van een werknemer, indien en zolang zij jonger zijn dan 18 jaar;
- b kinderen van een gewezen werknemer, indien en zolang zij jonger zijn dan 18 jaar en voor hen een aanspraak heeft gegolden tijdens het dienstverband;
- c studerende kinderen tot 27 jaar, onder de voorwaarden:
 - dat zij recht op wezenpensioen zouden hebben gehad, als zij jonger dan 18 jaar waren geweest en
 - dat zij recht hebben op een uitkering krachtens de Wet op de studiefinanciering, dan wel de AKW.

§10 Maximering nabestaandenpensioen

Op het moment van beëindiging van het dienstverband wegens overlijden zal het totaalbedrag van de direct ingaande nabestaandenpensioenen niet groter behoeven te zijn dan het op dat moment berekende verschil tussen:

- a het jaarinkomen, ter grootte van ten hoogste het bedrag van het functie-eindsalaris van salarisschaal 15 van het Model Salarissysteem van deze CAO en
- b het AOW-bedrag, ter grootte van tweemaal het tot een jaarbedrag herleide ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 9 lid 10 sub b van de AOW.

§11 Voorbehoud inzake samenloop met AOW

Pensioenprotocol V wordt buiten werking gesteld, indien tijdens de looptijd van de CAO blijkt, dat:

- a de vormgeving van de samenloop met de AOW, als bedoeld in de paragrafen 3 en 5, wordt getroffen door Nederlandse of Europese rechtspraak of
- b de Nederlandse wetgeving met betrekking tot de AOW en/of de samenloop van de AOW met pensioen op grond van een collectieve pensioenregeling wordt gewijzigd.